

Ben Avrupa'da İken 2

Çankırı 2014

Ben Avrupa'da İken **2**

Bu yayın Çankırı Valiliği ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü
işbirliği ile hazırlanmıştır.

T.C.
ÇANKIRI VALİLİĞİ

Adres; Cumhuriyet Mahallesi
Necip Fazıl Kısakürek Sokak
Çankırı Merkez

Tel; +90 (0376) 213 11 01

Faks; +90 (0376) 213 35 00

www.cankiri.gov.tr

İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Tel; +90 (0376) 213 15 36

cankiri.meb.gov.tr

Çankırı – Nisan 2014

Basım Adedi 500

Tasarım

Ömer KARAMAN

Basım Yeri

Yenigün Matbaacılık
Cumhuriyet Mahallesi Kapalı Sokak
Fakoğlu Pasajı No;6
Çankırı Merkez

Tel; +90 (0376) 212 33 53

Valiliğimizce 2011 yılının sonlarında "Ben Avrupa'da İken" isimli yayın hazırlanarak okuyucunun istifadesine sunulmuştur. Hazırlanan yayımla AB projeleri kapsamında Avrupa'nın farklı ülkelerine giden öğrenci, öğretmen, idareci, STK temsilcisi, doktor, memur gibi değişik kesimlerden kişilerin gördükleri/edindikleri iyi uygulama ya da örnek uygulamalar ile izlenimlerin derlenmesi hedeflenmiştir.

İzlenimlere bağlı olarak yerel düzeyde örnek çalışmalar yapılacağı, orijinal proje önerilerinin gelişeceği, proje hazırlama fikrinin yaygınlaşacağı ve AB ilişkilerinin yerel düzeyde artacağı öngörülmüştür. Yayının geniş kitlelere ulaştırılmasının yanı sıra AB fonlarına ilişkin yerelde yaygın bilgilendirmeler de gerçekleştirilmiştir.

Valiliğimiz, Çankırı Karatekin Üniversitesi ve İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün AB fonlarına yönelik etkin takip, tanıtım ve eğitim seminerleri proje sayısını ve hibe miktarını son 3 yılda 10 kat civarında artırmıştır. TKDK İl Koordinatörlüğü'nün 2012 yılında ilimizde hizmet vermeye başlamasıyla IPARD (Katılım Öncesi Yardım Aracı-Kırsal Kalkınma) kapsamında da Çankırı çiftçisine 2013 yılı sonu itibariyle 4,3 Milyon € hibe kazandırılmıştır.

AB fonlarına yönelik etkin takibimiz sürdürülecektir. Bu yayımla, 2011 yılından sonra projeler kapsamında Avrupa'ya giden katılımcıların izlenimlerine yer verilmiştir.

Yayının faydalı olmasını dilerken emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

Vahdettin ÖZCAN

Vali

Yayın Ekibi Notu...

Bu yayınlı Çankırı'dan AB ülkelerine giden katılımcıların oradaki uygulamalara yönelik izlenimlerinin, görüşlerinin, anılarının ve önerilerinin yazılı hale getirilmesi hedeflendi.

Avrupa'ya gidişlerin çok kısıtlı olduğu yıllarda Avrupa'da bulunanların "Ben Avrupa'da iken..." diye başlayan konuşmalarına yoğun olarak şahit olmuşuzdur. Buradan hareketle Sayın Valimizin de onayı ile 2011 yılının sonlarında hazırlanan yayına "Ben Avrupa'da iken..." ismi verildi.

Bu ismin dikkat çekici yönü göz önünde bulundurarak seriye devam edildi ve bu yayına "Ben Avrupa'da İken-2" denildi. Bize ulaşan tüm izlenimlere yer verilmeye çalışıldı, ancak içerik olarak sadece "gittim-geldim" mealindeki izlenimlere yer verilmedi. Ayrıca izlenimleri kitap haline getirme maksadının dışına çıkan kelime ve/veya cümleler ayıklandı.

Uygulamalara bakıldığında ağırlıklı olarak haklara saygı, çalışma disiplini, kurallara uyumdaki hassasiyet, trafikteki bireyi öne çıkaran uygulamalar, tarihi dokunun korunması, çevre temizliği, eğitim-öğretimdeki farklılıklar gibi konularda yoğunca örnekler verildiği anlaşılmaktadır.

Yayının "anı" ya da "izlenim" niteliğinde yarınlar faydalı olmasını dilerken; tüm dikkat ve özene rağmen muhtemel hatalardan dolayı hoş görülme ümit ediyoruz.

Saygılarımızla...

Gazi BAYKALER-İl Planlama Müdürü

İsmail KARADANA-İngilizce Öğretmeni-AB Birim Koordinatörü

Ercan BIÇAKCI-AB Birimi Görevlisi

Zeynep TÜRKSOY-İngilizce Öğretmeni-AB Birim Uzmanı

Ayhan ARSLAN-AB Birimi Görevlisi

Adı ve Soyadı	: Ahmet BADIĞİNLİ
Kurumu	: Millî Eğitim Müdürlüğü
Görevi	: Öğretmen
Proje Adı	: Leonardo Da Vinci

3/17 Temmuz 2011 tarihleri arasında Almanya'da "Avrupa'da Din Eğitimi" konulu proje kapsamında 15 gün süreli programa katıldım. Yahova şahitleri, kiliseler, havralar, okullar proje kapsamında ziyaret ettiğimiz, fikir alışverişinde bulunduğumuz kurumlardı.

En çok dikkatimi çeken günün insanlar için çok erken başlamasıydı. Düzen ve temizlik de dikkat çekiciydi. Sosyal hayat ile iş hayatı düzeni sağlanmıştı. İşlerinde çok titizler. Nüfus yaşlı olduğu için sanki herkes çalışıyor, herkes bir iş yapıyor gibi geldi bana. Ülkemizde ise 50-55 yaşından sonra insanımız kendini akıldan emekli ediyor. Beş farklı ülke ve beş farklı çevre, düzen, sosyal hayat, iklim, insan profili. Ama sistematik çalışan, sürekli yakıtı dolu makine, araç gibi. Hafta sonlarını kendi özellerine ayırmışlar. O da saatli çalışan makine gibi işliyor.

Yollar, şehirleşme, trafik, insana saygı, sağlık ve güvenlik gibi konularda duyarlı olduklarını gözlemledim.

Adı ve Soyadı	: Ahmet Burak ŞAN
Kurumu	: Çankırı Ticaret Meslek Lisesi
Görevi	: Öğrenci
Proje Adı	: Consumer Protection Without Borders
Proje Türü	: Comenius School Partnership
Projenin Konusu	: Tüketici Hakları

Geçen sene Consumer Protection Without Borders projesi ile Macaristan'ın Győr kentine gittim. İlk yurtdışı deneyimimdi. Benim için her şey çok güzeldi. Misafirperverlerdi. Çok güzel karşılandık. İngilizceyi çok iyi konuşamıyorlardı. Projedeki tüm öğrenciler çok cana yakındı. Projede tekrar bulunmak isterim.

Adı Soyadı	: Ahmet ZAMKI
Kurumu	: İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
Görevi	: Mühendis
Proje Adı	: LDV Hareketlilik Projeleri Kapsamında "Çayır-Mer'aların Bakım ve Yönetiminin Geliştirilmesi" Projesi

Avrupa Birliği Hayat Boyu Öğrenme Programı (LLP) Leonardo da Vinci (LDV) Hareketlilik Projeleri Kapsamında Müdürlüğümüz tarafından yürütülen "Çayır-Mer'aların Bakım ve Yönetiminin Geliştirilmesi" isimli ve 2012-1-TR1-LEO03-38250 numaralı VETPRO projesinin 30.09.2012 - 13.10.2012 tarihleri arasındaki Çek Cumhuriyeti çalışmalarına katıldım.

Bölgenin tarımsal faaliyetlerinin takip edildiği, çiftçilerin, ekilecek ürünlerin, bölgesel tarım politikalarının belirlendiği, tarıma yapılacak devlet teşviklerinin evraklarının düzenlendiği, teşviklerin dağıtıldığı tüzel kişiliğe haiz tarım teşkilatını gezdik ve çalışmaları hakkında bilgi aldık.

2

Ayrıca, besi ağırlıklı büyükbaş hayvan yetiştiriciliği yapılan çiftlik, saanen ırkı keçi yetiştiriciliği yapılan çiftlik ile çiftlikte üretimi yapılan sütlerin işlendiği mandıra, çalışmaları hakkında bilgi aldık. İç ve dış turizme yönelik hayvanat bahçesi tarzında her türlü evcil hayvanın bakım ve beslemesinin yapıldığı çiftliği gezdik.

Hayvanların bakım ve beslenmesi bakımından ülkemizden bir farkının olmadığı gördüm. Ancak, tüm uygulamalarda insan ve çevre unsuruna son derece önem verildiğini gördüm. Yerleşim birimlerine yakın yerlerde hayvan yetiştiriciliği yapılmasına rağmen, çevrede ve işletmede rahatsız edici kokunun olmadığını, hayvan, insan ve çevre hijyenine önem verildiğini gördüm.

Proje kapsamında ziyaret ettiğimiz Belçika'da insanların kurallara uymak konusunda son derece titiz olduklarını müşahade ettim. Bunun en önemli sebebinin kuralsızlığın bedelinin çok ağır olması ve hafifletici ya da af edici bir unsurun bulunmaması olduğunu gördüm.

Eğer kurallara uyulur ve uymayanlara gerekli yasal yaptırımlar adil bir şekilde yapılırsa yaşam kalitemizin artacağını düşünüyorum. En basit örneği trafik ışığının bulunmadığı yerlerde yaya geçidine adınızı atar atmaz trafik durmaktadır.

Adı Soyadı : Ali ÇAPCI

Kurumu : Şabanözü Belediye Başkanlığı

Görevi : Belediye Başkanı

Proje Adı : Kırmızı Tebeşir

Çankırı Karatekin Üniversitesinin başvuru sahibi olarak hazırladığı "Kırmızı Tebeşir" adlı proje kapsamında 30 Ekim 2011 – 05 Kasım 2011 tarihleri arasında bir hafta süre ile Bulgaristan'ı ziyaret ettik.

Projenin konusu; kız çocuklarının zorunlu ilköğretimi tamamladıktan sonra ya da ortaöğretim kurumlarındaki eğitimlerine devam ederken okullarını terk etmesinin önüne geçilmesi ve iş bulma olanaklarını artırmak amacıyla kız çocuklarının özellikle mesleki eğitim kurumlarına yönlendirilmesiydi.

Bulgaristan'da ilçe belediyeleri ve o ilçelerdeki okullar ziyaret edilmiştir.

Bulgaristan'ın sosyo-ekonomik, şehirleşme olarak ülkemizden geri kalmış bir ülke olduğu en bariz özelliği idi.

Daha önce farklı şekillerde Avrupa'ya yaptığım seyahatlerde gelişmiş Avrupa ülkeleri gezdiğimden, Bulgaristan'da baskıcı rejimin etki ve kalıntıları görülmekte, her alanda geri kalmışlık dikkat çekmektedir.

Adı ve Soyadı : Ali DEMİR

Kurumu : Çankırı Ticaret Meslek Lisesi

Görevi : Öğretmen

Proje Adı : Consumer Protection Without Borders

Proje Türü : Comenius School Partnership

Projenin Konusu : Tüketici Hakları

Comenius Schoolpartnership projesi ile 20-23 Kasım 2012 tarihlerini kapsayan 3 günlük Avusturya ziyaretinde bulunduk. Hareketlilik, projenin ilk etkinliği olduğu için daha çok projede yapılacakların iş bölümü ve faaliyetlerin planlanması amaçlı toplantılarla geçti. Toplantıların yapıldığı okul bizim ülkemizde çok programlı lise olarak adlandırılan okulların benzeri idi. Okulda bulunan meslek alanları ile ilgili her türlü araç gereç mevcuttu ve özellikle atölyeler işyeri gibi düzenlenmişti. Öğrencilerin her türlü faaliyeti sessizce izlemesi, etrafta koşturumaması, gereksiz gürültüye neden olmamaları dikkatimi çeken durumları. Ders aralarında okulda öğrenci var mı yok mu anlamak pek mümkün değildi. İnsanlar kurallara tam olarak uymaktaydı. Ülkede sokaklar tertemizdi. Sürücüler her türlü trafik kuralına tam uyuyor, yayaaların geçiş üstünlüğüne riayet ediyorlardı. Bu hareketlilik sonunda, insanoğlunun yaşadığı çevreyi ve yaşam kalitesini en üst düzeye çıkarmak için, gerekli kuralları oluşturup

bu kurallara tavizsiz uyması gerektiğini anladım. Bir faaliyet için verilen zamana tam olarak uymakla, yapılması gereken işleri gerektiği gibi yapmakla, ahlaki değerleri üst seviyede tutmakla, belirlenen kural ve kaidelere her zaman uymakla ziyaret ettiğimiz o ülke seviyesine çıkabiliriz.

Avusturya 2012

4

- Adı Soyadı** : Ali UĞUR
Kurumu/Kuruluşu : Çankırı Anadolu İmam Hatip Lisesi ve İmam Hatip Lisesi
Mezunları ve Mensupları Derneği
Görevi : Dernek Başkanı
Projenin Adı : Din Eğitimi ve Öğretiminde Yeni Ufuklar
Tarih : 22.04.2012 -05.05.2012 Tarihleri Arası.

Ben Avrupa'da iki defa Belçika bir defa da Avusturya olmak üzere üç defa proje gereği bulundum. En çok dikkatimi çeken çalışma sistemlerinde, kanun ve kurallara uyma yönünden taviz vermemeleridir. Çevreye karşı duyarlılıkları takdire şayandır. Sokaklara kesinlikle çöp atmamaktadırlar. Çöp konteynır geri dönüşümlü olarak ayrı ayrı yerlere konulmuştur. Noel için kestikleri çamlar hariç bitkilere ve ağaçlara verdikleri değer ve ilgileri harikadır. Trafikte yayalara gerçekten önem veriyorlar ve hangi zor şartlarda olursa olsun yayaları kolluyorlardı.

Diğer yönden aile mefhumu olmadığı ya da zayıf olduğu için toplumsal bağlar güçlü değil. Örneğin; Almanya da bir gençle tanıştım, o genç annesinin kendisinden yemek parası aldığını söylüyordu. Hayretle karşıladım. İnsanlarda su kullanma alışkanlığı yok; Belçika'dan Fransa'ya giderken büyük bir dinlenme tesisinde durduk; elini yıkayacak bir musluk dahi yok. Müslümanlara karşı önyargılı davranış olduğunu düşünüyorum. Hoşlandığım tarafı devlet dairelerinde ve okullardaki

yönetim şeklidir. Belçika'da bir okula gittik. Okul Müdürü kendisi bize hizmet etti. Ne hizmetlisi var ne de başka bir görevlisi...

Adı ve Soyadı	: Arif KARTAL
Kurumu	: Milli Eğitim Müdürlüğü
Görevi	: Eğitim Denetmeni
Proje Adı	: Eğitimin kalitesini artırmak için Okul-aile işbirliğini artırma yöntemleri

Polonya'ya Çankırı Milli Eğitim Müdürlüğü Comenius Regio Projesi kapsamında gittim. Projenin konusu, "Eğitimin kalitesini artırmak için Okul-aile işbirliğini artırma yöntemleri." idi. Ziyaretimiz 20-25 Mayıs 2012 tarihleri arasında gerçekleşti. 20 Mayıs 2012 Pazar günü Varşova havaalanında Gosia (Goşa) isminde bir bayan öğretmen tarafından karşılandık ve bize tahsis edilen minibüs ile konaklayacağımız yer olan Lukow'a hareket ettik. Lukow yolunda dürüm ve ayrandan oluşan öğle yemeğimiz yedikten sonra akşam saatlerinde Lukow'a vardık. Otelimize eşyalarımızı bıraktıktan sonra tercümanımız İsmail KARADANA, YANUSZ (Yanoş)'un bizi beklediğini söyledi. (Yanoş orada bir İlköğretim Okulu Müdürü) 21 Mayıs Pazartesi sabahı Stanin Belediyesine gittik. Orada belediye başkan yardımcısının da olduğu bir ekip tarafından karşılandık. Belediye Başkan Yardımcısı Ewa hanım bir konuşma yaptı. Özetle "Bizleri Lukow'da görmekten mutlu olduklarını" dile getirdi. Belediyede Lukow, Stanin ve Çevre Köylerdeki Okul Müdürleri ile birlikte bir çalışmaya katıldık. Çalıştayın konusu "Eğitimin kalitesini artırmak için Okul-aile işbirliğini artırma yöntemleri" idi. Tanışma faslından sonra konuyu sunan biyoloji öğretmeni yönetiminde aşağıdaki konuları konuştuk.

Konu başlıkları:

1-Velilerle işbirliği konusunda sorunlar,

2-Velileri okulla işbirliği konusuna nasıl motive ederiz,

3-Velilerle iletişim kurarken nasıl yöntemler izlememiz gerekmektedir. (Bizi havaalanından alan Gosia (Goşa) toplantıya saat 10.25'te iştirak etti). Polonya grubunun "Bizde eğitim düzeyi düşük veliler okulla daha çok işbirliği yapıyor. Eğitim düzeyi yüksek olanlar ihtiyaç duymuyorlar" şeklinde ki ifadeleri notlarıma yansıyan hususlardan birisidir. Soruları üzerine 'bizdeki öğretmenlerin 65 yaşına kadar iş garantisinin olduğunu' ifade ettik onlar "böyle bir sistemin öğretmenleri tembelleştirebileceğini" söylediler. 22 Mayıs 2012 Salı günü Tuchowiz adlı Köyde Paris Kilisesini ziyaret ettik. Öğlene doğru Wnetrzne İlköğretim Okulunu ziyaret ettik. Öğlen yemeğini okulda yedik. O köyde de kilise ziyareti yaptık. Kiliseden grup olarak dönerken yolun kenarında otları yeni biçilmiş olan çayırdan bir tutam ot alarak baktım ve kokladım. Okul Müdürü Zofi'anın(Zofya) dikkatini çekmiş. "Arif bey ota

niçin baktı?" diye İsmail KARADANA aracılığı ile sordu. Ben de "Çiftçi bir ailenin çocuğu olduğumu, vaktiyle bizimde çayırlarımızın olduğunu, onları anımsadığımı söyledim." Bu okulda küçücük bir köşede müze oluşturmuşlar. Orada tahta bir beşik dikkatimi çekti. Öğrenciler oranın geleneksel bir köy düğününü canlandırdılar. O köyden ayrılınca Kujawy'da Orlik kortunda veliler ve öğretmenlerle futbol maçı yaptık. 23 Mayıs 2012 Çarşamba günü Jonnik İlköğretim Okulunu ziyaret ettik. Öğrenciler bizi Türk Bayrakları ile karşıladı. Okulda arkadaşların isteği üzerine grubumuz adına konuşmayı ben yaptım. Çocuklar oyun oynadılar. Bizde eşlik ettik. Velilerin evlerinde hazırlayıp getirdiği yemekleri yedik. Öğleden sonra Naleczow SPA(Kaplıcasına) gittik. Dönüşte Ryzki de kendisi öğretmen ve eşi hemşire olan Yardek'in evine misafir olduk. Çok çeşitli yemeklerin yanında sofrada ördekte vardı. Önemli misafirlere ördek eti ikram edilmiş. Orada etkilendiğim bizim memleketimizde de olsa diyebileceğim bazı hususlar var. Gördüğümüz yerler kasaba ve köyler olmasına rağmen caddeler çok temizdi. Kaldığımız otelin önündeki kaldırımda yere atılmış bir meşrubat kutusu gördüm. Onu alıp çöpe atmaya aklımdan geçirdiğim sırada oradan geçen bir Polonyalı vatandaş onu aldı ve çöpe attı. Kaldırımları asfalttan ancak 5 cm yüksekliğindeydi. Arabaları park etmek için cepler vardı. Kaldırımlar estetik bir görünüm arz ediyordu. Yolları çok güzel asfaltlanmıştı. Hafif çatlamış bir yer anında işaretleniyordu. Gayet misafirperverdiler.(Bu husus bizimde en önemli özelliğimizdir). Okullarında gürültü yoktu. Herkes çok sade ve güzel giyiniyordu. Kıyafetlerinden köylüyü kasabalıyı birbirinden ayırt edemezsiniz. Yurt dışına ilk seyahatimi Polonya'ya yapmış olmakla kendimi şanslı görüyorum. Yemeklerini yadır garım yiyemem diye yanımda bisküvi vs götürmüştüm. Hiç ihtiyacım olmadı. Yanımda götürdüğüm bazı hediyeler ile birlikte bisküvileri de okul müdürlerine verdim. Kaldığım 5 gün içerisinde o kadar kaynaştık ki şimdi koordinatör KATARZYNA ile sürekli haberleşiyorum. Beni tekrar davet ediyorlar. Bayan KATARZYNA'ın eşi çiftçilik yapıyor. O 5 gün içinde çiftliklerini de gezdim.

Her şey çok güzeldi. Yabancı ülkede değil sanki ülkemde gibiydim.

Adı ve Soyadı	: AYLİN ALEMDAR
Kurumu	: 30 Ağustos Ortaokulu
Görevi	: Öğretmen
Proje Adı	: Europe is a Home We Live in
Proje Tarihi	: 23-30 Kasım 2013

24 Kasım 2013 'te " Europe is a Home We Live in" Comenius projesi kapsamında Litvanya'ya gittik. Eğitim gezimizin ilk üç gününü Visaginas adlı kasabada geçirdik. Ev sahibi Gerosios Vilties Secondary School'da hazırlanan etkinliklere katılarak hem eğitim sistemlerini hem de ülkenin kültürünü tanımış olduk. Kasabanın Belediye Başkanını ziyaret ederek ülke hakkında merak ettiğimiz diğer sorulara cevap bulduk. Özellikle dikkatimizi çeken; kadın nüfusun büyük çoğunluğunun toplumsal

hayatta aktif olarak yer almasıydı. Başkent Vilnius'ta geçirdiğimiz iki gün boyunca çevreyi daha çok gezerek tanımaya çalıştık. Bu süreçte edindiğimiz izlenimler; bağımsızlığını kazanalı uzun bir zaman olmamasına rağmen Litvanya'nın toplumsal kuralların düzenli bir şekilde işlediği, insanların birbirine saygı ve sevgiyle yaklaştığı, hızla gelişen bir ülke olduğudur. Bu soğuk kuzey ülkesinin sıcak insanlarına bize daima güler yüzle yaklaştıkları ve desteklerini esirgemedikleri için çok teşekkür ediyorum.

Adı ve Soyadı	: Aysu GÜNGÖR
Kurumu	: Yapraklı Çok programlı Lisesi
Görevi	: Müdür Vekili
Proje Adı	: E- Ticaret ile Sınırları Aşmak

Leonardo da Vinci Programı'nın "Hareketlilik Projeleri" kapsamında "Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası (ETSO) tarafından hazırlanan ve yürütülen "E-Ticaret ile Sınırları Aşmak" isimli eğitim projesi kapsamında yerel ortak olarak Ekim 2012 tarihinde 15 gün süre ile Finlandiya'ya gittim.

Projemizin konusu gelişmiş ülkelerde e-ticaret pazarlama yöntemi ile pazara erişim yöntemleri, AB ülkelerinde "şirket-tüketici arası elektronik ticaret" işlemlerinin nasıl yapıldığı, "şirketler arası elektronik ticaret" alanındaki uygulamalar ve "finansman" programları konularında karşılıklı bilgi ve fikir alışverişinde bulunmaktı. Bu kapsamda aldığımız eğitimin yanı sıra ülkemiz büyükelçisini, ticaret ve turizm müşavirini, eğitim kurumlarını ziyaret ettik. Finlandiya'nın tarihi ve kültürel mekanlarını (Parlamento Evi, Kaya içerisindeki kilise olarak bilinen Temppeliaukio Kilisesi, Finlandiya Salonu, Esplanadi Parkı, Lutheran Katedrali, Senato Meydanı, Uspenski Ortodoks Katedrali) gezdik. Finlandiya'nın eğitimi, ticareti, sanayisi, kültürü ve sosyal yapısı hakkında bilgiler aldık. Ülkemiz ile yapılabilecek çalışmalar hakkında bilgi paylaşımlarımız oldu. Yabancı bir ülkede yaşama imkanı elde ettim. Yaşama biçimleri, kültürleri ve bizlere bakışları hakkında bilgi sahibi oldum. Yabancı bir dili kullanma imkanı buldum. Yabancı bir ülkeyi tanıma ve görme imkanı buldum.

Finlandiya'da dikkatimi çeken trafikte insana verilen önem. Sürücüler yayayı gördüklerinde durup geçme hakkını yayaya veriyor. Korna sesi yok. Bisiklet yolları ayrı, tehlike arz etmiyor. Sessiz ve sakin bir ülke. Kahve tüketimi fazla, konuşmayı sevmiyorlar. Sauna önemli bir yer tutuyor. Toplu kullanım alanlarında internet erişimini ücretsiz sağlıyorlar. Hafta içi çalışıyor, cuma ve cumartesi geceleri zamanlarını eğlenceye ayırıyorlar. Doğaya önem veriyorlar. Devletten izin almadan ağaç kesemiyorlar, izin alarak kestikleri ağaç kadar yerine ağaç dikiyorlar. Eğitime büyük önem veriyorlar. Her öğrenciye eşit imkan sağlıyorlar. Devlet, okul öncesinden başlayarak yükseköğrenimini bitirinceye kadar öğrencinin tüm giderlerini karşılıyor.

Eğitim sistemini neredeyse mesleki eğitim oluşturuyor. Öğrenciler mesleğini sanayi ve okul işbirliği içerisinde uygulayarak öğreniyorlar. Mesleki eğitim almak isteyenler çalışmak istedikleri meslekle ilgili bir işletme ile anlaşma sağlıyor. Daha sonra mesleki eğitim merkezlerine başvuruda bulunuyor. Eğitimi alanlar çalışmak istiyorlarsa çalışmaya devam ediyor, bir yükseköğretim programına devam etmek isteyen istediği bölümde devam ediyor.

Ülkemizde de tüm mesleki eğitimler sanayi ve okul işbirliği içerisinde uygulayarak öğretilirse herkes bir meslek sahibi olur. İşverenler kendi işleri için öğrencilere meslek eğitimi hem de iş vermiş olur. İşsizlik oranı düşer.

Adı ve Soyadı	: Ayşe řİMŐEK
Kurumu	: ankırı Ticaret Meslek Lisesi
Görevi	: Öğretmen
Proje Adı	: Consumer Protection Without Borders
Proje Türü	: Comenius School Partnership
Projenin Konusu	: Tüketici Hakları

8

Comenius School Partnership projesi ile 17–22 şubat 2013 tarihlerini kapsayan 5 günlük Macaristan ziyaretin de bulunduk. Macaristan'da Ticaret Meslek Lisesine benzeyen okulu ziyaret ettik. Tüketici hakları ile ilgili hazırlanan sunumlar yapıldı. Öğrencilerin her türlü faaliyeti sessizce izlemesi, etrafta koşuşturmamaları, gürlütye neden olmamaları dikkatimi çeken durumlardı. Ders aralarında okulda öğrenci var mı yoksa yok mu anlamak pek mümkün değildi. İnsanlar kurallara tam olarak uymaktaydı. Ülkede sokaklar tertemizdi. Sürücüler her türlü trafik kuralına tam uyuyor, yayaların geçiş üstünlüğüne riayet ediyorlardı. Bu hareketlilik sonunda, insanoğlunun yaşadığı çevreyi ve yaşam kalitesini en üst düzeye çıkarmak için, gerekli kuralları oluşturup bu kurallara tavizsiz uyması gerektiğini anladım. Bir faaliyet için verilen zamana tam olarak uymakla, yapılması gereken işleri gerektiği gibi yapmakla, belirlenen kural ve kaidelere her zaman uymakla ziyaret ettiğimiz o ülke seviyesine çıkabiliriz. Ziyaret esnasında Viyana ve Budapeşte kentlerini gezdik beni en çok etkileyen şehirlerin tarih dokusunu zarar vermeden korunmasıydı. Biz de özellikle İstanbul ve diğer şehirlerin tarihi dokusunu koruyabilirsek kültürümüzü gelecek kuşaklara da taşımış ve sahip çıkmış oluruz. Macaristan'ı gördükten sonra Avrupa'dan sanılanın aksine çok da geri olmadığımızı, sahip olduğumuz geri kalmışlık duygusunun yersiz olduğunu anladım.

Adı ve Soyadı	: Ayşenur YAYILKAN
Kurumu	: Çankırı Ticaret Meslek Lisesi
Görevi	: Öğrenci
Proje Adı	: Consumer Protection Without Borders
Proje Türü	: Comenius School Partnership
Projenin Konusu	: Tüketici Hakları

Tüketici Hakları projesi kapsamında, 18 Kasım 2013 Pazartesi günü Belçika'ya gittik. Konumuz "Tüketici Hakları" idi. Orada kendi ülkemizi temsil ettik. Belçika'da Brüksel, Worriken şehirlerini, Fransa'da Paris'i ziyaret ettik. Belçika'da doğal su kaynakları olan spa merkezini, formula yarışlarının olduğu yarış pistini, yarış arabalarının olduğu müzeyi ve parlamento binasını ziyaret ettik. Belçika'da gördüğüm ve ülkemizde böyle olsun dediğim tek uygulama oradaki şehirlerin temizliği ve toplum tarafından trafik anlayışıdır.

Adı ve Soyadı	: Ayşe Reyhan GÖKCE
Kurumu	: Ticaret Meslek Lisesi
Görevi	: Öğrenci
Proje Adı	: Consumer Protection Without Borders
Proje Türü	: Comenius School Partnership
Hareketlilik Tarihi	: 18-22 Kasım 2013

18 /11 /2013 tarihinde 4 gün süre ile Belçika'ya gittik. Proje'nin konusu Tüketici Haklarıydı. Parlamento binası, spa su merkezi, formula yarış arabalarının ve pistinin olduğu yerleri ziyaret ettik.

Günlük yaşamlarında dikkat çeken bir unsur yoktu. Avrupa'ya gittiğim de gördüm ki insanlar çalışmaya, bir şeyler öğrenmeye çok hevesli ve bundan zevk alıyorlar. Bazı yaşam tarzları bizlere pekte uygun değildi.

Ülkemiz de bilindiği üzere trafik sorunu çok fazla. Avrupa'da yayalara geçiş üstünlüğü var. Araçlarda da çok fazla olmasına rağmen trafikte sıkışıklık olmuyor ve ışık ihlali yapılmıyor. Her evin muhakkak bir bahçesi var ve yolları da temiz olduğu kadar ağaçlarla süslenmişti. Parlamento binasına girdiğimiz de herkese birer cihaz verdiler içerisini gezerken bu cihazları belirli bir noktaya dokundurduğunuz da o görsel ya da yazı hakkında (İngilizce, Almanca) bilgi anlatıyordu. Hem eğlenceli hem de bilgi veren bir sistemdi.

Belçika 2013

10

Adı Soyadı : A.Ayvaz ÇAL

Kurumu : İl Özel İdaresi

Görevi : Genel Sekreter Yardımcısı

Proje Adı : Çayır-Mer'aların Bakım ve Yönetiminin Geliştirilmesi

İlimiz İl Tarım Müdürlüğü koordinatörlüğünde, 2013 yılı Nisan ayı içinde 15 gün süreyle Belçika'nın başkenti Bürüksele "Meraların Bakımı ve Yönetiminin Geliştirilmesi" konularında incelemeler yapmak üzere teknik elamanlar ve çiftçilerle birlikte gittik. Kanaatimiz odur ki her Türk Vatandaşının Arupa'yı gezip görmesi gerekmektedir. Zira, Ziya Paşa'nın ;

Gezdim de Firengistanı hep mamureler gördüm.

Dolaşım Diyarı İslamı da hep harabeler gördüm.

Dediği günden beri Ülkemiz ile Avrupa arasında pek bir şey değişmemiş durumdadır. Özellikle ruh ve mana planında Batıdan oldukça uzak mesafedeyiz. Bunun yanında tarih, sanat, kültür, sosyal hayat alanlarında ve insanı yaşat ki devlet yaşasın düşüncesi kapsamında Avrupa'dan alacağımız çok şeylerin olduğuna inanıyorum. Bilim, sanayi, fen ve teknolojinin insanın emrine nasıl verildiğinin güzel örneklerini ve bu hayatın her alanına hükmetmiş teknolojik gelişmelerin nasıl insan emrinde kullanıldığının yerinde görülmesi gerekmektedir. Birkaç örnekleme yaparsak Belçika'da gittiğimiz bir keçi çiftliğini evli bir ailenin işlettiğini gördük. Eşlerden bay, keçilerin yemini-samanını veriyor. Ahırını temizliyor. Oğlakların bakımını yapıyor.

Bayan ise teknolojinin bütün imkanlarının kullanıldığı süt işleme ve değerlendirme tesisinin başına geçerek ürünü işliyor ve aynı yerde pazarlayabiliyor. Yani insan gücünden de, makine gücünden de verimli yararlanma yolunu bulmuş durumdadır. İsrafa ve müsrifliğe fırsat verilmemektedir.

Ülkemizde ise hem fikir planında, hem de uygulama planında eksikler ve yanlışlıklar bulunmaktadır. Bu nedenle bilgi ve deneyim paylaşımı ile uygulamaları yerinde görmeye yönelik projelere önem verilerek daha çok insanımızın Avrupa'ya gitmesi özendirilmelidir.

Adı ve Soyadı	: Bahri AKBAS
Kurumu	: Çankırı Polis Meslek Eğitim Merkezi Müdürlüğü
Görevi	: 4.Sınıf Emniyet Müdürü
Proje Adı	: Polislikte Uygulamalı Eğitim ve Göreve Yansımaları

04.11.2012 günü İtalya'nın Lecce iline AB projesi Leonardo da vinci (hayat boyu öğrenme) kapsamında yurt dışındaki polis temel eğitimleri ve göreve yansımalarının incelenmesi amacıyla gittik. 13 gece İtalya'nın güneyinde bulunan Lecce ilinde bulunan bir pansiyonda konakladık. Bu gezi sırasında bir kez Lecce Cezaevi Müdürlüğüne bir kez de Emniyet Müdürlüğüne ziyarete gittik. Bu gezilerde İtalyan yetkililerce tarafımıza mesleki anlamda genel bilgiler verildi. Lecce yaklaşık 100 bin nüfusa sahip bir il olmasına karşılık tarihi bina ve kilise sayısının oldukça fazla olması dikkatimi çekti. Harabe şeklinde hiçbir tarihi binalarının olmadığını gördüm. Yolları ve kaldırımları yine çok eski olmasına karşın çok düzenliydi. 100-150 yıllık taşlardan oluşan kaldırım ve yollarının halen kullanılması, hiçbir yol ve kazı çalışmasının olmaması dikkatimi çekti. Günlük yaşama dair en çok dikkat çekici hususların başında ise trafik konusu gelmektedir. Trafik kurallarına uymaya çok özen gösteriyorlardı. Öyle ki; trafik ışığı olsun ya da olmasın karşıdan karşıya geçişlerde yayalara öncelik verilmekteydi. Daha kaldırımdayken sürücüler, yayaların karşıya geçeceğini hissettiği an durup yayaların geçişini bekliyorlardı. Korna kullanımının çok az olduğunu, insanlar karşılıklı saygılı davranıyorlardı. Ülkemizde sokak aralarında araçların hızını kesmek için asfalta çakılan hız kesici kasislerden yollarının hiçbir yerinde bulunmuyordu. Cuma, Cumartesi ve Pazar günleri sayıları oldukça fazla olan kafelerin önlerine masa sandalye koyarak geç saatlere kadar burada eğlendiklerini gördüm. Giyim kuşamlarına çok dikkat etmeleri ve genel olarak şık giyinmeleri dikkat çekmekteydi.

Adı ve Soyadı	: Balabey ŞEKER
Kurumu	: Çankırı Polis Meslek Eğitim Merkezi Müdürlüğü
Görevi	: Başpolis Memuru
Proje Adı	: Uygulamalı Polis Eğitimi Ve Göreve Yansımaları

04 Kasım – 17 Kasım 2012 tarihleri arasında Belçikaya 15 günlük çalışma ziyaretinde bulunduk. Proje kapsamında Belçika Parlamentosu, Avrupa Birliği Parlamentosu, Türkiye Cumhuriyeti Ataşeliği ve Maslahatgüzarı, Asse Polis Okulu, Asse Polis Merkezi, Anvers Polis Merkezi, Yunus Emre Kültür Merkezi'ni ziyaret ettik. Ayrıca Brüksel, Paris, Amsterdam, Köln ve Lüksemburg'a kültürel geziler düzenlendi. Trafik kurallarına uygulamada ve uymada çok dikkat ediyorlardı. Ayrıca birinci öncelik yayalarda ve sürücüler de buna çok dikkat ediyorlardı.

Bana göre bu projeler vasıtası ile Avrupa Birliği ülkeleri kendi tanıtım ve reklamlarını yapıyorlar. Yalnız şurası kesin ki ziyarette bulunduğumuz AB ülkelerinin bizim sandığımız kadar rahat ve refah seviyesinin çok çok yüksek olmadığı ve bizim ülkemizin de aşağı yukarı onlarla aynı ayarda olduğudur. Belçika'da ve ziyaret ettiğim diğer ülkelerde trafiğin ülkemize göre daha rahat olmasının en temel sebeplerinden birisi çalışma saatlerinin çok erken başlaması ve her kurumun çalışma saatinin, farklı olmasıdır. Kurumların birer saat arayla işbaşı yapması trafik sıkışıklığını azaltmasına neden olmaktadır. Buna göre de ülkemizde İstanbul, Ankara ve İzmir gibi şehirlerde kurumların çalışma saatlerinin esnekliğe kavuşturulması ile tüm kurum ve kuruluşların aynı saatte iş başı yapmayıp zamana yayılması trafik sıkışıklığına bir nebze de olsa rahatlama getirecektir.

Adı ve Soyadı	: Batıkan YÜCELOĞLU
Kurumu	: Gümerdiğin Ortaokulu
Görevi	: Öğrenci
Proje Adı	: Destination Europe

Comenius Projesi kapsamında 25-29.11.2013 tarihleri arasında 5 gün süre ile İspanya'ya gittim. Projenin konusu; proje kapsamındaki ülkelerin ünlü mimarları idi. Sagra'da Familia Katedralini gezdik, İspanya'nın ünlü mimarı Gaudi'nin birçok ünlü yapıtını görme imkanına sahip olduk. Yemekleri ve kıyafetleri ilgi çekiciydi. Her şey çok kaliteli idi.

Adı ve Soyadı : Bekir ERDOĞAN
Kurumu : Gümerdiğin Ortaokulu
Görevi : Öğrenci
Proje Adı : Destination Europe

Comenius Projesi kapsamında 25-29.11.2013 tarihleri arasında 5 gün süre ile İspanya'ya gittim. Projenin konusu; proje kapsamındaki ülkelerin ünlü mimarları idi. Sagra'da Familia Katedralini gezdik, İspanya'nın ünlü mimarı Gaudi'nin birçok ünlü yapıtını imkanına sahip olduk. En çok ilgimi çeken kahvaltı alışkanlıkları oldu. Ayda bir yurtdışına gitmek gerektiğini düşünüyorum.

Adı ve Soyadı : Biray KÖMEZ
Kurumu : Gümerdiğin Ortaokulu
Görevi : Öğretmen
Proje Adı : Destination Europe

Comenius Projesi kapsamında 25-29 Kasım 2013 tarihleri arasında İspanya'ya gittim. Projenin konusu ülkelerin mimarlarını tanıtmaktı. Gaudi'nin mimari eserlerini inceledik. Sagrada Familia kilisesini, Guel parkını, şehir merkezini, Picasso müzesini ziyaret ettik. Mimarisi çok etkileyici bir şehirdi. Trafik kurallarına uymaya çok dikkat ediyorlardı. Sokakları çok temizdi. Diğer tüm ortak ülkelerinin öğrencileri iyi düzeyde İngilizce biliyordu. Ülkemizde İngilizce eğitiminin dinleme ve konuşmaya da yönelik olması gerektiğini düşünüyorum. Bizde dersler daha çok teorik olarak işleniyor.

Adı ve Soyadı : Berrin GÜLBURUN
Kurumu : Çankırı Mehmetçik Ortaokulu
Görevi : Öğretmen
Proje Adı : Comenius- So That The Children Smile
 (Gülsün diye Çocuklar)

Comenius projesi kapsamında 2012 yılında 9-16 Nisan tarihleri arasında Assemini/ Cagliari/Sardegna/ İTALYA gezimiz gerçekleşmiştir. Projemizin konusu gezegenimizi yaşanabilirliğini korumak ve bunun için de çevre duyarlılığı farkındalığını oluşturabilmek idi. Assemini Sardunya Adası'nda küçük bir kent. Orada ilkokul düzeyinde bir kurumu ziyaret ettik. Sokakları temizdi. Çevrede bir kağıt parçası bile göremedik. Yolları, asfaltları sanki halı serilmiş gibiydi. Bir Akdeniz ülkesine

gideceğimizden ötürü rahattık ama kahvaltı sofrasında farklılıklar görmüştük bile... tuzlu hiçbir şey yemiyorlar sabahları. Kahve ve tatlı kuruvasanlar hem de her çeşidi var. Peynir ve zeytinden eser yok. Çay kültürü hiç yoktu. Okullarında sınıf kapıları açık ders işliyorlardı. Beslenme saatlerinde bile her çocuk büyük masalardan oluşan sıralarında sessizce oturuyorlardı. Önlükleri bizim bir zamanlar öğrencilere giydirdiğimiz mavi önlükler gibiydi. Yöresel kıyafetleri çok renkli ve Anadolu renklerine benziyordu. Çanak çömlekçilik orada da yaygın bir kültürmüş. Ancak ürünleri çok pahalıydı. Akşam olunca Çağları'de salaş bir balık lokantasına gittik. İtalyanlar çok sıcakkanlı insanlar. Konuşmalarını bilmese de mimiklerin evrenselliği anlaşmamıza yetti. Sardunya göçmen ailelerin çokça yaşadığı bir yermiş. Afrikalı, Latin... Trafik sorunu yok. Kurallar artık özümsemiş. Bunları "Ülkemizde de olsa..." dediğim kaliteler olarak sayabilirim. Bu gezi ilk yurtdışı deneyimimdi. Gitmeden önce ülkeme önyar giyla baktığımla, Avrupa'yı ne kadar gözümde büyüttüğümle yüzleştim. Vatikan sınırları içerisinde bir kilise otelinde geceledik. Bizim yumurtalı, çaylı, salamlı, kahvaltıya Amerikan kahvaltısı dediklerini duyunca hayli şaşırmıştık. Otomobilleri genelde iki kişilikti. Yeşil alanlarda herkes köpek gezdiriyordu. Çocuk arabası elinde yürüyen kimseyi görmedik. Sonuç olarak, ilk yurtdışı deneyimimi kutsal topraklara yaparım diye düşünürken Vatikan'ı görmek çok gülünç ve bir o kadar da manidardı. Bu geziden, ülkeme karşı haksızlık ettiğim sonucunu çıkardım. Biz birçok bakımdan rahatız, iyiyiz ancak farkında değiliz. Oranın kalitelerini ülkemde görmeyi çok isterim. Bir öğretmen olarak yurt dışına çıkabileceğim aklıma gelmezdi. Bu fırsat umarım yetiştirilmesine katkıda bulunacağımız genç nesiller için faydalı olur.

14

Adı ve Soyadı	: Berrin GÜLBURUN
Kurumu	: Çankırı Mehmetçik Ortaokulu
Görevi	: Öğretmen
Proje Adı	: Comenius- So That The Children Smile (Gülsün diye Çocuklar)

Comenius projesi kapsamında 2013 yılında 9-15 Nisan tarihleri arasında Nyiregyhaza/ MACARİSTAN gezimiz gerçekleşmiştir. Projemizin konusu gezegenimizi yaşanabilirliğini korumak ve bunun için de çevre duyarlılığı, farkındalığı oluşturabilmek idi. Nyiregyhaza'da gittiğimiz kurum yarı özel yarı devlet kurumuydu. Çocukları 6 yaşından 18-19 yaşına kadar eğiten bir kurumdu. Kampus alanı bir şehri andırıyordu. Kampus içinde otel/yurt karışımı bir yerde konakladık. Havası sisli, nemli ancak doğası temiz bir yerdi. Nyirbator ve Nyiregyhaza kentlerini gezdik. Kentin girişinde kent adı yazan tabelanın yanında bizim Köktürkçe sembollere benzer sembollerle şehrin adını yazmışlar. Sembolik de olsa en eski Macar alfabesini böylelikle yaşatmaları çok ilgimi çekti. Biz gitmeden öyle yağmurlar yağmış ki, kentte hemen hemen bütün tarım arazileri su içindeydi. Ancak yollarının

kalitesi ve şehircilikleri doğa koşullarını yenebilecek düzeydeydi. Küçük bir kent olan Nyiregyhaza'da bile Belediye Binasının önü bir meydan şeklinde düzenlenmiş. Kentin tarihi dokusunu bozacak tek bina yok. Hele büyük Kiliselerinin yüksekliğinden daha yüksek bina yapmak yasakmış. İkinci yurtdışı deneyimim ve Avrupalının bu meydan kültürü çok hoşuma gitti. Trafik sorunu hiç yok. Saygılılar. Bisiklet yolları var. Yaya geçidinde bir yaya olsun bütün araçlar ışsız duruyor. Bir lady gibi hissediyorsunuz. Yeme- içme kültürü bize benziyor. Çay bulabildik ancak sallama çay... Macar kadınlar uzun boylu ve büyük ayaklılar. Ancak kilolu değiller. Bunun sebebi akşam ekmek tüketmemeleriymiş. Hamur yemiyorlar. Et ve yağ tüketiyorlar. Avrupa'da içki reklamı bile görmedik. Hani kiliseler olmasa tanıdık bir yer gibi... Ancak 1800'lü yıllardan bu yana başkent Budapeşte aynıymış. Almış mimarlar cetveli eline şehri çizmiş, yolları çizmiş. En güzeli şehirde değişme yok. Binalar tarihi dokuyu koruyor. İlk metroyu gezdik. Ahşap sütunlarla yapılmış. Avrupa'nın ilk metrosuymuş. İkinci yurtdışı yani Avrupa gezimizde beni en çok etkileyen artık Avrupa'nın "bir" olduğu; hiçbir farklarını kalmadığı gerçeği oldu. Avrupa'daki yerimizi sorgulama fırsatım da oldu. Biz farklılıklardan güç alan bir ülkeyiz. Tane ile erik alınmaz bizde, serpme sebze halleri vardır; salatalık, kavun, karpuz dilimle satın alınmaz yani... Dini olarak Macaristan'ın her yerinde haç işareti gördük ama kiliseleri birer müze gibi. Paralı giriliyor bazılarına. Ancak yaşama kuralları din olmuş orada. Türkiye'den lokantacı çok var. Hatta Nyiregyhaza'da gittiğimiz okulda Tamer adında bir çocuk irtibatımızı sağladı. Annesi Macar babası Türk. El işleri kültürleri bize benziyor. 70 tane kayıtlı lokantamız varmış Budapeşte'de. Onlardan birinde doyurduk karnımızı. Aslında anlatacak çok şey var; ancak bu gezilerin sonunda ülkemize tek gelmesi gereken şeyin "saygı" olduğunu düşünüyorum. Böylelikle eksik kalan yanımız tamamlanır.

Macaristan 2013

Adı ve Soyadı	: Celal YARDIMCIOĞLU
Kurumu	: Çankırı Polis Meslek Eğitim Merkezi Müdürlüğü
Görevi	: Komiser Yardımcısı
Proje Adı	: Uygulamalı Polis Eğitimi Ve Göreve Yansımaları

04 – 17 Kasım 2012 tarihleri arasında Belçika'ya 15 günlük çalışma ziyaretinde bulunduk. Proje kapsamında Bürükseldeki Avrupa Birliği Parlamentosu, Belçika Bürüksel Parlamentosu, Bürüksel Türkiye Büyükelçiliği Maslahatgüzarı, Belçika Bürüksel Emniyet Ataşeliği, PIVO Polis Okulu, Asse Polis Merkezi, Anvers şehrinde Schoten Polis Müdürlüğü, Yunus Emre Kültür Merkezi gibi kurumları ziyaret ettik. Ayrıca Brüksel, Fransa'nın başkenti Paris, Hollanda'nın başkenti Amsterdam, Almanya'nın şehri Köln ve Lüksemburg gibi ülkelere ve şehirlere günü birlik geziler düzenlendi.Günü birlikte olsa; gezilen Avrupa ülkelerinin hepsinde de insana değer verildiğini sosyal hayatlarında, iş hayatlarında, trafikte kısacası tüm yaşamlarında uyguladıklarını gördüm. Birbirlerine karşı saygılı ve hoşgörülüydüler. Toplumsal kurallara riayet ediyorlardı. Toplu insan taşımacılığında dolmuş ya da otobüs kullanmayıp, kent merkezlerinde elektrikli tramway, şehirlerarası yollarda hızlı treni kullanıyorlardı. Yolların gayet düzenli olduğundan trafik yoğunluğunun yaşanmadığını fark ettim. Avrupa'ya gitmeden önce ön yargılı olarak bazı konularda (ekonomi, kentleşme, yaşayış, gelişmişlik vb) iyi yönde çok farklı düşüncelere sahiptim. Ancak sanıldığı kadar ülkemizden farklı değildi. Hatta ekonomik anlamda ülkemizden pahalıydı. Avrupa ülkelerinde yaşayan insanlarla dini, sosyal, kültürel anlamda farlılıklarımızı birebir gördüm. Alt yapının ve kentleşmenin düzenli olduğu, insanların toplumsal kurallara riayet ettiklerine tanık oldum. Bürüksel PIVO Polis Okulu, Asse Polis Merkezi ve Anvers şehrinde Schoten Polis Müdürlüğü ziyaretleri yapıldı. Belçika da polis lokal ve federal polis diye ikiye ayrılmaktaydı. Lokal polis Belediye Başkanlığına federal polis ise İçişleri Bakanlığına bağlıymış. Bizdeki polisiye olayların oradadameydanageldiğini, polislerin hizmet içi eğitimlerlesüreklilikendilerini geliştirdiklerinin bilgisini verdiler. Bütün polisler trafik cezası kesebiliyorlarmış. Trafik cezaları yüksek ve herkes trafik kurallarına riayet ediyordu. Çalışma saatleri, istirahat, izin, sağlık gibi özlük haklarının çok iyi olduğu anladım. Polis alanda fazla görünmüyor ama herhangi bir olay meydana geldiğinde olay yerine yeterince polisin intikal ettiği anlattılar. Emniyet çalışanları kıyafetlerini, teçhizatlarını ve silahlarının görev bitiminde iş yerindeki kişiye özel dolaplarında muhafaza ediyorlarmış. Polisler verilen kartlarla tüm ekip otolarını kullanabiliyorlarmış. Aracı kimin kullandığı, ne kadar km yaptığı, kaç defa frene bastığı, hız limitini aşıp aşmadığı gibi hususlar bu kartlar vasıtasıyla takip edilebilmekteymiş. Bizde polis merkezine gelen tüm sanık durumundaki kişilere hastaneden doktor raporu alınır. Avrupa da ise, kendisi talep ederse ücret karşılığında doktor gelir ve rapor düzenlenirmiş. Polis Merkezi ve

Müdüriyet binaları da tüm şartlara uygun olarak teknolojik unsurlarla güçlendirilmiş. Polis okulunda eğitim gören öğrenciler yatılı olarak eğitim görmüyorlar, eğitim süresince stajyer olarak çalışıyorlar ve maaş alıyorlarmış.

Adı ve Soyadı : Cemal BAHÇECİ
Kurumu : Ilgaz İlçe Müftülüğü
Görevi : İmam Hatip
Proje Adı : Din Eğitimi ve Öğretiminde Yeni Ufuklar

Leonardo da Vinci "Din Eğitimi ve Öğretiminde Yeni Ufuklar" proje kapsamında 29.04.2012-12.05.2012 tarihleri arasında 14 gün süreyle Çek Cumhuriyeti, Almanya, Avusturya, Macaristan ve Slovakya'ya gittim. Bu ülkelerdeki din eğitimi veren okul ve kurumlara gittik. İbadethanelerindeki ayinlere katıldık. En dikkat çeken temizliğe ve sürücülerin yayaalara karşı son derece saygılı oluşudur.

Adı Soyadı : Cemil YAKAN
Kurumu : İl Müftülüğü
Görevi : Kur'an Kursu Öğreticisi
Proje Adı : Din Eğitimi ve Öğretiminde Yeni Ufuklar

Çankırı İmam Hatip Lisesi ve Anadolu İmam Hatip Lisesi Mezunları ve Mensupları Derneğinin proje sahibi olduğu 'Din Eğitimi ve Öğretiminde Yeni Ufuklar' konulu proje kapsamında 01.07.2011 – 14.07.2011 tarihleri arasında iki hafta süreyle Almanya'ya gittim. Seyahatimiz bir program dahilinde de gerçekleşti. Projenin partner kuruluşu olan MOZAIK ile tanışma ve program hakkında genel bilgilendirmeden sonra proje uygulama teknik ve yöntemleri hakkında seminere katıldık. Oradaki bir okulu ziyaret ederek, okuldaki etkili öğretim metotlarının analizi, okulun kütüphane, spor salonu, laboratuvar, derslik, atölye, araç ve gereçlerin incelenmesi, bunlardan etkili olarak yararlanılması hakkında bilgiler aldık. Din görevlilerine ait bazı birlik, vakıf, dernek ve sendikaları ziyaret ettik. Karşılıklı bilgi ve deneyim paylaşımında bulunduk. Çeşitli dinlere ait ibadethaneleri ziyaret ederek; insanların bu ibadethanelerden faydalanmalarını yerinde inceleme fırsatı bulduk. Ev sahibi ülkenin din eğitimi uygulamaları, din eğitimi yapan okullar, din adamlarının istihdamı, din adamlarının sosyal ve ekonomik yapıları, merkezi hükümetlerin din eğitimi politikaları, ülkede insanların din hizmetlerinden yararlanmaları hakkında bilgi aldık. İzlenimlerimle ilgili kısaca şunları söylemem mümkün; Çek Cumhuriyeti bir süre Rusya'nın etkisinde kalması hasebiyle komünizmin izlerini hala üzerinde taşıyor. Ülkede din algısı çok zayıf. Ülkenin büyük bir kısmı kendini herhangi bir dinin mensubu olarak görmüyor.

Dünya savaşlarını görmüş olmasına rağmen şehrin tarihi dokusu pek bozulmamıştı. Atalarımızın birçok Avrupa ülkesinde eserleri olmasına rağmen buralara egemen olmadıklarından, onlarla ilgili bir iki figürün dışında nerdeyse hiç bir şey göremedik. İnsanların yaşayış tarzları haliyle bizimkilere pek benzemiyor. Benim gözlemlerime göre ev – iş ve eğlence üçgeni içerisinde bir döngü var.

Avrupa'ya gitmeden önce – ki ben bu geziden önce gitme fırsatı hiç bulamamıştım – oradaki yaşam standartları ile ilgili bize göre hep daha iyi şeyler duyardık. Bunun kısmen doğru olduğunu gördüm. Ama tamamen değil. Bu proje vesilesiyle Almanya, Macaristan, Avusturya, Slovakya' dan da bazı şehirleri gezme fırsatımız oldu. Almanya ve Avusturya yaşam standartları açısından nispeten iyi idi. Fakat Macaristan ve Slovakya ile ilgili aynı şeyleri söyleyemem. Bu durum haliyle benim bakış açımı kendi ülkem lehine farklılaştırdı. Basit bir örnek vermem gerekirse Çek Cumhuriyeti – Avusturya uluslararası kara yolunun nerdeyse her yüz metrede bir kasıslı olmasını hala aklım almıyor. Güzel şeylerden bahsetmem gerekirse, Prag'da kaldığım iki hafta boyunca hiç korna sesi duymadım desem sanırım yalan olmaz. Yaya geçitlerinde yaya geçiş üstünlüğünü de daima kullanıyor sunuz. İnsana değer veren kurallara uyulması, bu kuralların yazı da değil pratikte uygulanması ülkemde olsun dediğim şeylerden.

Adı ve Soyadı	: Cevat DİNÇ
Kurumu	: İl Milli Eğitim Müdürlüğü
Görevi	: V.H.K.İ
Proje Adı	: Improving the Quality of Vocational Education in Cooperation with Labor Market

Çankırı Milli Eğitim Müdürlüğünce uygulanan Leonardo Partnerships projesi kapsamında Kasım 2012'de bir hafta süre ile Romanya'nın Bükreş kentine gittik. Projemizin konusu mesleki eğitim yapısını incelemek, staj programlarını karşılaştırmak ve iş olanakları hakkında bilgi sahibi olmaktı. Bükreş'teki proje ortağımız bir Meslek Lisesi idi. Bu okulu ziyaret etmenin yanı sıra öğrencilerin staja gönderildikleri Arıcılık Enstitüsü ve okul çiftliğinin yanısıra bir de sera ziyaret ettik. Bu ziyaret benim Avrupa'da ilk bulunduğum ziyaretti. Tabi ki gitmeden önce merak ettiğim birçok konu vardı. Örneğin onların bize karşı tutumları nasıl olacak, bize benzeyen yönleri var mı?.. gibi ancak Bükreş'e ulaştığımızda ve burada geçirdiğimiz 1 hafta içinde anladım ki bize karşı çok yakın davrandılar. Avrupalılar soğuk insanlardır söyleminin aksine Türk misafirperverliğine yakın bir misafirperverlik gösterdiler. Burada bana ilginç gelen bir olayı paylaşmak istiyorum. Sabah erken saatte otelimizden çıktık ve bizi alacak aracı beklemeye koyulduk. Önümüzden geçen anayolda çok yoğun bir

trafik vardı. Aniden gelen bir fren sesi ve bir çarpışma, bir araç önünde giden başka bir araca büyük bir hızla çarpmıştı. Allah'tan kimseye bir şey olmadı. Ama ilginç olan her iki şoförde arabalarından indi. Birbirlerine geçmiş olsun dedi. Arabaları yolun kenarına itip, başka toplu taşıma araçları ile yollarına devam ettiler. Bağırma, çağırma, kavga gürültüye şahit olmadık. Ben, bizim de her zaman böyle bir olgunluğu sergileyecek insanlarla karşılaşmamızı dilerken bu yayının okuyucularla buluşmasında emeği geçecek herkese teşekkür ederim.

Romanya 2012

Adı ve Soyadı	: Çiğdem ÇAKIR
Kurumu	: Kurşunlu Anadolu Lisesi
Görevi	: Öğretmen
Proje Adı	: Erasmus Programı

2011 yılına Erasmus Programı dahilinde beş ay Viyana'da bulundum. Bir yandan üniversitedeki derslere katıldım, diğer yandan bir ilkokulda staj yaptım. Staj sınıfımda birçok Türk öğrenci vardı. Fakat yurtdışında doğup büyüyen Türk öğrencilerin kendi öz kültürlerinden yani Türk kültüründen uzak olduğunu gözlemledim. Evdeki Türk kültürüne özgü yaşayış tarzıyla okulda ya da sokaktaki yabancı uyum arasında uyum

problemi yaşıyorlar hatta başka bir yaşayış tarzı yaratmışlar kendilerine. Bu öğrenciler için Türk kültürünü, ülkemizi ve Türkçeyi daha iyi tanımalarına yardımcı olacak çeşitli projeler yapılması gerektiğini düşünüyorum. Böylece yabancılardaki yanlış Türk algısını da kırabiliriz. Üniversitelerdeki sınav ve ders sistemleri bizim sistemimizden daha farklıydı. İlkokullarda ki kantinlerde Türkiye'deki okul kantinlerinden farklıydı. Sabah öğrencilere kepek ekmeğinden tost ya da sandviç yapılıyordu. Kantinde çikolata gibi öğrencilerin sağlıklarına olumsuz etki eden yiyecek ve içecekler bulunmuyordu. Üniversitelerdeki sınav ve ders sistemleri bizim sistemimizden daha farklıydı. Aynı dersten iki farklı şekilde değerlendirme yapılıyordu. Öğrenci ders kaydı esnasında yazılı sınav olan dersi ya da aynı dersin proje değerlendirmesi olanı seçebiliyor ve bu şekilde not alıyordu. Derslerin işlenişinde öğrenci ana rolü üstlenmiş; öğretmen ise bir öğrenci rolüne bürünmüştü. Grup çalışmalarına derslerde çok önem veriliyordu ve bu nedenle çoğu sınıfta oturma düzeni "U" ya da daire şeklindeydi. Sık sık öğrencilere ders esnasında konu hakkında pankart hazırlatılıp pankartı tahtaya asarak konu tartışılır ve eksik yerler öğretmen tarafından tamamlanıp konu özetlenirdi. Üniversitede öğrenciler öğretmene adıyla hitap ederdi. Bunu ilginç bulmuştum. Sosyal açıdan insanlar daha bireysel yaşıyorlardı. Arkadaş ya da aile kavramı Türk kültüründe olduğundan daha farklı bir anlam taşıyordu. Sokaklar çok temiz ve düzenliydi. Animatörler sokaklarda turistlere yönelik çok çeşitli aktiviteler yapıyorlardı.

Adı ve Soyadı	: Duygu Ceren Çakır
Kurumu	: Çankırı Ticaret Meslek Lisesi
Görevi	: Öğretmen
Proje Adı	: Consumer Protection Without Borders
Proje Türü	: Comenius School Partnership
Hareketlilik Tarihi	: 20-23 Kasım
Projenin Konusu	: Tüketici Hakları

Comenius School Partnership projesinin ilk ayağı olan Avusturya bölümünde yer alma şansını yakaladım. Şans diyorum; çünkü bu hareketlilikler öğretmenler ve öğrenciler için oldukça verimli ve kapsamlı oryantasyonlar olmakta. Yıllardır diğer şehirlerde gördüğümüz projelerden yararlanmamıza olanak verip, bizi bu yolda harekete geçiren Milli Eğitim Müdürümüz ve Okul Müdürümüze gerçekten minnet borçluyuz. Proje çalışmaları dışarıdan görüldüğü gibi kısa bir süreç değildir. Öncesinden aylarca süren çalışmalar ve alın teri vardır. Biz Ticaret Meslek Lisesi Proje Gönüllüleri olarak, günlerce nasıl daha faydalı bir proje yapabiliriz? Acaba kendimizi nasıl daha iyi ifade edebiliriz? Verdiğimiz bilgilerin %100 geçerli ve güvenilir olmasını

nasıl sağlarız diye çok uğraştık. Ve şu anda vardığımız noktadan geriye baktığımda, bu işi çok iyi yaptığımızı gururla söyleyebilirim.

Avusturya harika bir ülke. Kendi kültürüne sahip çıkan ve bizi demisafirperverliği ile ağırlayan bir toplum. İlk etapta toplumsal kuralların çok net bir biçimde uygulanması dikkatimizi çekti. Çünkü okula girer girmez montlarımız üstümüzden alındı, okul gayet sıcaktı. Daha sonra ayaklarımız için galoşlar verildi. Çünkü okulda ayakkabıyla değil terlik ya da okul ayakkabısı ile geziliyor. Her öğrencinin bir dolabı var ve ayakkabılarını değiştiriyor. İnanın insan kendini evde gezer gibi hissediyor bu yüzden de temizlik ve hijyen çok güzeldi. Dediğim gibi kurallara uymak çok önemli; öğrenciler zil saatini takip ediyorlar, hiçbir aşırılık yok, hatta okulun disiplin kısmı yokmuş. Çünkü gerek olmuyormuş. Buna da çok şaşırılmışım. İlk ayağı olduğu için hareketliliğin çok fazla gezmeye ve çevreyi tanımaya fırsatımız olmadı. Daha öncede belirttiğim gibi projeler gezmek için değil; çalışmak ve ülkeler arası iletişimin artması için çok önemli. Bu yüzden de bizde 3 gün boyunca ortalama 6 saatlik toplantılarla karşılıklı çalışmalarda bulunduk. Kah güldük, kah yorulduk; ama neticede başka bir ülkede başka bir okul ama yine de öğretildik. İnanın insan öğretmen olduktan sonra nerde olduğunun hiçbir önemi yok. Tek derdiniz çocuklara daha fazla ne verebilirim, onları nasıl mutlu edebilirim oluyor. 3 günün sonunda, İsmail Hocamızın da emekleriyle birlikte çalışmalarımızı noktalarak, yüreğimizde ve aklımızda yeni dostlarımız ve projemizin çalışmaları ile ülkemize geri döndük. Sonuç olarak; bu proje kapsamındaki her çalışan ayrı ayrı üstüne düşeni yaptı. Keza onlar da bizim yanımıza geldiklerinde Çankırı Yaren Kültürü ile onları tanıştırdık ve bize gösterdikleri misafirperverliklerinin karşılığını verdik.

Adı ve Soyadı	: Elif BABAS
Kurumu	: Çankırı Ticaret Meslek Lisesi
Görevi	: Öğrenci
Proje Adı	: Consumer Protection Without Borders
Proje Türü	: Comenius School Partnership
Projenin Konusu	: Tüketici Hakları

Benim için en güzel proje deneyimiydi. Bu proje ile geçen sene Macaristan'a gittik. Her şey çok görkemliydi. Benim için çok güzel bir deneyim oldu. Gördüğüm yerler, içinde bulunduğumuz proje, benim için her şey kusursuzdu. Bizi misafir eden ülke Belçika idi. Fakat Hollanda ve Fransaya da gittik. Umarım tekrar böyle bir projede yer alırım çünkü her gördüğüm farklı ülke fazlasıyla benim ufku açtı.

Adı ve Soyadı	: Elif GENÇ
Kurumu	: Çankırı Ticaret Meslek Lisesi
Görevi	: Öğretmen
Proje Adı	: Consumer Protection Without Borders (Tüketici Hakları) - Comenius School Partnership

18-22 Kasım 2013 tarihinde Çankırı Ticaret Meslek Lisesi tarafından yürütülmekte olan Consumer Protection Without Borders isimli proje kapsamında Belçika'da bulundum. 4 günlük süre zarfında dikkatimi en çok çeken unsur insanların toplum kurallarına uyma konusunda gösterdiği hassasiyetti. Öğrencilerin nerde nasıl davranacağını bilmesi, vatandaşların özellikle trafik kurallarına uyma konusunda gösterdikleri gayret dikkat çekiciydi. Bunun yanında kendi ülkemle karşılaştığımda neden "Türk misafirperverliği" diye bir deyim olduğunu daha iyi anladım.Çünkü biz misafirperverliğe Avrupalılardan daha fazla özen gösteriyoruz diye düşünüyorum.

Adı ve Soyadı	: Emine BAŞYİĞİT
Kurumu	: Çankırı Ticaret Meslek Lisesi
Görevi	: Öğretmen
Proje Adı	: Consumer Protection Without Borders
Proje Türü	: Comenius School Partnership
Hareketlilik Tarihi	: 20-23 Kasım 2012
Projenin Konusu	: Tüketici Hakları

Yurtdışına ilk kez çıktığım için uçak yolculuğu dâhil çok heyecanlıydım. Oraya inince en çok binalar dikkatimi çekti. Bizdeki gibi çok katlı apartmanlar yoktu. Tam tersine bir iki katlı, taştan, bahçeli ve çatıları dik ve tırtıklı evler gördüm. Çatıların dik olması kar tutmaması, tırtıklı olması da kar kütesinin birden aşağı düşmemesi içinmiş. İnsanları soğuk ama işlerini en iyi şekilde yapıyorlar. Bizim gruptaki arkadaşlar da önce soğuk davrandılar fakat daha sonra çok samimi olduk, şakalaştık. Çok güzel dostluklar kurduk, sosyal medya aracılığı ile de hâlâ görüşüyoruz.

Adı ve Soyadı	: E. Ayten KÖSE
Kurumu	: Çankırı Ticaret Meslek Lisesi
Görevi	: Öğretmen
Proje Adı	: "The Development of Parents-school Cooperation As a Way of Improving the Quality of Education." (Eğitimde Kalitenin artırılmasında Veli-Okul İşbirliği)

04-08 Mart 2013 tarihleri arasında ' Eğitimde Kalitenin Artırılmasında Veli-Okul İşbirliği' proje çalışmaları için Polonya'nın Lukov kentinin Stanin bölgesine gittik. Bulduğumuz bölgedeki belediye binasını, anaokul, ilkokul ve lise olmak üzere okulları ziyaret ettik. Heyetimizi çok sıcakkanlı karşıladılar. Oldukça misafirperverdiler. En özel yemeklerini ikram ettiler. Müslüman olmamız ve domuz eti yemediğimiz için ikramlarında çok titiz davranmaları benim çok hoşuma gitti. Öğrenciler, bizi Türk bayrakları ile karşıladılar. İkramların üzerinde bile el yapımı Türk Bayrakları görmek çok gurur verici idi. Ayrıca proje ortağımız olan okulun duvarına özel Türk köşesi yapılmıştı. Türkiye'yi tanıtan fotoğraflar ve yazılar mevcuttu. Proje ile ilgilenen İngilizce öğretmeni de kendi sınıfında Türkiye'yi anlatan bir pano oluşturmuştu. Ülkenizden uzakta farklı bir ülkede memleketinizden izler görmek çok hoş... Okulların fiziki durumuna bakacak olursak biz ülke olarak çok ilerdeyiz. Ama öğrenci profilinde ise oldukça gerideyiz. Okullar sakın ve düzenli. Gürültü kirliliği yok. Öğrenciler sorumluluğunun farkında ve bunu davranışlarına yansıtıyorlar. Ayrıca bize veda yemeği verdiklerinde Belediye Başkanı geldi. Başköşeye oturmadı. Onu herkes kapılarda ve ayakta karşılamadı. Geldi ve uygun bir yere oturdu. Bizdeki protokol onlarda yok. Herkes işini yapıyor. Polonya çok gelişmiş bir ülke değil. Avrupa Birliği üyesi olduğu için daha gelişmiş olabileceğini düşünmüştüm. İnşallah başka projelerde daha gelişmiş bir ülkeye gidersem kaliteyi arttıracak öneriler sunabilirim. Fakat Polonya halkı sıcakkanlı, misafirperver, geleneklerine bağlı samimi insanlar. Çok güzel arkadaşlıklar kurduk. Bir gün Polonya'ya yolumuz düşerse 'Biz geldik' diye bileceğimiz dostlarımız var.

- Adı ve Soyadı** : Fatih ÖZKAN
Kurumu : Çankırı Ticaret Meslek Lisesi
Görevi : Müdür Yardımcısı
Proje Adı : Consumer Protection Without Borders (Tüketici Hakları)
Hareketlilik Tarihi : 18-22 Kasım 2013 (Belçika)

Uçak yükselmeye devam ederken kapanmak üzere olan gözlerimi bir müddet daha açık tutmaya çalışma gayretimden dolayı beş gündür görmediğim güneş ışınlarına doayabilme çabasımdan başka bir şey değildi. Galiba güneş benim memleketim kadar hiçbir yere yakışmıyor ve memleketime güldüğü gibi gülmüyordu kimsenin yüzüne. Kulaklarımdaki sesi dinleye dinleye kapattım gözlerimi: "Ben bir gurbet türküsünde, akşamın mavi örtüsünde/ Öyle durdum, bekliyordum geçmeyenler köprüsünde."18.11.2013 Pazartesi günü, sabah İstanbul'dan çıkıp da batıya doğru bir müddet yol alınca içimi kaplayan duyguları tam olarak ifade etmem zor. Aslında tam

olarak kendime bile anlatamıyorum. Memleketten ilk kez ayrılan herkes bu duyguları yaşar mı, bilmiyorum. Ama sevinç, hüznün, endişe, merak, özlem... gibi kelimelerin hepsini aynı cümlede kullanabileceğim aklıma hiç gelmezdi. Daha ülkemin hava sahasından çıkmadan bu kadar etkilenmiş olmama şaşıyorum. Bir an "Çıksam ve bir daha dönme şansım olmasa..." fısıltıları yayıldı gönlüme. Hemen susturdum o fiskosçuyu, dinlemedim. Hep başkalarından dinlediğim insanları, ülkeleri bizzat görecek olmak beni heyecanlandırıyordu. Üç saat süren yolcuğun sonunda Brüksel Havaalanına indik. Çok sakin bir havaalanıydı. Oysa İstanbul'da yedi iklimi cihanın karşındaydı. İşte orda anladım, İstanbul'un Avrupa, Asya hatta tüm dünya için neden bu kadar önemli olduğunu. Havaalanında bizi Belçikalı dostumuz Ingrid karşıladı. Yedi ay önce Çankırı'da misafir ettiğimiz Ingrid, bize çok samimi davrandı. Birlikte Paris'e doğru yola çıktık. Araçta Ingrid'le uzun uzun sohbet etme fırsatı bulduk. Bizim kültürümüze ve dinimize karşı çok ilgiliydi. Sorduğu sorulara verdiğimiz her cevaptan sonra şaşıyor, bizimle ilgili bilgisi arttıkça benzerliklerimizden kaynaklanan şaşkınlığı arttıkça artıyordu. Sonuçta hepimiz insanız. Onun bu şaşkınlığı beni bir yandan sevindirirken diğer yandan üzmüştü. Demek ki kendimizi yeterince tanıtamamışız Avrupalılara. Beyinlerindeki Türk algısı nereden, nasıl oluştu bilemiyorum. Ama bizi yanlış tanıdıklarından eminim. Bu faaliyetin ne kadar önemli olduğunu bir kez daha fark ettim böylece. Onlar koskoca bir kültürü; orada gördükleri, izledikleri, değerlendirdikleri dokuz kişi üzerinden tanımlayacaklardı. "Türkler ..... bir millettir." cümlesinde, noktalı yerlere bizi koyacaklardı. Artık biz "ne" isek Türkler "o" olacaktı onların nazarında. Bu da ister istemez büyük bir yük yüklüyordu omuzlarımıza: Aziz milletimizi lâıykıyla temsil etme yükü. Nihayet Paris'e ulaştık, çok kalabalıktı. Aklıma Çankırı Caddesi'nden Ulus'a, oradan Kızılay'a çıkışım geldi. Her milletten insan vardı sanki. Özellikle de Kuzey Afrika'dan. Cadde üzerinde ilerlerken memleketten harfler arıyordu gözlerimiz. Çok geçmeden de duyduk aradığımız sesleri: "İstanbul Grill, Döner, Kebap..." Fransızlar çok düzenli bir şehir kurmuşlar. Kentteki tarihi dokuyu çok iyi muhafaza etmişler. Ancak temizlik konusunda pek de iyi şeyler söyleyemeyeceğim. Her taraf çöp içindeydi. İnanmayacaksınız, bizim yirmi sene evvelki halimiz, diyebilirim. Büyük caddeleri geçtikten sonra Eiffel Kulesi karşıladı bizi bütün endamıyla. Tepesinden Paris'i izlemek gerçekten çok güzeldi. Paris'ten geç saatte döndük Belçika'ya. Ortağımız olan okul, Eupen kentindeydi. Eupen, Almanya ve Hollanda sınırında küçük bir kasaba. Evler genellikle iki katlı, bahçeli. Her evin yanında büyük otlaklar var. Çevresi çitlerle çevrili araziye hayvanları bırakıyorlar, kendi kendilerine besleniyor hayvanlar. Arazi dümdüz, ova, iklim desen müsait. Bitki yetiştirmek için özel bir çaba harcamana gerek yok. Tıpkı bizim Karadeniz Bölgesi. Şehir çok düzenli, yollar tertemiz. Her sabah yola dökülen yaprakları bile temizliyorlar. Yol deyince dikkatimi en çok bisiklet yolları çekti. Bisikletler orada trafiğin bir parçası. Kendilerine ait trafik lambaları bile var. Orada kaldığım beş gün boyunca kural ihlal

eden kimseyi görmedim. Geçiş üstünlüğü her zaman yayalarda. Nerede, ne zaman olursa olsun, yaya yola çıktığında bütün vasıtalar duruyor. Bisikletler de dâhil. Bir an memleketimi düşündüm. Trafik felç olurdu herhalde. Ama şunu da belirtmeliyim ki, bizim sokakta hareket halinde bulunan aktif nüfusumuz onlarla kıyas edilemez. Belçika ve çevre şehirlerde yaptığımız gezilerde fark ettiğim en önemli detaylardan biri de nüfus. Cadde ve sokaklarda neredeyse hiç insan yok. Hava kapalı ve soğuk olduğundan mıdır, bilmiyorum ama yıllardır duyduğum "Avrupa'da nüfus azalması var. Gittikçe azalıyorlar." sözü gerçekmiş. Nüfus hem az hem de orta yaşın üstünde. Hep kendimizi Avrupa'yla kıyaslarız. Ekonomi, eğitim, güvenlik konularında özeniriz onlara. Yalnız bu ziyarette şunu fark ettim ki, bizim yükümüz ağır. Genç ve dinamik bir nüfusun sorunlarının daha fazla olması çok doğaldı. Ama avantajları da yok değil. Eğer bu dinamikleri verimli kullanmayı becerebilirsek bizi kimse tutamaz. Eupen'de bir göl kenarında iki katlı evlerde konakladık. Hava çok soğuktu, ancak ısınma sorunu yaşamadık. Her akşam eve döndüğümüzde yanımızda götürdüğümüz demlik ve çayın gurbet elde ilaç gibi geldiğini takdir edersiniz herhalde. İlk gün sabah kahvaltısından sonra projeye ortak olan okuldaki toplantıya katıldık. Öğrencilerimiz sunumlarını yaptı. Bizimle beraber Almanya, Avusturya, Macaristan ve Belçika ekipleri de sunumlarını yaptılar. Öğleye kadar okulda kaldık. İnanın ne bir gürültü, ne bir taşkınlık duyduk. Ben zannettim ki okulda öğrenci yok. Ne var ki saat 12.00'de öğle yemeği için okuldan ayrılırken gördüm öğrencileri. Küçük yaştan itibaren kurallarla yetişiyorlar. Onları mutlu eden şeyin harfiyen uydukları bu kurallar olduğunun farkındalar. Bu yüzden sıkı sıkı bağlılar kurallara. Bu sadakat ister istemez başarıyı getiriyor. Başarılı olunca ekonomik olarak da mutlulukları artıyor. Bu sistemi bir kez kurabilirsen döngü otomatik devam eder zaten. Her gün sabahtan öğleye kadar toplantı yapılıyor, öğleden sonra da kendi bölgelerindeki görülmesi gereken yerlere geziler düzenleniyordu. Bölgede büyük bir su şişeleme fabrikası ve F1 yarış pisti vardı. Tabii çevrelerinde de müze. Belçikalılar ellerindeki her değeri turizme adapte etmeyi çok iyi biliyorlar. 20-30 yıllık tarihi bulunan kurumları, kuruluşları öyle bir tanıtıyorlar ki hayran kalmamak elde değil. Bizse gerçek tarihimizi bırakın tanıtmayı, görmekte bile çok yetersiziz. Belçika çok ilginç bir ülke; Fransa, Almanya ve Hollanda'nın ortasında kalmış, küçük, şirin bir tablo çiziyor. Belçika'da Fransızca, Almanca ve Felemenkçe olmak üzere üç farklı dil konuşuluyordu. Avrupa Birliği'nin başkenti olan bu ülkede bu kadar farklı kültür bir arada yaşayabiliyor. Güzel, sakın bir ülke, ama çok pahalı olduğunu söylemeliyim. Türkiye'de güzel bir kebab yiyebileceğiniz parayla orada ancak bir simit alabilirsiniz dersem epey açıklayıcı olur herhalde. Zaten yedi ay önce Çankırı'ya geldiklerinde ülkemizin ucuzluğuna şaşkınlıkla onlar da şaşkınlıklarını gizleyememişlerdi. Ülkemizi ve insanımızı sevdiklerini her fırsatta dile getirdiler. Bizden gördükleri samimiyeti, onlar da bizden esirgemediler. Birlikte beş gün geçirdik. Bizimle çok yakından ilgilendiler ve bunu severek yaptılar. Bu gözlerinden anlaşılıyordu. Orada

ortak olan bütün ülkelerin bizim ekibimize karşı diğerlerinden daha sıcak yaklaşımı vardı. Farklı olduğumuzu hepsi de hissettirdi bize. Onların bu tavırlarını görmek, çoğunun ilk kez Türklerle karşılaştığını düşünürsek bizim için mutluluk verici. Ben bu proje sayesinde 4 Avrupa ülkesinden en az 60 kişinin ülkemizle ve insanlarımızla ilgili çok olumlu düşünceler geliştirdiklerine, hatta bir kısmının önyargılarından kurtulduklarına inanıyorum. Eğer ülkemizin tanıtımında ufak bir payımız olmuşsa bizim için amaç hâsıl olmuş demektir. Son gün yani 22.11.2013 Cuma günü erkenden kalkıp kahvaltımızı yaptık. Ingrid ve Michael bizi tren istasyonuna kadar uğurladılar. Trenle yaklaşık iki saat süren yolculuğun ardından Brüksel Havaalanına ulaştık. Havaalanında uçağın saatini beklerken Türk Halk Müziği sanatçımız Kubat'la karşılaştık. Malum kendisi Belçika'da yaşıyor. O da Türkiye'ye geliyormuş. Gurbette bir Türk nefesi o kadar farklı ki, anlatamam. Uçağın saati yaklaştıkça heyecanlanıyordum. Memlekete ulaşmayı bırakın, ona giden yol bile mutlu ediyor insanı. Uçak yükselmeye devam ederken kapanmak üzere olan gözlerimi bir müddet daha açık tutmaya çalışma gayretimin nedeni beş gündür görmediğim güneş ışınlarına doyabilme çabasından başka bir şey değildi. Galiba güneş benim memleketim kadar hiçbir yere yakışmıyor ve memleketime güldüğü gibi gülmüyordu kimsenin yüzüne. Kulaklarımdaki sesi dinleye dinleye kapattım gözlerimi: "Ben bir gurbet türküsünde, akşamın mavi örtüsünde/ Öyle durdum, bekliyordum geçmeyenler köprüsünde."

Adı ve Soyadı	: Figen YILDIZ
Kurumu	: Çankırı Ticaret Meslek Lisesi
Görevi	: Öğretmen
Proje Adı	: Consumer Protection Without Borders
Proje Türü	: Comenius School Partnership
Hareketlilik Tarihi	: 20-23 Kasım 2012/ 18-22 Kasım 2013
Projenin Konusu	: Tüketici Hakları

Comenius School Partner Ship projesi ile 20-23 Kasım 2012 tarihlerini kapsayan 3 günlük Avusturya ve 1 yıl sonrasında 18-22 Kasım 2013 tarihini kapsayan 5 günlük Belçika ziyaretinde bulunduk. Avusturya hareketliliği, projenin ilk etkinliği olduğu için daha çok projede yapılacakların iş bölümü ve faaliyetlerin planlanması amaçlı toplantılarla geçti. Toplantıların yapıldığı okul bizim ülkemizde çok programlı lise olarak adlandırılan okulların benzeri idi. Okulda bulunan meslek alanları ile ilgili her türlü araç gereç mevcuttu. Özellikle atölyeler işyeri gibi organize edilmişti. Öğrencilerin her türlü faaliyeti sessizce izlemesi, gürlüğe neden olmamaları dikkatimi çeken durumlardı. Okul çok temizdi. Öğrencilerin kendilerine ait kişisel

dolapları vardı. Okul içinde ev terlikleri kullanıyorlardı. Ülkede sokaklar tertemizdi. Sürücüler her türlü trafik kuralına tam uyuyor, yayaların geçiş üstünlüğüne riayet ediyorlardı. Bu hareketlilik sonunda, insanoğlunun yaşadığı çevreyi ve yaşam kalitesini en üst düzeye çıkarmak için, gerekli kuralları oluşturup bu kurallara tavizsiz uyması gerektiğini anladım. Bir faaliyet için verilen zamana tam olarak uymakla, yapılması gereken işleri gerektiği gibi yapmakla, belirlenen kurallara her zaman uymakla ziyaret ettiğimiz o ülke seviyesine çıkabiliriz. Gezdiğimiz Viyana, Brüksel, Paris ve Maastricht şehirlerinde çarpık yapılaşmaya rastlamadık. Tarihi dokunun korunduğunu gözlemledik. Geziler sonunda Ülkemizin birçok konuda Avrupa standartlarında hatta daha iyi durumda olduğunu kıyaslama imkanı bulmuş oldum.

Adı ve Soyadı	: Gamze ULUSOYLAR
Kurumu	: Çankırı Ticaret Meslek Lisesi
Görevi	: Öğrenci
Proje Adı	: Consumer Protection Without Borders
Proje Türü	: Comenius School Partnership
Gidilen Ülke	: Macaristan
Projenin Konusu	: Tüketici Hakları

Bu proje benim ve arkadaşlarım için çok güzel bir deneyimdi. İlk defa bir ülke gördüm. İlk defa uçağa binme şansım oldu. Başka ülkelerin kültürlerini, yaşantılarını görüp öğrenme şansına sahip oldum. Her şey çok güzeldi. Tekrar bunun gibi projelerde olmayı çok isterim. Beni seçip bu projede bana yer verdikleri ve güvendikleri için meğni geçenlere çok teşekkür ederim...

Adı ve Soyadı	: Gökhan GÜLNAR
Kurumu	: Çankırı Ticaret Meslek Lisesi
Görevi	: Rehber Öğretmen
Proje Adı	: Consumer Protection Without Borders
Proje Türü	: Comenius School Partnership
Hareketlilik Tarihi	: 20-23 Kasım 2012
Projenin Konusu	: Tüketici Hakları

Meslek hayatımda Yunanistan sınırında (Edirne-Uzunköprü) 3 yıl çalıştım, birçok yabancı turist ile etkileşimim oldu, yurtdışı tecrübesi olan tanıdıklarım vardı

ancak ilk yurt dışı deneyimim 2012 yılında Avusturya seyahatim ile başladı. Aynı zamanda uçakla ilk seyahatim de bu deneyimle gerçekleşti.

Avrupa ülkelerine gidenler genellikle aynı şeylerden bahsederlerdi. Cadde ve sokakları çok temiz, her şey oldukça düzenli, karşıdan karşıya geçerken arabalar yaya görür görmez hemen yol veriyor gibi. Başlangıçta abartı gibi gelen bu paylaşımlar Avusturya'ya bizzat gitmem ve gözlerimle görme imkanı bulmamla gerçek oldu. Gerçekten de cadde ve sokaklar tertemizdi. Binalar, kaldırımlar vs şehrin her bir köşesi çok düzenliydi. Göze nahış gelen bir yapı, bina vs yoktu. İnsanlar zaman mefhumuna çok riayet ediyorlardı. İşlerinde zamanı etkin kullanıyorlar bilhassa buluşma saatlerine ayrı bir özen gösteriyorlardı. Tam zamanında buluşma noktasında oluyorlardı. Tahmin edilenin aksine sigara tüketimleri oldukça azdı. Ama tıpkı bizim çay tüketimimiz gibi oldukça fazla şarap içiyorlardı. Trafikte yayaların inanılmaz değeri ve önceliği vardı. Yaya geçidini kullanmayan bir yaya bile görseler otomobil kullanan sürücüler hemen durarak yayalara yol veriyorlardı.

Alışveriş merkezlerinde, dükkan ve mağazalarda alışverişinizin ardından poşet vermiyorlar, kasiyere poşete ihtiyaç duyduğunuzu dile getirdiğinizde ücret karşılığında size poşet satıyordu.(o da sayılı)

Hava durumu genel olarak kasvetliydi. Sürekli bulutlu bir hava hakimdi. Güneş de gökyüzü de hiç gözükmüyordu.

Okul ortamında da her şey düzenli ve nizam içerisindeydi. Devlet okulları ülkemizdeki özel okul görünümündeydi. Öğrenciler öğretmenlerine karşı saygılı gözükiyorlardı. Okul üniformaları yoktu, sivil kıyafet uygulaması vardı ki bu uygulama öğretmenler için de geçerliydi. Okul yerel yönetime bağlıydı. Çalışan öğretmenleri okul müdürü tayin ediyordu. Aynı zamanda çalışan öğretmenin işine de müdür son verebiliyordu. Öğretmenlerin değerlendirilmesi performanslarına bağlıydı. Yüksek performansa sahip öğretmenler anında ödüllendiriliyordu. Öğrenciler (meslek lisesi) ders aralarında okulun koridorlarında teneffüs yaparlarken bağırma, çağırma, itiş-kakış gibi ülkemizde sürekli karşılaşılan davranışlar sergilemiyorlardı. Oldukça sakin ve sessizdiler. Hatta okulun dağılma zili çaldığında öğrenciler okulu boşaltırken bile rahatsız edici gürültü olmuyordu. 4 günlük Avusturya seyahatimde dikkatimi çeken noktalar bunlardı.

Adı ve Soyadı	: Hafize DURGUN
Kurumu	: Yapraklı Çok Programlı Lisesi
Görevi	: Felsefe Grubu Öğretmeni
Proje Adı	: E-Ticaret ile Sınırları Aşmak

Leonardo da Vinci Programı'nın 'Hareketlilik Projeleri' kapsamında 'Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası (ETSO) tarafından hazırlanan ve yürütülen ' E- Ticaret ile Sınırları Aşmak' isimli proje kapsamında yerel ortak olarak 2012 yılının Ekim ayında 15 gün süre ile Finlandiya'ya gittim. Projenin konusu kapsamında "Gelişmiş ülkelerde Elektronik Ticaret", aldığımız eğitimin yanı sıra Finlandiya'da Büyükelçimizi, Ticaret ve Turizm Müşavirini ve çeşitli eğitim kurumlarını ziyaret edip; proje konusu ile ilgili fikir alışverişinde bulunduk. Finlandiya'nın tarihi ve kültürel mekanlarını ziyaret sırasında dikkatimi çeken iki şey oldu. Bunlardan biri bu ülkedeki trafiğin düzenliliği ve yayalara saygılı olunmasıydı. Sokaklarda çok elzem durumlar hariç korna sesi duyamazsınız. Ve bir yaya iseniz kaldırımdan yola doğru bir adım atmanız yeterli, sizi gören sürücü anında duracaktır. İkincisi ise eğitim sistemleri. Devletin eğitime verdiği önem doğrultusunda, bireyin eğitim hayatı boyunca eğitim giderleri devlet tarafından karşılanıyordu. Bu proje kapsamında 15 gün boyunca, farklı bir ülkeyi tanıma ve bu ülkenin insanlarıyla iletişim kurabilme imkanı buldum.

Adı ve Soyadı	: Hakan AKOĞLU
Kurumu	: Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Çerkeş İlçe Müdürlüğü
Görevi	: Ziraat Teknikeri
Proje Adı	: Avrupa Birliği Hayat Boyu Öğrenme Leonardo da Vinci Hareketlilik Projesi.

Avrupa Birliği Hayat Boyu Öğrenme Programı (LLP) Leonardo da Vinci (LDV) Hareketlilik projesi kapsamında 30.09.2012 - 13.10.2012 tarihleri arasında 8 kişilik grupla Çek Cumhuriyetine gittim. Projemizin konusu "Çayır-Meralarının Bakım ve Yönetiminin Geliştirilmesi "idi. Ziyaret ettiğimiz ülkede ziraat odası başkanlığı, üniversite, tarımsal amaçlı oluşumları ilgilendiren sivil toplum kuruluşlarını ve özel çiftlikleri ziyaret ettik. Gittiğimiz ülkede günlük yaşama dair en ilgi çekici durum trafik ve altyapı sorununun tamamen çözülmüş olmasıydı. Sürekli yağış alan bir yer olmasına rağmen su birikintisi bulunmuyordu. Tarımsal desteklemelerin bu ülkede %30 olması ve toplam ciro üzerinden yapılması en önemli ayrıntıydı. Tabii bu ülkede örgütlenme alt yapısı sorunu çözüldüğünden bu işlerin uygulanması kolaylaşmıştır. Ülkemizde de acilen bu çalışmaların tamamlanarak, tarımsal desteklemelerin bu doğrultuda yapılmasının önünün açılması; hem mesleki olarak hem de birey olarak dileğimdir.

Adı ve Soyadı	: Halit ÖKSÜZ
Kurumu	: Çankırı Karatekin Üniversitesi (Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı)
Görevi	: Şube Müdürü
Proje Adı	: Doğal Kaynakların Korunması ve İyi Tarım Uygulamaları

Üniversitemizin, Avrupa Birliği Bakanlığı, Leonardo De Vinci programı çerçevesinde yürütmekte olduğu, 2011-1-TR1-LEO03-26988 numaralı "Doğal Kaynakların Korunması ve İyi Tarım Uygulamaları" isimli proje kapsamında 16-29 Eylül 2012 tarihleri arasında 14 gün süreyle Almanya'ya gittim. Ziyaret ettiğim kurumlar; Tarımsal Meslek Odası, Özel Çiftlikler (Koyun, süt sağırcılığı), Ulm Çöp Yakıtlı Termik Santral, Südzucker Şeker Fabrikası, Triesdorf Eğitim Merkezi'dir. Gittiğim ülkede vatandaşların kurallara uyması, birbirine sevgi ve saygıyla yaklaşması gibi unsurlara bizim ülkemizde de dikkat edilirse daha müreffeh ve modern bir ülke olur kanısındayım.

Adı ve Soyadı	: Hamdi KALE
Kurumu	: Orgeneral İsmail Hakkı Karadayı İlkokulu
Görevi	: Sınıf Öğretmeni
Proje Adı	: Farkında mısın? (Are You Aware Of?)

Demokratik Vatandaşlık ve İnsan Hakları Eğitimi Hibe Programı kapsamında 18-23 Kasım 2013 tarihinde 5 gece 6 gündüz süre ile Polonya Stanin bölgesine gittik. Projenin konusu insanlara ve topluma karşı duyarlılık ve farkındalığın oluşturulması ve insan haklarının korunmasıydı. Proje kapsamında Polonya Stanin Bölgesi ilköğretim okullarını ziyaret ettik. Okulda ailede ve günlük yaşamda mevcut demokratik uygulamaları ve insan hakları konusundaki bilinç düzeylerini yerinde gözlemledik. Günlük yaşamda insanların kurallara çok bağlı olduğunu ve israfa kaçmadan ihtiyacı kadarını kullandığını gördüm. Bu alışkanlık tüm ihtiyaçları için geçerli idi. Lükse kaçma kesinlikle yoktu. Ayrıca insanların mesai saatlerinde gayet ciddi ve profesyonel olduklarını, mesai saatleri dışında arkadaş olarak hareket ettiklerini gözlemledim. Avrupa'ya gitmeden önce gerçekten bahsedildiği gibi gelişmiş olup olmadıklarını çok merak ediyordum. Gelişmişliği teknolojiyi günlük hayatta yoğun olarak kullanmaları şeklinde tezahür ediyordum. Oraya gittiğimde gördüm ki gelişmişlik, teknolojiyi hayatlarının her alanında kullanmakla değil kurallara bağlı kalınarak ve diğer insanların haklarını da düşünerek, kuralların toplumun düzeni için olduğunu özümseyerek, toplum içinde huzurla yaşamakmış. Teknolojik gelişme, teknolojiyi anında transfer edip çoğunu kullanmadığımız gelişmiş özelliklere sahip ürünleri üretmeden hoyratça tüketmek değilmiş.

Gelişme, milletçe belirlenen tüm kurallara bağlı kalarak kuralları harfiyen uygulayarak ve başkalarının haklarını da düşünerek yaşamakmış. Gelişme, ihtiyacın kadarını kullanarak, israf etmeden, kullandığın her ürünü kendin üreterek ve satarak yaşamakmış. Dilerim, ülkemiz insanı da tutum ve davranışlarında önce kendini değil başkalarının haklarını düşünür. Üretir, ürettiğini satar ve gerektiği kadarını kullanır.

Adı Soyadı	: Hasan ÇELİK
Kurumu	: İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
Görevi	: Tekniker
Proje Adı	: LDV Hareketlilik Projeleri Kapsamında "Çayır-Mer'aların Bakım ve Yönetiminin Geliştirilmesi" Projesi

Avrupa Birliği Hayat Boyu Öğrenme Programı (LLP) Leonardo da Vinci (LDV) Hareketlilik Projeleri Kapsamında Müdürlüğümüz tarafından yürütülen "Çayır-Mer'aların Bakım ve Yönetiminin Geliştirilmesi" isimli ve 2012-1-TR1-LEO03-38250 numaralı VETPRO projesinin 04.04.2013 - 21.04.2013 tarihleri arasındaki Belçika çalışmalarına katıldım. Bölgenin tarımsal faaliyetlerinin takip edildiği, çiftçilerin, ekilecek ürünlerin, bölgesel tarım politikalarının belirlendiği, tarıma yapılacak devlet teşviklerinin evraklarının düzenlendiği, teşviklerin dağıtıldığı tüzel kişiliğe haiz tarım teşkilatını gezdik ve çalışmalarını hakkında bilgi aldık. Ayrıca, besi ağırlıklı Belçika Mavisi denilen büyükbaş hayvan yetiştiriciliği yapılan çiftlik, sanen ırkı keçi yetiştiriciliği yapılan çiftlik ile çiftlikte üretimi yapılan sütlerin işlendiği mandraya

gezdik. İç ve dış turizme yönelik hayvanat bahçesi tarzında her türlü evcil hayvanın bakım ve beslenmesinin yapıldığı çiftliği gezdik. Avrupa Birliği Parlamento binası gezdik ve çalışmaları hakkında bilgi aldık. Hayvanların bakım ve beslenmesi bakımından ülkemizden bir farkının olmadığı gördüm. Ancak, tüm uygulamalarda insan ve çevre unsuruna son derece önem verildiğini gördüm. Yerleşim birimlerine yakın yerlerde hayvan yetiştiriciliği yapılmasına rağmen, çevrede ve işletmede rahatsız edici kokunun olmadığını, hayvan, insan ve çevre hijyenine önem verildiğini gördüm. Proje kapsamından ziyaret ettiğimiz Belçika'da insanların kurallara uymak konusunda son derece titiz olduklarını müşahade ettim. Bunun en önemli sebebinin kuralsızlığın bedelinin çok ağır olması ve hafifletici ya da af edici bir unsurun bulunmaması olduğunu gördüm. Eğer kurallara uyulur ve uymayanlara gerekli yasal yaptırımlar adil bir şekilde yapılırsa yaşam kalitemizin artacağını düşünüyorum.

Adı ve Soyadı : Hasan DOĞAN

Kurumu : Çankırı Anadolu İmam Hatip Lisesi

Görevi : Müdür Yardımcısı

Projenin Adı : Din Hizmetleri Sunumunda Verimlilik ve Etkinliğin Arttırılması

Proje katılım tarihleri ve yeri: 02 Kasım -16 Kasım 2013 tarihleri arasında SEVİLLA (İSPANYA) şehrine AB-LDV PROJESİ kapsamında gittim. Proje konusu; din hizmetleri sunumunda verimlilik ve etkinliğin arttırılmasıydı. Avrupa ülkelerinde ve okullarında din hizmetleri eğitimindeki farklı uygulamaların sunumları yapıldı. Din eğitimi ve din hizmeti veren ve yürütenlerin eğitimlerinin nasıl olduğu ve din hizmetlerini nasıl sundukları ile ilgili çalışmalarda bulunuldu. Junta De Andalucia-Consejeria de Educacion, Katedral ve Kiliseler, Cordoba Cathedral'i ve Elhamra Sarayını ziyaret ettik. Günlük yaşamda insanlar birbirlerine oldukça saygılılar. İnsanlar kurallara uymada oldukça titiz davranıyorlar ve çevreleriyle sorumluluk bilinciyle ilgileniyorlar. Küçükten büyüğe insanların kendilerine aşırı özgüvenleri var ve oldukça rahat hareket ediyorlar. Eğitimle ilgili olarak gezdiğimiz tarihi turistik ve diğer mekânlarda (kilise, kale, saray, katedral vb) öğretmenler rehberliğinde gezen, inceleyen, araştıran öğrenci grupları dikkat çekiciydi. Her birey kendi işini kendisi yapıyor. Bununla ilgili bir anekdot anlatayım. Münih hava alanında aktarma peronunda sıraya girmiş beklerken, oturduğu koltuklardan kalkan bir grup dikkatimi çekti 80 yaşlarında bir amca yanında 45 yaşlarında oğlu ve torunu ile birlikte idi. Yerdeki büyük bir sırt çantasını oğlunun yardımı ile sırtına aldı, diğer elindeki bastonuyla sıraya geçti. Arkasından da küçük çantalarıyla oğlu ve torunu onu takip ettiler. Planlı ve düzenli bir yaşamları var. Randevularında çok dakik ve titizler. Aynı duyarlılığı karşılarından da bekliyorlar. Bu konuda bizlerin biraz eksikliği olduğunu düşünüyorum.

Adı ve Soyadı	: Hasan ERDOĞAN
Kurumu	: Emekli Memur
Görevi	: Emekli Bankacı
Proje Adı	: Din Öğretiminde ve Öğrenmede Yeni Ufuklar.

Yukarıda belirtilen proje kapsamında; 22.04.2012 tarihinden itibaren iki hafta süre ile Belçika'nın Başkenti Brüksel'e 11 (Onbir) kişiden oluşan bir grupla birlikte proje gezisinde bulunduk. Yine Belçika'nın tarihi ve kültürel dokusunun korunduğu GENT ve BRUGES şehirlerine kültürel ziyarette bulunduk. Proje amaçları doğrultusunda tarihi, kültürel, eğitim-öğretim alanları, bölgede yaşayan insanların inançları doğrultusunda ihtiyacı olan ibadethaneleri inceledik. Gezdiğim şehirler her yönüyle gelişmiş, tarihi ve kültürel dokular korunmuş, kentsel anlamda rahat ve hayatı kolaylaştırıcı bir şekilde tasarım ve dizaynı yapılmış olduğunu gördüm. Proje doğrultusunda adı geçen ülkede din öğretiminde ve öğreniminde yeterli ve bilinçli bir çalışmanın yapılmadığına şahit oldum. Ancak İslam'a mensup toplulukların ciddi bir anlamda inançların gereği doğrultusunda eğitim, öğretim ve hayatlarına yön verdikleri azim ve gayretleri dikkat çekmektedir. En çok ilgimi ve dikkatimi çeken husus hoşgörü ve trafik hususudur.

Adı ve Soyadı	: Hasan Hüseyin ÖZEN
Kurumu	: Orgeneral İsmail Hakkı Karadayı İlkokulu
Görevi	: Sınıf Öğretmeni
Proje Adı	: Farkında mısın? (Are You Aware Of?)

Demokratik Vatandaşlık ve İnsan Hakları Eğitimi Hibe Programı kapsamında 18-23 Kasım 2013 tarihinde 5 gece 6 gündüz süre ile Polonya Stanin bölgesine gittik. Projenin konusu insanlara ve topluma karşı duyarlılık ve farkındalığın oluşturulması ve insan haklarının korunmasıydı. Proje kapsamında Polonya Stanin bölgesi ilköğretim okullarını ziyaret ettik. Okulda ailede ve günlük yaşamda mevcut demokratik uygulamaları ve insan hakları konusundaki bilinç düzeylerini yerinde gözlemledik. Polonya'da yerleşim yerlerinin düzenli ve planlı oluşu, köylerde yaşayanların temel ihtiyaçlarını karşılayacak yapıyı oluşturmuş olmaları, yapılacak her işte bir kriterlerin olması ve bunlara uyulması dikkat çeken konulardır. Bireylerdeki "ben" düşüncesinin "biz" düşüncesine dönüşmediği sürece toplum bilincine ulaşamayacağının somut örneklerini müşahade etmiş olduk. Yaşam kalitesini arttırmak için konulan kurallara tüm şahıslar, bu kuralların kendi menfaatleri için olduğuna inanarak uyuyorlardı. Eğitim alanındaki uygulamaları; bir bina yapalım okul tabelası asalım yerine, spor salonu olsun, sosyal tesisleri de olsun ki okul tabelasını asabilelim düşüncesi öne çıkıyordu.

Adı-Soyadı	: Hüseyin ÇAYBAŞI
Kurumu	: Şabanözü İlçe Müftülüğü
Görevi	: İmam-Hatip
Proje Adı	: Din Eğitiminde Yeni Ufuklar

Din Eğitiminde Yeni Ufuklar projesi ile 22/04/2012-06/05/2012 tarihleri arasında 15 gün süre ile Belçika'nın başkenti Brüksel'de bulundum. Bu süre içinde Lüksemburg, Fransa, Almanya (Duisburg, Düseldorf, Köln) ve Hollanda'yı gezme, görme şansım oldu. Brükselde kiliseleri, okulları, tarihi yerleri tanıma imkanım oldu. Avrupa'daki izlenimlerimle din eğitim ve öğretiminin nasıl olduğu hakkında detaylı bir bilgiye sahip oldum. Ülkemizle karşılaştığımda Avrupa'da din dersleri öğretmeni ve din görevlisi olmanın zorluklarını gördüm. Çünkü değişik milletlere mensup çocuklara, bir de fıkıh ve akaid farklılığı olan çocuklara ders anlatmak için öğretmenler daha çok çaba göstermektedirler. Kiliselerin boş ve cemaatsiz oluşu, hatta bazılarının kapalı olması Hristiyan din mensuplarının da dini hayattan uzak yaşadığı izlenimini verdi. Ben din görevlisi olduğum için orada yaşayan Müslüman Türklerin DİB'e bağlı camileri tercih etmeleri başkanlığımızın görev ve hizmet kalitesinin üst düzeyde olduğunu müşahede ettim. Yaşam kalitesinin ülkemizden üstün bir tarafını göremedim. Avrupa'nın küçük bir devletler topluluğu olduğu, sınırların olmadığı ama sınıf farklılıklarının olduğunu hissettim. Fransa'da (Paris'te) bu durum daha barizdi. Bizde dil eğitiminin olmadığı kanısındayım. O ülkelerde yaşayan çocuklarımız iki dil sahibi, ama biz de dil eğitimi yok denecek kadar az.

Adı ve Soyadı	: Hüseyin ÇETİN
Kurumu	: Çankırı Ticaret Meslek Lisesi
Görevi	: Öğrenci
Proje Adı	: Consumer Protection Without Borders

Consumer Protection Without Borders kapsamında 22.02.2013-27.02.2013 tarihleri arasında 5 günlük süre ile Macaristan'a gitmiştik. Proje konusu "Tüketici Hakları" idi. Günlük yaşama dair dikkatimi çekenler; öncelikle oradaki insanlar Türklere karşı çok sıcak kanlıydılar. İnsanların kalkma saatleri bize göre daha erkendi. Avrupa'ya gitmeden önceki düşüncelerim oraya alışabilir miyim, insanlarla diyalog kurmada zorlanır mıyım, yemek kültürüne uyum sağlayabilir miyim diye düşünmüştüm. Gittiğimiz ülkede öncelikle trafiğe ve yayalara büyük önem veriliyordu. Örneğin yeşil ışık yanmasına rağmen bir yaya karşıdan karşıya geçiyorsa mutlaka

araçlar duruyor ve yayaların geçmesine izin veriliyordu. En belirgin göze çarpan özelliği benim için buydu. Bu uygulama Türkiye'de de faaliyete geçirilirse sürücüler daha dikkatli olur, kazalar azalır ve daha çok insan bu kazalardan kurtulurdu.

Adı ve Soyadı	: İlyas HALİLOĞLU
Kurumu	: Nüfus Müdürlüğü
Görevi	: İlçe Nüfus Müdürü
Proje Adı	: 1- Din Öğretimi ve Din Adamı Yetiştirilmesinde Avrupa uygulamaları 2- Din Eğitimi ve Öğretiminde Yeni Ufuklar

Çankırı Anadolu İmam Hatip Lisesinin sahipliğini yaptığı "Din öğretimi ve Din adamı yetiştirilmesinde Avrupa Uygulamaları" adlı proje kapsamında 2010 yılı ekim ayında 15 gün süreli Belçika- Brüksel ve değişik şehirleri ile Hollanda-Amsterdam, Almanya-Köln, Fransa-Paris ve Lüksemburg- Lüksemburg şehirlerine gününbirlik şehir gezileri gerçekleştirdik. Proje kapsamında Belçika okullarında uygulanan din eğitimi programlarını inceledik. Belçika merkezindeki ibadet yerlerini kilise ve bazilikaları gezdik. Ayrıca Belçika'da yabancıların ibadet yerlerini (değişik ülkelerden gelmiş olan göçmenleri) cami ve derneklerini yerinde inceledik. Türkiye Cumhuriyeti diyanet teşkilatlarını ve din müşavirliğini ziyaret ettik. Türklerin teşekkül ettirdiği sivil toplum kuruluşları ve derneklerini ziyaret ederek, Avrupa'da yaşayan Türklerin - Müslümanların 24 saatinin diğer bir deyişle günlerini nasıl yaşadıklarını gözlemledik. Çankırı İmam Hatip Lisesi Mezunları ve Mensupları Derneği'nin sahipliğini yaptığı "Din Eğitimi ve Öğretiminde Yeni Ufuklar" adlı proje kapsamında Danimarka-Kopenhag merkezli İsveç - Norveç ve Almanya - Hamburg - Berlin şehirlerini kapsayan ziyaretlerimiz gerçekleştirildi. Danimarka Kopenhag merkezde mevcut bir kilise ziyareti gerçekleştirildi. Kilise görevlileri ile bilgi alış verişinde bulunuldu. 10 Nisan 2012 tarihinde Diyanet İşleri Başkanının katılımları ile gerçekleştirilen "Kutlu Doğum Haftası" kutlama programına katılım gerçekleştirildi. Danimarka'da yaşayan Türklerin oluşturduğu sivil toplum kuruluşlarının ibadethaneleri, dini eğitim kurumları ve derneklerine ziyaretler gerçekleştirildi. Türklerin çalıştığı ve işletmeciliğini yaptığı mekân ve işyerleri ziyaretleri gerçekleştirildi. İsveç'te bir köy ziyareti yapıldı. Bu köy ziyaretinde en dikkatimi çeken olay köy kilisesinin bahçivani bizi karşıladı ve bizimle İngilizce konuşarak iletişim sağladı. Gittiğim yerlerde insanlar iş ve çalışmalarını belirli bir disiplin çerçevesinde yürütmekteydiler. Konulmuş olan kurallara harfiyen uymakta hassasiyet göstermekte. Türkiye'de de uygulandığında günlük yaşamın kolaylaştıracak en dikkatimi çeken şehir içi

ve şehirlerarası ulaşımın demiryolu ile sağlanmasıdır. Ayrıca Avrupa ülkelerinde akarsuların doğduğu noktadan denize döküldüğü noktaya kadar kontrol altına alındığı, adeta suya hükmedildiği gözlemlenmiştir. Bu akarsuların yerleşim yerlerine geldiğinde kanallarla paylaştırılarak şehirlerin değişik alanlarından geçirilerek insanların azami istifadesinin sağlandığını gördüm.

Adı ve Soyadı	: İsmail KARADANA
Kurumu	: İl Millî Eğitim Müdürlüğü
Görevi	: Öğretmen
Proje Adı	: Improving the Quality of Vocational Education in Cooperation with Labor Market
Proje Tarihi	: Mayıs 2013

Çankırı Millî Eğitim Müdürlüğünce uygulanan Improving the Quality of Vocational Education in Cooperation with Labor Market isimli Leonardo Partnerships projesi kapsamında Mayıs 2013'te Portekiz'e gittim. Konaklama yerimiz Lizbon ancak ortak okulumuz Lizbon'a feribotla 15 dakika mesafede bulunan Barriero isimli bir başka kasabadaydı. Romanya, Slovakya ve Bulgaristan'dan da gelen diğer ortak okulların temsilcileri ile çalışmalara başladık. Barriero'da bulunan üç adet meslek lisesi ziyareti ve bu okulların işleyişi hakkında bilgi almak da programda bulunuyordu. İlk olarak ziyaret ettiğimiz okuldaki en dikkat çekici konu engelli asansörü idi. Ortağımız olan okulda kütüphanesinin 2. katta olmasından dolayı bir engelli asansörü inşa edilmişti. Bu asansör sıradan bir asansör olmayıp, merdiven boyunda duvara monte edilen bir ray ile engelli öğrencinin tekerlekli sandalyesi ile ray boyunca taşınması şeklindeydi. Okulda az sayıda engelli öğrenci bulunmasına rağmen okulun her bireyin ihtiyacına cevap verecek şekilde dizayn edilmiş olması eşitlik anlayışının bir yansıması idi. Bu ülkede de diğer Avrupa ülkelerinde olduğu gibi trafik çok düzenli akıyor ve herkes kurallara riayet ediyordu. Lizbon ve diğer kentler de de çöp kovaları muntazam bir şekilde belli aralıklarla yerleştirilmiş ve kimse yerlere çöp atmıyordu. Şehirler temiz ve düzenli idi. Portekiz'de ziyaret ettiğimiz diğer bir okulda ise en dikkat çekici konu okul müdürünün seçimi ile ilgiliydi. Okul müdürü hanımefendinin verdiği bilgilere göre okul müdürleri, belli sayıdaki öğrenci, öğretmen, veli ve belediyeden gönderilen temsilcilerden oluşan bir konsey tarafından 4 yıllığına seçilmekteydi. Okuldan aday olan öğretmenler 4 yıl boyunca okul için yapacakları çalışmalarını anlatmakta ve oluşturulan bu konsey oylama yaparak okul müdürünü seçmekte idi. Bu yaklaşımın da okullarda dinamizmin devamı açısından önemli bir olgu olduğunu düşündük. Ziyaret ettiğimiz bu okul Avrupa'da bulunan birçok okul gibi iki katlı idi. Avrupa şehirlerinde

çok katlı okullarla karşılaşma ihtimaliniz zayıftır. Okula girdiğimizde kendimizi sanki bir sosyal tesise gelmiş gibi hissettik. Okulda öğrenci olmasına rağmen olabildiğince bir sessizlik hakimdi. Kimse kimseyi rahatsız etmeden sessizce dersinin olduğu sınıfa gidiyordu. İç mekan çok ferahtı. Yerler, duvarlar tertemiz ve okulun koridor ve duvarlarında öğrenci çalışmalarını görmemiz mümkündü. Her öğrencinin bir dolabı var ve yeşil bitki örtüsü okulun hem ortasında bulunan hem de yanlarında bulunan boşluklarda muhafaza edilmişti. Okulun giriş kapısına merdivenle ulaşılmıyordu. Engelli öğrenciler de düşünülerek okulun giriş kapısının önüne hafif bir eğim yapılmış ve giriş çıkışlar bu geniş rampa aracılığı ile yapılıyordu. Okulun çok da güzel bir kantini vardı. Meslek lisesi idi ve laboratuvarları pırıl pırıldı. Başka Avrupa şehirlerinde de buna benzer okullar gördüm ancak bu okul diğerlerine göre çok daha muntazamdı. 'Öğrenci dostu okul' kavramını bu okul için kullanmak bence mümkündü. Öğrencilerin boş zamanlarını geçirecekleri spor merkezi bile düşünülmişti. Tabii ki projeler vasıtası ile birçok arkadaşımız ve öğrencilerimiz Avrupa'nın farklı şehirlerine gidiyorlar ve gitmeye de devam edecekler. Farklılıklarımızın farkına vardığımız bu ziyaretler esnasında gördüğümüz iyi uygulamaları etrafımızla paylaşmak ve günlük yaşamda gördüğümüz doğru davranışları kendi yaşam tarzımızda örnek almak ülkemizdeki yaşam kalitesini artıracaktır diye düşünüyor, bu kitapta değerli görüşlerini paylaşan herkese teşekkür ediyorum.

Adı Soyadı	: İsmail KÜÇÜK
Kurumu	: İl Milli Eğitim Müdürlüğü
Görevi	: Eldivan 100. Yıl İlkokulu
Proje Adı	: Leonardo da Vinci

AB projeleri kapsamında Çek Cumhuriyeti başkenti Prag'a yaptığımız ziyaret sonunda ki gözlemlerim... Bu ülkede yaşayan insanların okuma oranının çok yüksek olduğunu fark ettim. Gezi esnasında kullandığımız toplu taşıma araçlarında dahi insanların kitap okuduğunu gördüm. Ayrıca kitap okuyanların yaşlarını değerlendirdiğimde her yaş grubundan insanın büyük bir heyecanla kitap okuması beni epeyce etkiledi ve düşündürdü. Bunun yanı sıra insanların birbirine göstermiş olduğu saygıda beni ziyadesiyle etkiledi. Trafikte yayaların önceliğinin olduğunu bu ziyaret esansında öğrendim. Tramvayın dahi yaya karşısında durduğuna şahit oldum. Trafik ile ilgili bir diğer husus ise araç sürücülerinin trafik kurallarına çok özen göstermesi oldu. Toplu taşıma araçları duraklara tam vaktinde ulaşıyor dolayısıyla herhangi bir kargaşa ortamı da olmuyordu. İnsanların gündelik hayatta güven içinde ve özgürce kavga etmeden herhangi bir taşkınlık yapmadan yaşamaları da gördüğüm diğer önemli bir nokta idi. Bizim ülkemizde su taşımacılığı sadece denizler üzerinde yapılmakta iken orda nehirler üzerinde bile taşıma yapılıyordu. Devletin özellikle engelli insanlar için uyguladığı sistemde beni çok etkilemişti. Engelli vatandaşların üretimde yer alması ile ilgili her türlü tedbir alınmış engelli insanların kendisini toplumdan soyutlamasının önüne geçilmişti. Kültür düzeyleri ve yaşam standartları yüksekti. Sonuç olarak dünyanın her yerinin kendine göre güzel yanlarının olduğunu ama olumsuz durumlara rağmen dünyanın en güzel ve en yaşanabilir yerinin güzel vatanımız Türkiye olduğunu bir kez daha görmüş oldum.

Adı ve Soyadı	: İsmail H. BAŞYİĞİT
Kurumu	: Milli Eğitim Müdürlüğü (Ticaret Meslek Lisesi)
Görevi	: Müdür V.
Proje Adı	: "The Development of Parents-school Cooperation As a Way of Improving the Quality of Education." (Eğitimde Kalitenin artırılmasında Veli-Okul İşbirliği)

Okulumuzun da ortak olduğu Çankırı Milli Eğitim Müdürlüğünce uygulanan okul veli işbirliğinin geliştirilmesi konulu Comenius Regio projesi kapsamında 2011 ve 2012 yıllarında iki defa Polonya'da bulundum. Polonya'nın Stanin bölge Belediyesi ve bu bölgede bulunan bir okul ve bir sivil toplum kuruluşu da projemizin ortaklarıydı. İlk defa

yurt dışına çıkıyordum ve yurt dışı ile ilgili merak ettiğim çok şey vardı. Havaalanında bizi bir şoför karşıladı. Stanin'de bulunan otelimize gittik. Otele yerleştikten sonra proje ortaklarımız bizimle birlikte otele akşam yemeği yemeye geldiler. Polonyalıların daha ilk anda sıcakkanlı insanlar olduklarını farkettiler. Ertesi gün programımız belediyeyi ziyaretle başladı. Bizim için çok güzel bir program hazırlamışlardı. Ziyaret ettiğimiz okulun girişinde kendi geleneklerine uygun olarak bizleri tuz ve ekmele karşıladılar, herkes bir parça ekmeği tuza bandırarak yedi. Okula girdiğimizde tüm öğrenciler öğretmenleri ile beraber koridor boyunca dizilip ellerinde Türk Bayrakları ile bizi karşıladıklarında müthiş bir heyecana kapıldık. Bu karşılama şekli bizdeki Türk misafirperverliğine benzer bir durumdu. Hiç kimse böyle bir karşılama beklemiyordu. Açılış töreninin düzenleneceği spor salonuna geçtiğimizde öğrenciler yavaş yavaş gelmeye başlamıştı. Buradaki en ilginç durum ise; gösteri yapacak öğrencileri izlemeye gelen diğer öğrenciler kesinlikle kargaşaya meydan vermeden ve sessizce yerlerini almalarıydı. Tören boyunca birbirleri ile konuşmadılar ve onları hiç kimse gürültü yapmayın diye ikaz etmek zorunda kalmadı. Programın devamındaki günlerde ziyaret ettiğimiz okullarda karşılamalar hep bu şekildeydi. Trafikte ise en çok dikkatimizi çeken herkesin kurallara tamamen uyması idi. Her Avrupa ülkesi ile ilgili anlatıldığı gibi her yer tertemiz ve trafik ışıklarının olmadığı yerlerde ise, insanlar yaya geçidinden geçmek istediklerinde tüm araçlar durup onlara yol veriyordu. Programın Varşova ile ilgili olan kısmında ise işlek bir cadde üzerinde karşıdan karşıya geçmeye çalışan ve tekerlekli sandalyesini kullanmakta zorluk çeken birine, yardım amacıyla arabasının kollarından tutup karşıya geçirdim. Bakışlarından bu durumdan çok memnun olduğunu anladım. Yanımızdaki Polonyalı öğretmene sorduğumda ise; kendisi de bu durumu teyit etti. Ancak böyle bile olsa, Polonya'da biri sizden yardım istemedikçe kendiliğinden ona yardım etmenizin uygun bir durum olmadığını, farklı bir davranış biçimiyle de karşılaşabileceğimizi söyledi. Bu da bize Avrupalıların bireysel haklar konusunda farklı düşündüğünü hissettirdi. Birkaç gün içerisinde ise Lehçe ve Türkçe birçok ortak kelimenin olduğunu farkına vardık. Örneğin; Safranbolu'nun yöresel yemeklerinden olan Peruhi adlı yemeğin, orada da çok benzer bir isimle (Pirogi) olduğunu gördük. Karpuzla arpa, vişneye vişnoi, torbaya torba, çimentoya çement, betona beton, diplomaya diplom denildiğini hayretle karşıladık. Projenin devamında Polonyalılar Çankırı'yı ziyarete geldiler. Biz Türk Misafirperverliğine yakışır şekilde onları Havaalanında kendimiz karşıladık. Burada geçirdiğimiz süre boyunca;"Türkiye'de Sultanlar gibi karşılandık ve Sultanlar gibi ağırlandık" dediklerine şahit olduk. Buradan şu noktaya gelmek istiyorum ki; bizim Polonya'ya ikinci gittiğimizde bu kez bizi şoför değil, okulun birkaç öğretmeni havaalanında karşılamaya gelmişlerdi. O yüzden şunu rahatlıkla söyleyebilirim: Onların bizden ve bizim onlardan her alanda öğreneceğimiz pek çok şey var.

Polonya benim ilk ziyaret ettiğim ülkeydi, bundan sonra okulumuzca uygulanan diğer projeler kapsamında birçok Avrupa ülkesine gittim. Burada sadece Polonya ile ilgili ziyaretimden çok kısa bir bölüme yer verdim. İnaniyorum ki bu kitabın diğer serileri de yayınlanacak ve diğer ülkelerle ilgili anılarıma da orada yer verme imkânı bulacağım. Bu vesile ile bu yayının hazırlanmasına vesile olan herkese çok teşekkür ediyorum.

Adı ve Soyadı	: Kader Azime TOPAL
Kurumu	: Çankırı Ticaret Meslek Lisesi
Görevi	: Öğrenci
Proje Adı	: Consumer Protection Without Borders
Proje Türü	: Comenius School Partnership
Projenin Konusu	: Tüketici Hakları

Hayatımın en güzel proje deneyimiydi diyebilirim. Bu sayede tüm ilklerimi de yaşamış oldum. Uçak ve trene bindim. Fransa, Belçika ve Hollanda'ya gittik. Hepsi çok güzeldi. Harika bir hafta geçirdik. Bu proje; kültürüme ve yabancı dilime çok büyük katkı sağladı. Tekrar böyle bir projede yer almayı çok isterim.

Adı ve Soyadı	: Kadir SERT
Kurumu	: Tarım Meslek Lisesi- ÇANKIRI
Görevi	: Ziraat Mühendisi / Meslek Dersi Öğretmeni
Proje Adı	: E-Ticaret ile Sınırları Aşmak

AB Leonardo da Vinci Hareketlilik projeleri kapsamında "E-Ticaret İle Sınırları Aşmak" isimli proje ile 07.10.2012- 20.10.2012 tarihleri arasında Finlandiya'ya gittim. 2 hafta süre ile proje konusunda çalışmalar yapıldı. Projenizin konusu, AB ülkelerinde e-ticaret ve pazarlama konusunda yapılan çalışmaların yerinde incelenmesidir. Proje süresince, Türkiye Büyükelçisi, Ticaret ve Turizm Müşaviri, Finlandiya Üniversitesi, Finlandiya Belediyesi, The Association Of Finnish And Turkish Businessmen (FITIAD), Helsinki, Tampere, Lahti, Turku şehirlerinde iş adamlarına ait kuruluşlar, ticari işletmeler, AVM'ler ziyaret edilmiş ve Finlandiya'nın eğitimi, ticareti, sanayisi, kültürü ve sosyal yapısı hakkında bilgiler alınmıştır. Projenin hafta sonu programlarında Estonya/Talin ve İsveç/Stockholm şehirleri gezilerek incelemeler yapılmıştır. AB'nin en gelişmiş ülkelerinden birisi Finlandiya'dır. Eğitim sistemi ile öne çıkmakta ve özellikle teknolojiye yönelik çalışmaları önem arz etmektedir. Finlandiya 338 145 km² yüzölçümüne sahip olup nüfusu 5.425.000 dir. Yıllık nüfus

artışı % 0.5. Ortama ömür, kadınlarda 83,02, erkeklerde 75,94. Okuma yazma oranı % 100. Üniversite mezunlarının toplam nüfusa oranı % 67,2 dir. Üniversiteyi de içeren eğitimin tüm aşamaları öğrenciler için ücretsizdir. Kişi başı GSMH 38 300 (€) dur. Finlandiya'da tıbbi bakım, aile ödenekleri, işsizlik yardımları ve emeklilik maaşı gibi radikal gelişmelerin ardından gerçek yoksulluk tamamen ortadan kalkmıştır. Meslekler arasında gelir farklılıkları bulunmasına karşın herkesin temel ihtiyaçları karşılanmaktadır. Finlandiya'da tarım, geleneksel olarak tarım ve ormancılığın bir karışımıdır; yaz aylarında tarla çalışmaları, kış aylarında odunculuk yapılmaktadır. Finlandiya'nın yaklaşık % 75'i ormanlarla kaplıdır. Ortalama ekilebilir alanın büyüklüğü 29.97 hektardır. Gittiğim ülkelerde gördüğüm ve yaşam kalitesini artıracaklarını düşündüğüm, ülkemizde de olmasını istediğim uygulamalar:

1- Alışveriş merkezleri ve mağazalarda satılan ürünlerin fiyatları bellidir. Müşteri ile pazarlık yapmak söz konusu değildir. Müşterilerde pazarlık yapma ihtiyacı hissetmez. Çünkü ticaretin kuralları çizilmiştir. Ülkemizdeki mağazalarda belirlenen fiyatlar yüksek tutulduğu için müşteriler pazarlık yapmaktadır. Pazarlık kabiliyeti iyi olan müşteri fiyatları çok aşağı indirterek mal alabilmekte, Oysa ki, pazarlık yapamayan kişiler aynı malı çok yüksek fiyattan almaktadırlar. Bu durum pazarlık yapamayan kişilerin mağdur edilmesine neden olmaktadır. İlimizden Ankara'ya, ticaret yapmak için kaçışlara yol açılmaktadır. Ülkemiz iş dünyasında bu tür haksız kazançların önüne geçilmesi için, ticaret etiği konusunda eğitimler verilebilir.

2- Ülkemizde, yol kenarlarında, kaldırımlar üzerinde veya dükkanların önünde kamuya ait alanlar dükkan sahipleri tarafından tabiri caizse işgal edilmektedir. Yol kenarlarındaki otoparklara, dükkan sahipleri tarafından engeller konularak, vatandaşımız mağdur edilmekte, kaldırımlara, masa-sandalye veya satış tezgahları konularak yaya trafiği engellenmektedir. Bu durum şehri modern görüntüden uzaklaştırmaktadır.

3- İlimizde yeni yerleşim alanlarındaki imar planlamasının, hedefleri uzun soluklu olmalıdır. Avrupa ülkelerinde 1700 lü yıllarda yapılan binalar, yollar ve planlamalar hala kullanılmakta ve herhangi bir sıkıntı doğurmamaktadır

4- İlimiz de özellikle, trafiği rahatlatmak için, tek yön uygulamasına geçmeli veya bazı güzergahlar araç trafiğine kapatılarak yayaların rahatlıkla gezebileceği caddelere dönüştürülmelidir. Bu caddelerde turizme katkı sağlayacak dükkanlara yer verilmelidir.

Örneğin ilimizde Yunus AVM'nin çevresindeki trafik sıkışıklığı ve trafik uygulamalarına Avrupa'da rastlamak mümkün değildir.

5- İlimiz esnaf ve işadamları, İskandinavya ülkelerine götürülerek, iş bağlantıları yaptırılabilir.

Finlandiya 2012

- Adı ve Soyadı** : Kadriye Başak YASAK
Kurumu : Gümerdiğin Ortaokulu
Görevi : Öğrenci
Proje Adı : Destination Europe

Comenius Projesi kapsamında 25 Eylül-01 Ekim 2013 tarihleri arasında 5 gün süre ile İzlanda'ya gittim. Projenin konusu; proje kapsamındaki ülkelerin modaları idi. Kilise, sıcak su kaynakları ve İzlanda modasını görmek için mağazaları gezdik. En çok ilgimi çeken okulda öğrencilerin ayakkabılarını çıkarması oldu. Türkiye'de de okula ayakkabısız girebiliriz. Keşke bizim ülkemizde de İzlanda da olduğu gibi sakin bir trafik olsa. AB projesinin sayesinde İzlanda'yı gördüğüme çok mutlu oldum, öğretmenimize çok teşekkürler.

Adı ve Soyadı	: Kamil BİLGİ
Kurumu	: Yapraklı İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
Görev	: İlçe Müdürü
Proje Adı	: Çayır Mer'a Alanlarının Bakım ve Yönetiminin Geliştirilmesi

"Çayır Mera Alanlarının Bakım ve Yönetiminin Geliştirilmesi" projesi kapsamında 2012 yılında Çek Cumhuriyetine gittim. Çek Cumhuriyetinde proje kapsamında; Prag Teknik Üniversitesini, Prag Ziraat Odası Başkanlığını, Prag Doğal Parkını, projeyi gerçekleştiren proje firmasını, ziyaret ettik. En çok; çalışanların sabah erkenden işe gitmeleri, cadde ve sokakların temizliği ve temizlik kurallarına uyulması, trafikte yayalara ve geçiş üstünlüğü olan araçlara maksimum tolerans gösterilmesi, her alanda konulan kurallara uyulması, metro ve tramvay hatlarının şehrin ücra köşelerine kadar ulaşması, toplu taşıma araçlarının herkes tarafından kullanılması, trafiğin sakin olması dikkatimi çekti. Aile bağlarının kopuk olması, kiliselerin boş olması, ülkenin nüfusunun yarıdan fazlasının her hangi bir dine inanmaması (Dinsiz – Ateist), hıristiyan olanlardan aylık 35 avro aidat alınması dikkatimi çekti. Avrupa'ya gitmeden önce Avrupa'nın özellikle teknolojik bakımdan bizden çok ileri olduğunu, tarımsal desteklerin daha fazla olduğunu düşünüyordum. Ancak bunun böyle olmadığını gördüm. Teknolojide hiç de geride olmadığımızı hatta bazı alanlarda ileride bile olduğumuzu gördüm. Ayrıca tarımsal desteklerin bizde daha fazla çeşidi olduğu ve daha fazla oranda destekleme yapıldığını fark ettim. Tek fark onlar çok çalışıyorlar. Çek Cumhuriyetinde özellikle Prag'da şehrin tarihsel dokusunun iyi korunduğunu gördüm. Keşke bizde de tarihsel dokular böyle korunsun...

Adı ve Soyadı	: Kemal YAMUÇ
Kurumu	: Orgeneral İsmail Hakkı Karadayı İlkokulu
Görevi	: Okul Müdürü
Proje Adı	: Farkında mısın? (Are You Aware Of?)

Demokratik Vatandaşlık ve İnsan Hakları Eğitimi Hibe Programı kapsamında 18-23 Kasım 2013 tarihinde 5 gece 6 gündüz süre ile Polonya Stanin bölgesine gittik. Projenin konusu insanlara ve topluma karşı duyarlılık ve farkındalığın oluşturulması ve insan haklarının korunmasıydı. Proje kapsamında Polonya Stanin bölgesi ilköğretim okullarını ziyaret ettik. Okulda ailede ve günlük yaşamda mevcut demokratik uygulamaları ve insan hakları konusundaki bilinç düzeylerini yerinde gözlemledik. Günlük yaşamın süreli olmasından dolayı planlı ve programlı idi. 09:00 – 17:00 hatta bazı akşamlar 22:00 'a kadar programlar devam etti.

Ziyaret ettiğimiz ülkenin insanların en önde gelen özelliklerinin, kesinlikle kurallara uyumlu yaşadıkları, planlı, programlı, dakik, saygılı, görev ve sorumluluklarını önemseyen insanlar olduklarını gözlemledim. Ülkemizde de bahsi geçen konularda aynı hassasiyetlerin yaygınlaşması ve artmasını gönülden arzu ederim.

Adı ve Soyadı : Mahmut KUMCU
Kurumu : Millî Eğitim Müdürlüğü
Görevi : Öğretmen
Proje Adı : Leonardo Da Vinci

1/15 Temmuz 2012 tarihleri arasında Almanya'da "Din Öğretiminde Yeni Ufuklar" konulu proje kapsamında 15 gün süreli programa katıldım. Yahova Şahitleri, kiliseler, havralar, okullar proje kapsamında ziyaret ettiğimiz, fikir alışverişinde bulunduğumuz kurumlardı. En çok dikkatimi çeken günün insanlar için çok erken saatlerde başlamasıydı. Trafik konusunda düzen de Almanya'nın genelinde dikkat çeken unsurlardandı. Almanya'nın farklı eyaletlere ayrılmış olması, bulunduğumuz Bavyera Eyaleti'nin diğer eyaletlere göre daha tutucu bir yapıda olması bize anlatılan ve dikkat çekici bir durumdu. Avrupa seyahatimiz içinde yadırgadığımız ve gıpta ettiğimiz pek çok durumla karşılaştık. Bu arada Almanya'ya sınırı olan başka ülkeleri de ziyaret etme imkanı bulmuş olmamız büyük bir avantaj oluşturdu. Bu ülkelerde de pek çok tecrübe edinmemize binaen şunu söylemek mümkündür; Almanya diğer Avrupa ülkelerinde her yönüyle ayrılıp bir farklılık sergiliyor.

Adı ve Soyadı : Makbule KAYA
Kurumu : İl Millî Eğitim Müdürlüğü
Görevi : Şef
Proje Adı : Improving the Quality of Vocational Education in Cooperation With Labor Market
Proje Tarihi : 04-09 Kasım 2012

AB Projeleri kapsamında 04-09 Kasım 2012 tarihleri arasında Romanya'nın başkenti Bükreş'e gittim. Bu proje sayesinde ilk defa yurtdışına çıktım. Bu kapsamda, meslek liseleri ile öğrencilerin staj gördükleri mekanlar ziyaret edilerek, öğrencilerin aldıkları beceri eğitimi uygulamalarını yerinde görme imkanı bulduk. Proje ortağı olan okulun bütün sınıfları laboratuvarları gezilerek, bizim okullarımızla kıyaslama fırsatımız oldu. Ayrıca arıcılık ve tarla bilimlerini içeren bölümün uygulama bahçesine, staj için gittikleri çiçek yetiştirilen seralarda incelemelerde bulunuldu.

Tarihi yerlerin gezisi esnasında çok dikkat çekici yerlerden biri olan meclislerini ve Romanya'nın diğeri bir ili olan Rasgov ilini gezme imkanımız oldu. Proje ortağı olan diğeri ülkelerin ve ev sahibi Bükreş kentinin öğretmen ve öğrencilerinin güler yüzlü ve sıcak tavırlarıyla eğlenceli ve eğitici bir proje gerçekleştirilmiştir. Gittiğim Romanya'nın Bükreş şehrinde sakin yaşam tarzı olduğu ayrıca trafikte şoförlerin yayalara ülkemizden daha çok saygı ve öncelik gösterdiği aynı zamanda yayaların da trafik kurallarına uyma aşamasında ülkemizden daha çok dikkat ettiklerini gözlemledim.

Adı ve Soyadı : Mehmet GÖĞEBAKAN
Kurumu : Çankırı Polis Meslek Eğitim Merkezi Müdürlüğü
Görevi : Polis Memuru
Proje Adı : "Uygulamalı Polis Eğitimi Ve Göreve Yansımaları"

15 kişilik grup ile 04 Kasım – 17 Kasım 2012 tarihleri arasında İtalya'nın Lecce iline 15 günlük çalışma ziyaretinde bulunduk. Lecce Emniyet Müdürlüğü, Lecce Kapalı Hapishanesi. Ayrıca Roma ve Vatikan gezi amaçlı ziyaret edildi. Trafikte öncelik yayalarındı. Öyle ki bir yaya yola indiği an sürücüler hemen durup yol veriyorlardı. Gezi amaçlı olarak güzel bir ülke olduğunu düşünüyorum İtalya'nın. Ama şahsi görüşüm orada yaşamının zor olacağı kanısındayım. Çünkü kültürümüzü yaşatabileceğimiz alanlar çok kısıtlı. Hep kendilerinin kurallarını uymamız gerektiğini özellikle belirttiler her fırsatta; "Burası İtalya, Türkiye değil" diye hatırlatmada bulunuyorlardı. Orada gerek emniyet müdürlüğünde gerekse hapishanede çalışanların profesyonel bir hiyerarşi sistemi içerisinde olduklarını gördüm. Giyim, kuşam, hal ve tavırları disiplin olarak değerlendirmiyorlar. Çoğu çalışan memurların üstleriyle çok rahat bir ilişki içerisinde olduklarını ama iş ile ilgili konularda hemen ciddileştiklerini gördüm. Bence ülkemizde de kurumlarımızın askeri hiyerarşiye benzemekten çok, böyle profesyonel yapılanma şeklini tercih etmelerinin iyi olacağını düşünüyorum. Çünkü böylelikle insanlar sadece işlerine odaklanabilirler. Bunu millet olarak hakettiğimize inanıyorum.

İtalya 2012

47

- Adı ve Soyadı** : Mehmet MARANCI
- Kurumu** : Çankırı Anadolu İmam Hatip Lisesi
- Görevi** : Müdür Yardımcısı
- Proje Adı** : Avrupa'da Din Hizmetleri Projesi (LDV)
Din Hizmetleri Sunumunda Verimlilik ve Etkinliğin
Artırılması (LDV)

Gittiğim Ülkeler ; 03.07.2011 – 18.07.2011 Tarihlerinde "Avrupa'da Din Hizmetleri" Projesi (Almanya) - 02.11.2013 – 16.11.2013 Tarihlerinde "Din Hizmetleri Sunumunda Verimlilik" Projesi (İspanya) Her iki projede de genellikle Din hizmeti veren kurumlar ziyaret edildi. (kiliseler havralar ve İslami cemaatler) Avrupa'daki empati, diğerinin hakkına saygı, toplum ve kanuni kurallara birebir uyma (özellikle trafik, çevre bilinci-temizliği, toplumsal alanla ilgili kurallar) dikkatimi çeken en önemli olgulardı. Avrupa'nın demokratik gelişimi beni olumlu etkilerken, teknoloji ve yaşam kalitesi açısından Türkiye'den çok üstün olmadıklarını gördüm. Sadece Almanya daha iyi ve yaşam kalitesi üst düzeydeydi. Ancak diğerlerinin Türkiye'den üstünlüğünü görmedim. Her şeye rağmen ülkemizin insanların sıcaklığı ve insancılığı Avrupa'da rastlanabilir bir durum değildi.

Adı Soyadı	: Murat ÇETİN
Kurumu	: Simav Anadolu İmam Hatip Lisesi (Eski Kurumu: İlgaz İmam Hatip Lisesi)
Görevi	: Öğretmen
Proje Adı	: Din Eğitimi ve Öğretiminde Yeni Ufuklar

Çankırı İmam Hatip Lisesi Ve Anadolu İmam Hatip Lisesi Mezunları Ve Mensupları Derneğinin proje sahibi olduğu "Din Eğitimi ve Öğretiminde Yeni Ufuklar" konulu proje kapsamında 29/04/2012 - 12/05/2012 tarihleri arasında iki hafta süreyle Çek Cumhuriyetinin başkenti Prag'a gittim. Seyahatimiz bir program dahilinde de gerçekleşti. Projenin partner kuruluşu olan MOZAIK ile tanışma ve program hakkında genel bilgilendirmeden sonra, proje uygulama teknik ve yöntemleri hakkında seminere katıldık. Oradaki bir okulu ziyaret ederek, okuldaki etkili öğretim metotlarının analizi, okulun kütüphane, spor salonu, laboratuvar, derslik, atölye, araç ve gereçlerin incelenmesi, bunlardan etkili olarak yararlanılması hakkında bilgiler aldık. Din görevlilerine ait bazı birlik, vakıf, dernek ve sendikaları ziyaret ettik. Karşılıklı bilgi ve deneyim paylaşımında bulunduk. Çeşitli dinlere ait ibadethaneleri ziyaret ederek; insanların bu ibadethanelerden faydalanmalarını yerinde inceleme fırsatı bulduk. Ev sahibi ülkenin din eğitim uygulamaları, din öğretimi yapan okullar, din adamlarının istihdamı, din adamlarının sosyal ve ekonomik yapıları, merkezi hükümetlerin din eğitimi politikaları, ülkede insanların din hizmetlerinden yararlanmaları hakkında bilgi aldık. İzlenimlerimle ilgili kısaca şunları söylemek mümkün; Çek Cumhuriyeti bir süre Rusya'nın etkisinde kalması sebebiyle komünizmin izlerini hala taşıyor. Ülkede din algısı çok zayıf. Ülkenin büyük bir kısmı kendini herhangi bir dinin mensubu olarak görmüyor. Dünya savaşlarını görmüş olmasına rağmen şehrin tarihi dokusu pek bozulmamıştı. Avrupa'ya gitmeden önce - ki ben bu geziden önce gitme fırsatı hiç bulamamıştım - oradaki yaşam standartları ile ilgili bize göre hep daha iyi şeyler duyardık. Bunun kısmen doğru olduğunu gördüm. Ama tamamen değil. Bu proje vesilesiyle Almanya, Macaristan, Avusturya, Slovakya' dan da bazı şehirleri gezme fırsatımız oldu. Almanya ve Avusturya yaşam standartları açısından nispeten iyi idi. Fakat Macaristan ve Slovakya ile ilgili aynı şeyleri söyleyemem. Bu durum haliyle benim bakış açımı kendi ülkem lehine farklılaştırdı. Basit bir örnek vermem gerekirse Çek Cumhuriyeti - Avusturya uluslararası kara yolunun neredeyse her yüz metrede bir kasisli olmasını hala aklım almıyor. Güzel şeylerden bahsetmem gerekirse, Prag'da kaldığım iki hafta boyunca hiç korna sesi duymadım desem sanırım yalan olmaz. Yaya geçitlerinde yaya geçiş üstünlüğünü de daima kullanıyorsunuz. İnsana değer veren kurallara uyulması, bu kuralların yazı da değil pratikte uygulanması ülkemde

Adı ve Soyadı	: Murat KAYA
Kurumu	: İl Millî Eğitim Müdürlüğü
Görevi	: Şube Müdürü
Proje Adı	: Improving the Quality of Vocational Education in Cooperation With Labor Market

Millî Eğitim Müdürlüğünce uygulanan ve Leonardo Partnerships projesine bağlı olarak hazırlanan "Improving the Quality of Vocational Education in Cooperation With Labor Market" adlı proje kapsamında Portekiz' e düzenlenen ve 12-17 Mayıs 2013 tarihlerini kapsayan 1 haftalık çalışma ziyaretine katıldım. Portekiz'de, Lizbon ve Barreiro şehirlerinde bulunan meslek liselerini ziyaret ederek, projenin de konusu olan AB ülkelerinde beceri eğitimi uygulamalarını yerinde görme imkânı bulduk. Bu projeler kapsamında düzenlenen çalışma ziyaretlerinin, milletler arası diyalog ve kültür alışverişinin geliştirilmesi yönünde katkı sağladığını ve diğer milletler hakkındaki önyargıların karşılıklı olarak giderilmesi noktasında da yararlı olduğunu düşünüyorum. Ziyaret etmiş olduğumuz ülke ve şehirlerinde görmüş olduğum şey bu şehirlerdeki dingin ve sakin yaşam tarzı oldu. Bizim alışık olduğumuz karmaşık, hareketli ve belki biraz da agresif yaşam tarzına oralarda tanık olmadım. Her şey yerli yerinde ve halk da bunun farkında gibiydi. Kent kültürü yerleşmiş gibi görünüyordu. Bu durumu maalesef yaşadığımız çoğu şehirde görme imkânımız yok diye düşünüyorum. Bizim şehrimizde de böyle dingin ve düzenli bir yaşantının sürmesini arzu ederdim. Ancak bunu sağlamak için gerekli olan kültürel gelişimin zaman içerisinde kendiliğinden oluşması beklenmemeli, konulmuş olan ortak yaşam kurallarına şehir sakinlerinin uyması alınacak tedbir ve yaptırımlarla sağlanmalıdır. Bu ihtiyacın, özellikle halkın ortak kullanımında olan cadde ve kaldırımların kullanımı konusunda kendisini hissettirdiğini düşünüyorum.

Portekiz 2013

- Adı ve Soyadı** : Mustafa ÇOKYAMAN
Kurumu : Çankırı Karatekin Üniversitesi
Görevi : İdari ve Mali İşler Daire Başkanı
Proje Adı : Erasmus Projesi Kapsamında.

25 Mayıs 2013'te Polonya'ya gittim. Yolculuğum Ankara Esenboğa Havaalanı'ndan başladı. Önce Almanya Münih Havaalanına oradan araç kiralayarak Polonya'ya geçtim. Ziyaretimiz 8 günlük olup, Polonya'nın Szczecinski Üniversitesi ile Üniversitemiz işbirliği kapsamında gerçekleştirilmiştir. İzlenimlerim olarak, şunu en başta belirtmek isterim ki, en kıymetli şey insan varlığı ve bütün kurallar bu kıymetli varlığı korumak için kurulmuştur. Dil bilmenin öneminin ne olduğunu anladım. Ama yabancı dilim olmamasına rağmen alış-veriş yaparken, bankalardan para çekerken, park parası öderken kısaca günlük hayatta fazla zorlanmadım. Ziyaretimiz kapsamında yaklaşık 5000 km. yolculuk yapıp, Almanya, Polonya ve Çek Cumhuriyeti olmak

üzere üç ülkeyi gezme imkanım oldu. Bu yolculukta gözüm ve gönüm yeşile doydular. Yol asfaltı bitiyor yeşillik başlıyor. Yol boyunca her araç grubu için otopark ayrılmış, her otoparkta sensörlü ve güneş enerjili lavabolar, betondan, ahşaptan ve metalden olmak üzere çeşitli şekillerde ve ahenkte oturma bankaları ile donatılmıştı. Tüm çöp kovaları poşet geçirilmiş durumdaydı. Bu otoparkta bulunan eşyalarda hiç mi kırık, yıkık, yanık, çizik olmaz? Evet hiçbir eksik yok, takdir ediyor ve teşekkür ediyorum. Yolları öyle dört –beş şerit değil, hepsi çift şeritli (yani double yol) her şey yerli yerince tabelalar hız limitleri mükemmel. Havaalanları hariç hiç polis görmedim. Polonya'da üniversitenin eğitim materyalleri ve imkânlarını görme fırsatım olmadı. Ama ekonomik olarak bizden gerideler. Ama bizim gemilerimiz sahile yaklaşırken hala lastik tekerleklerle kıyıya sürtünmeleri engelleniyor, onlar özel kıyı plastik engelleri yapmışlar. Eğitim eski tarihi binalarda yapılmaktadır. Asansör kullanımı fazla yoktur. Kamu görevlileri binalardan çıkarırken ve girerken imza atıyorlar. İlginç hiçbir yerde özel güvenlik görevlisi yoktu. Çaycı, çay ocağı yok. Görmedim. Binaları gün ışığından %100 faydalanacak şekilde yapılmış. Yayalar ve sürücüler tüm trafik kurallarına uyuyorlar. Yaya yola adımını atınca TRAFİK adeta duruyor. Çünkü yaya özürli olabilir, duyma, görme, fiziksel engelli olabilir. Söylerlerdi de inanmazdım. Öyle bizdeki gibi alt geçit, üst geçit, ışıklı kavşak, böyle şeyler de yok. Yaya yolu, bisiklet yolu, taşıt yolu, yürüyüş yolu belirlenmiş herkes yolundan gidiyor. Dolayısıyla kaza yok. Evet, fazla bizdeki gibi çocuk görmedim, gençlik zaten fazla yok... Bizdeki gibi samimi ilişkiler yok. Ama herkesin yüzü gülüyor. Kimse asık suratlı değil. Otopark her yerde ücretli, ödeme parkmatikle yapılıyor. Görevlilerce kontrol ediliyor. Usulsüz olanlar fotoğraflanıyor. Tarih, tarihi dokularına artısıyla eksisiyle dokunmamış ve dokundurmamışlar. Aslını muhafaza etmişler. Yapılaşmada bu durumu bozacak yapılaşmaya asla izin vermemişler. Altyapı mükemmel. Çok yağmur yağmasına rağmen hiç su baskını, logardan su taşkını görmedim. Yani "Kervan yolda dizilmiyor.",Evet Almanya, iki dünya savaşıyla hakim olamadığı Avrupa'ya şu anda ekonomisiyle hakim. Her yerde Alman arabaları, markaları, nakliyat turları sarmış durumda. Ziyaretim sırasında gezebildiğim üç ülkede de gördüğüm manzara mükemmel. Bu tablo neden bizim ülkemizde de uygulanmasın. Hiçbir sebep yok. Bizim ülkemiz insanların da bu güzellikleri yaşamaya hakkı olduğunu düşünüyorum. Bunu yaşayacak insanlara da sahibiz, yaşatacak maddi ve manevi güce de sahibiz. Özellikle trafik, bisiklet yolu ve yaygınlaştırılması, yeşil alan artırılması, cezai müeyyidelerin caydırıcılığı,vb. Bir gün karar mercilerinde yer alırsam, yukarıda gördüğüm güzelliklerin uygulanması konusunda elimden geleni yapacağım. Gerekirse adli makamlara da taşıyacağım sözünü veriyorum. Şu an dairemde de uygulamaya çalışıyorum. Böyle bir çalışmayı başlatanları da kutluyor ve saygılar sunuyorum.

Adı ve Soyadı	: Mustafa YAYLACI
Kurumu	: Orta İ.H.L
Görevi	: Müdür Vekili
Proje Adı	: Din Hizmetleri Sunumunda Verimliliğin Artırılması

İspanya Endülüsya eyaletinin başkenti Sevilla'da on beş gün boyunca yapmış olduğumuz gözlem ve incelemeler bilgi ve görgü dünyama oldukça önemli katkılar sağlamıştır. Öncelikle bu duruma vesile olanlara müteşekkir olduğumu bildirmek isterim. Bu seyahat sırasında Türkiye ile Avrupa ülkeleri arasındaki birçok durumu kıyaslama fırsatım oldu. Başta eğitim ve din hizmetleri konuları olmak üzere, şehircilik, ulaşım, sosyo- ekonomik, kültür, tarım gibi konularda bilgi sahibi oldum. Her konuda ilkeli, planlı hareket ettiklerini, insan kaynağına çok önem verdiklerini gördüm. Endülüs Emevileri'nin oradan başlayarak tüm Avrupa kıtasına etki etmişler. Bu kültürel mirasa sahip çıkılmaması ve İslami eserlerin yerini Hıristiyan motiflerine bırakmış olması ilginçti. Diğer Müslümanlara nispeten Türkler Avrupayla daha da uyum içindelerdi. Kilise temsilcileri ile yaptığımız görüşmelerden gençlerin ibadete ilgisiz kaldıklarını onların da bu durumdan kaygılandıklarını ve bu konuda bir şeyler yapmak istediklerini anladım. Okullarında eğitime çok önem verdiklerini, gösterişten uzak, sade bir eğitim ortamları olduğunu, öğrenci ve öğretmeni mutlu ederek motivasyon sağladıklarını bizzat gördük. Demokrasinin en küçük teşekküllere bile sirayet ettiğini gördüm. Örneğin okul müdürünün seçimle iş başına gelmesi ve beklentileri, yerine getirme çabası beni etkiledi. Okul müdürünün, "Bizim israf edecek bir tek ferdimiz yok." açıklaması; eğitimde keşfetme, yönlendirme ve yoğunlaştırma çalışmalarındaki titizliğe vurgusu, ilgimi çekti. Türkiye'ye dönüp kendi okullarımızdaki sınıflara girdiğimde Sevilla Lisesi Müdürünün, "İsraf edecek bir tek ferdimiz yok." sözü aklıma geliyordu. Öğrencilerimize daha da hassasiyetle yaklaşma zorunluluğu hissediyordum kendimde. Aileye verdikleri önem, kilisenin ailelere ulaşma çabası, nüfuslarını çoğaltma projeleri dikkatimi çeken diğer konulardı. Bunlardan anladım ki her millet sonsuza dek haritadan düşmemek için milletini ruhen donatmak istiyor ve bu gerekli. Bu seyahatte hep Arif Nihat ASYA'nın "Bir bayrak rüzgar bekliyor." cümlesi aklıma geldi. Daha önce Endülüs Emevileri sayesinde etkili olan İslam dini o bölgelerde daha iyi temsil edilirse İslam dini mensuplarının daha da artacağı kanaatine vardım. El- Hamra Sarayı gibi bir okulu oluşturup Avrupa'nın ulemasını yetiştiren bu dinin mensupları bu çağda daha da etkili çalışmalar yapabilir mi? diye düşündüm oraları gezerken. Bu gibi projelerin çoğalması gerekmektedir. Her eğitimcinin mutlaka bir yabancı ülkeye gidip bilgi ve görgüsüne bir şeyler eklemesinin faydalı olacağı kanaatindeyim. Benim gibi,

okullarda yıllarca coğrafya ve ahlak dersi veren bir eğitimci için çok anlam ifade eden bu gibi faaliyetlerin çoğaltılması temennisi ile...

Ad ve Soyadı	: Muttalip PİRİNÇ
Kurumu	: İlgaz İmam Hatip Lisesi
Görevi	: Okul Müdürü
Proje Adı	: Din Öğretimi ve Din Adamı Yetiştirilmesinde Avrupa Uygulamaları

9-25 Temmuz 2011 yılında gerçekleştirilen bir projedir. Belçika'nın başkenti Brüksel'de konakladık. Ziyaret ettiğimiz ülkeler Fransa, Hollanda, Lüksemburg'tur. Proje kapsamında Belçika'daki din eğitim alanındaki uygulamaları yerinde inceledik. İbadethaneler ve eğitim merkezlerini ziyaret ettik. İbadethanelerde bizde olduğu gibi mahalle ve merkez ibadethanelerinin insan yoğunluğu değişiyordu. İnsanlar bebekleriyle ayine katılıyordu. Merkez kiliselerinde ise ayine katılanların sayısı biraz daha fazlaydı. Ayin esnasında ziyaretçilerin fotoğraf çekmesi, ayin yapılan bölüme geçmesi yasaklanmış ve buna görevlilerce anında müdahale ediliyor. Ayine katılanlardan kilise için yardım toplanıyordu. Dini eğitim açısından her okulda her öğrenci kendi inancında dini eğitim almaktaydı. Okul idaresi öğrencinin dini inancını öğretecek öğretmeni bulmak zorundaymış. Din eğitimi veren öğretmenlere uygulamalı eğitim bizzat yerinde verilmekteymiş. Sosyal ve kültürel açıdan gözlemimiz ise her milletten ve inançtan insan var ve bir arada yaşamayı sağlamışlar. Eyfel kulesi para basma makinası olmuş. İnsanlar Eyfel kulesine çıkmak için uzun kuyruklarda bekliyorlardı. İnsanların birbirine hiçbir açıdan karışmadıkları, her insanı olduğu gibi kabul ettiklerini gördük. Trafikte korna gürültüsü yok, trafik sakin bir şekilde ilerliyordu. Yaya geçiş üstünlüğü söz konusu, kırmızı ışık veya yaya geçişi bulunmayan yerlerde bile (şehir içi) araç sürücüleri yayaların geçmesi için duruyorlar.

Adı ve Soyadı	: Muzaffer DERELLİ
Kurumu	: İl Milli Eğitim Müdürlüğü
Görevi	: Şube Müdürü
Proje Adı	: Din Öğretiminde ve Öğrenmede Yeni Ufuklar.

Yukarıda belirtilen proje kapsamında; 22.04.2012 tarihinden itibaren iki hafta süre ile Belçika'nın Başkenti Brüksel'e 11 (Onbir) kişiden oluşan bir grupla birlikte proje gezisinde bulunduk. Yine Belçika'nın tarihi ve kültürel dokusunun korunduğu GENT ve BRUGES şehirlerine kültürel ziyarette bulunduk. Proje amaçları doğrultusunda tarihi, kültürel, eğitim-öğretim alanları, bölgede yaşayan insanların inançları doğrultusunda ihtiyacı olan ibadethaneleri inceledik. Gezdiğimiz şehirler her

yönüyle gelişmiş, tarihi ve kültürel dokular korunmuş, kentsel anlamda rahat ve hayatı kolaylaştırıcı bir şekilde tasarım ve dizaynı yapılmış olduğunu gördüm. Proje doğrultusunda adı geçen ülkede din öğretiminde ve öğreniminde yeterli ve bilinçli bir çalışmanın yapılmadığına şahit oldum. Ancak İslam'a mensup toplulukların ciddi bir anlamda inançların gereği doğrultusunda eğitim, öğretim ve hayatlarına yön verdikleri azim ve gayretleri dikkat çekmektedir. Gittiğim bu ülkede günlük yaşama dair en çok ilgimi ve dikkatimi çeken husus hoşgörü ve trafik hususudur. İnsanın söz konusu olduğu her alanda öncelik hoşgörü ve insana tanınmaktadır.

Adı ve Soyadı	: Mürsel EROĞLU
Kurumu	: Çankırı Anadolu İmam Hatip Lisesi
Görevi	: Müdür V.
Proje Adı	: Din Öğretimi ve Din Adamı Yetiştirmede Avrupa Uygulamaları 2011, Din Hizmetleri Sunumunda Verimlilik ve Etkinliğin Artırılması

54

Din Öğretimi ve Din Adamı Yetiştirmede Avrupa Uygulamaları konusunda 2011 Temmuz ayında Almanya'nın Ausburg şehrine gittim. 15 Arkadaşımızla yaptığımız bu ziyarette birçok din mensuplarıyla görüşme imkânımız oldu. Din eğitimi ve uygulamalar konusunda bizden çok geride olduklarını anladım. Bizdeki İmam Hatip Liseleri ve İlahiyat Fakültelerine benzer eğitim kurumları mevcut değil. Kilise okulları var oralarda da din eğitimi verilmiyor. Genel manada alt yapı ve iş ahlakı olarak iyiler fakat hafta sonları sabahlara kadar sokaklardalar. Örnek alabileceğimiz tek yönleri işlerini ibadet gibi yapmaları. Diğer trafik vs. polis korkusuyla yerleşmiş kurallar. Bizde de caydırıcı bir şekilde uygulansa aynı kültürün oluşacağından şüphem yok. 2013 yılında yaptığımız İspanya'nın Sevilla kenti ziyaretimizde ise yine Katolik din adamlarıyla görüştük. Oradaki din eğitimi hakkında bilgi edindik. İspanya'da dini yaşantısının Almanya'dan daha iyi olduğu kanısına vardık. Yalnız Endülüs'ten kalma tüm eserlerin ve mabedlerin ya yıkılması ya da kiliseye dönüştürülmesi bence hoş olmamış. Burada da bizi etkileyen gittiğimiz bölge İspanya'nın tarım bölgesiydi. Düzenli ve verimli tarımsal alanları bizi etkiledi.

Avusturya 2012

Adı Soyadı : Necmettin DOĞANCIOĞLU

Kurumu : Emniyet Genel Müdürlüğü/ Çankırı POMEM Müdürlüğü

Görevi : Disiplin Büro Amiri/Komisier Yardımcısı

Proje Adı : "Uygulamalı Eğitimin Polislik Mesleğine Yansımaları"

15 kişilik grup ile 04 Kasım – 17 Kasım 2012 tarihleri arasında İtalya'nın Lecee iline 15 günlük çalışma ziyaretinde bulunduk. İtalya Lecce İl Emniyet Müdürlüğünü, yine aynı il Cezaevi Müdürlüğünü ziyaret ettik. Gittiğim ülkede en dikkatimi çeken konuların başında, tarihi yapılarını çok güzel korumuşlar, öyle ki yol kenarlarındaki kaldırımlar en az 100-150 senelik ve çok geniş eski taş yapıları. İlgimi çeken diğer bir konu trafik, araçlar her hâlükârda yaya olanlara öncelik veriyor. Trafığın yoğun olduğu, çok hızlı akan yollarda dahi yaya geçidine ayak basılması ile bütün araçlar yayaya yol veriyor. Mesai saatleri düzenlemesi çok ilginçti şöyle ki; bütün resmi ve özel kurumlar sabah 08:00'den 13.00'e kadar sabah mesaisini yapıyor daha sonra 3 saat ara veriliyor, öğleden sonra mesai 16.00 dan 19.00'a kadar devam ediyor. İlk gittiğimizde öğlenleri açık bir yer bulamadık sistemin böyle olduğunu sonradan öğrendik.

Ziyaretimiz esnasında Otoranto iline gezi yapıldı, bu ziyarette bir kiliseyi gezdik, kilisede camekânların içinde binlerce insan kafatası gösterildi, ne olduğunu sorduğumuzda Osmanlı Donanmasının 1481 yılında Otoranto'ya çıkarma yaptığını ve şehri fethederken öldürülen insanların kafatası olduğunu söylediler. Bu konunun bana düşündürdüğü; adamlar yaklaşık 600 sene önce olmuş olayı hala canlı tutuyor ve yetişen nesillere bu mesajı veriyorlar.

Adı ve Soyadı : Nurettin YİĞİT
Kurumu : İlgaz İlçe Müftülüğü
Görevi : İmam Hatip
Proje Adı : Din Hizmetlerinde Verimliliğin ve Etkinliğin Artırılması

Proje Din Hizmetleri Sunumunda Verimlilik Ve Etkinliğin Artırılmasında 03-16 /11/2013 tarihleri arasında iki hafta süreyle Almanya'ya gittim. Proje konusu, din hizmetlerinde verimliliğin artırılmasıydı. Ziyaret esnasında ilahiyatçı bayan Prügger tarafından sunum yapıldı. Ayrıca Fuat SEZGİN, Frankfurt Goethe Üniversitesi öğretim üyesi Prof.Dr.Ömer ÖZSOY, DİTİB Frankfurt camiinde Din Hizmetleri Vekil Ateşesi Bülent EROĞLU, Frankfurt Mainde Yahova Şahitleri ile görüşmeler yapıldı. Musevi Kültür merkezi Sinagoguna gidildi. Başkan Bay Steve Landau ile görüşme yapıldı. Köln, DİTİB merkezi ziyareti, Başkan Prof.Dr. İzzet ER ile proje değerlendirme yaptık. Frakfurt'ta Budist Manastırı gezisi ve Dagobert Ossa ile görüşmede bulunduk. Meditasyon ve sağlık merkezi gezisi yapıldı. Bu projede orada en dikkatimi çeken çevre temizliği ve insana verilen değer olduğudur. Çok çalışkan insanların olduğunu gördüm. Avrupa da yaşamın ve çalışmanın ülkemize göre daha zor şartlar altında olduğunu gördüm. Ülkemizde yaşam kalitesinin daha da yükselmesi için birbirimizi sevmeyi, saygıda kusur etmemeyi ve insana verilecek büyük değer olduğunu düşünüyorum.

Adı ve Soyadı : Nurhan KARACA
Kurumu : Çankırı Ticaret Meslek Lisesi
Görevi : Öğretmen
Proje Adı : Consumer Protection Without Borders
Hareketlilik Tarihi : 17-22 Şubat 2013
Projenin Konusu : Tüketici Hakları

Çok gezenin çok okuyandan daha çok bilgi birikimi olduğu her zaman söylenmekle beraber, defalarca teyit de edilmiştir. Yine bir dil bir insan iki dil iki

insan teoreminden yola çıkacak olursak çok dil bilme, çok farklı insanlar ile iletişim kurması yanında çok farklı coğrafyalarda da rahat ve özgür bir şekilde bulunma ve de iletişim imkânı tanımaktadır. Buna bizzat şahit oldum. Dil bilmenin önemini bir kez daha anladım.Okulların verdikleri eğitimler arasında çok fark yok fakat öğrencilere sundukları imkanlar arasında farklar var. Öğretim kadroları, kullandıkları materyaller, öğretim teknikleri genelde aynı. Fakat okulda kütüphane bulunması, bilgisayar laboratuvarları veya dil laboratuvarlarını öğrencilerin etkin olarak kullanmaları, sosyal aktiviteler vb aynı değil. Öğrencilerin sadece sınıfta eğitim almakla kalmayıp, boş vakitlerini de okulda değerlendirip ilgi alanlarındaki eğitimlerine sosyal çevrelerinde devam ettirmeleri noktasında bizden farklılar, öğrenciye her türlü imkan sunulmuş, kendi sosyal çevresinden ayrılmadan becerisi olan alanda eğitimine devam edebiliyor. Macaristan'da tarihi eserlere verilen önemi gördüm. Şehirleşme bizdeki gibi çarpık bir şekilde olmamış, tarihi eserleri koruyarak modernize etmeleri beni etkileyen önemli bir noktaydı.Çok görmüş, çok geçirmiştir, açık ara en güzel şehridir orta Avrupa'nın Budapeşte..Hatta bana göre tüm Avrupa'nın... Bunu derken abartmıyorum gerçekten'de çünkü tarihi dokusu bozulmamıştır Budapeştenin. Şehri dolaşmaya başladığımızda bu gözümüze çarptı. Avrupa Birliğinden alınan fonlar sayesinde birçok tarihi bina restore edilmekteydi.Avrupa'daki eski Osmanlı topraklarında kurulan ülkelere kıyasla, Macarlar Osmanlı dönemini o kadar da kötü anmıyorlar. Ancak Osmanlılara ait tarihi eserlere rastlamak mümkün değil. Gül baba dışında.

Adı ve Soyadı : Nusret ACAR
Kurumu : İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
Görevi : Şube Müdürü

Valiliğimizce yapılan görevlendirme sonucu 03-08 Mart 2013 tarihleri arasında Polonya'ya gittim. Ziyaretimin ana sebebi, Krakow kentinde bulunan tuz madenini görmek ve Krakow örneğinden yararlanarak Çankırı tuz mağarasını turizme kazandırmak idi. Okul Aile İşbirliğinin Geliştirilmesi Projesi çerçevesinde daha önce Çankırı'ya gelen ekip tarafından başkent Varşova Havalimanında gayet samimi bir ortamda karşılandık. Varşova şehrini ve günümüzde müze olarak hizmet eden Kraliyet Sarayını gezdik. Güzel bir mimariye sahip olan ve içerisi de çok ince bir zevkin ürünü olarak tefriş edilen saray gezisinde dikkatimi çeken olay; soğuk bir mart günü olmasına ve iç ısının yeterli düzeyde olmamasına rağmen konulan kural gereği palto ile geziye izin verilmedi. Paltolarımızı vestiyere teslim ettikten sonra sarayı gezebildik. Proje çerçevesinde ziyaret edeceğimiz Stanin şehrine doğru yol alırken, arazinin neredeyse bir tepsi kadar düz, genellikle tek veya iki kattan oluşan binaların ise planlı bir şekilde yerleşimi gözden kaçmıyordu.

Stanin'de kaldığımız iki gün süresince, başta belediye başkanı olmak üzere okul yöneticileri ve öğretmenlerinin sıcak yaklaşımı, sevginin sınırları aşan yüce bir duygu olduğunu bir kez daha hatırlatıyor. İlçe sayılabilecek bir büyüklükte olan Tanin'de Türk Lokantasında yemek yedik. Denizlili bir vatandaşımızın burada işletmecilik yapıyor olması, Türk insanının artık dünyaya açıldığının en güzel göstergesi olsa gerek. Gezimizin son iki gününü tarihi dokusu itibariyle İstanbul'a benzettiğim Krakow şehrin de geçirdik. Krakow, meydanları, heykelleri, şehrin tepesindeki kalesi, kiliseleri, Wavel Katedrali ve Wieliczka Tuz Madeni ile ünlü. Krakow kentine yaklaşık 15 km uzaklıktaki tuz madeni dünyanın en eski tuz madenlerinden biri olarak biliniyor. 1996 yılında düşük tuz fiyatları ve madendeki bir çökme nedeni ile kapatılan tuz madeni günlük 1000 kişinin gezdiği turistik alana dönüştürülmüş. UNESCO tarafından 1978 yılında korunma altına alınan madene dik ahşap merdivenlerden inerek girdik. Yaklaşık 300 metrelik bu dikey iniş sonrası tahmin edilemeyecek farklı bir ortamla karşılaştık. Neredeyse bir orman ağaç kullanılarak tahkim edilen galerilerde ziyaretçiler yaklaşık 3,5 km mesafeyi gruplar halinde ve rehber eşliğinde geziyorlardı. Kendimi diğer ziyaretçilerden farklı hissediyordum, çünkü bedenim Polonya'da, aklım Çankırı Tuz Mağarasında idi. Gördüğüm tüm alanların, tuvaletler dahil olmak üzere fotoğrafını çekiyor, buradaki galerileri Çankırı ile özdeşleştiriyor, Polonya örneğinden yararlanarak neler yapabilirsiniz hayalini kurarken, aynı zamanda kafamda tasarımı canlandırıyordum. Oldukça büyük bir alanı kaplayan madende, tuzun elde edilmiş şekli ve tuz madencilığının tarihini anlatan müze, 7 cücelerden tutun, mitolojik kahramanlara kadar tuzdan yapılan heykeller oldukça ilgi çekiyor. Yerin 300 metre altındaki restoranın yanında tuzdan yapılan ürünlerin satışı yapılıyor. Turistlerin ayın yaptığı, duvarları çeşitli rölyeflerle süslenen ana kilise ise madenin en geniş alanını kaplıyor, ayrıca madende bir de yeraltı gölü bulunuyor. Ve dönüş yolculuğu başladı. Mart ayının kar ve tipisi altında, ama kurduğu sıcak diyaloglarla Polonyalıların da gönüllerini fetheden rehberimiz Fatih Kartal'ın ısıttığı ortamda, 5 saatlik yolculuk sonrası Varşova Havalimanına vardık. Polonya zengin bir ülke değil, ama konulan kurallara uyan, uygar bir ülke.

Adı Soyadı	: Osman ÇAKIR
Kurumu	: İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
Görevi	: İl Müdürü
Proje Adı	: Çayır-Meraların Bakım ve Yönetiminin Geliştirilmesi

Çankırı Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğümüzce hazırlanan "Çayır ve Meraların Bakım ve Yönetiminin Geliştirilmesi" projesi kapsamında Belçika'nın başkenti Brüksel'e 07-21 Nisan 2013 tarihleri arasında 14 gün süre ile çeşitli teknik gezi ve incelemelerde bulunmak üzere proje faaliyetlerine katıldım. Proje kapsamında ilimizde yaygın olarak yapılan mera hayvancılığına dayalı hayvancılık işletmelerinin mevcut durumu ile Avrupa Birliği ülkelerinde özellikle Belçika'daki mera hayvancılığının kıyaslama imkânına kavuştum. Başarılı ve ekonomik bir hayvancılık sektörü için en önemli unsurlardan birisi ucuz ve kaliteli kaba yem ihtiyacıdır. Bu bağlamda çayır ve meralar kaliteli kaba yemin bol ve en ucuz elde edildiği alanlardır. İlimizde bir yandan hayvan varlığı artarken diğer yandan çayır ve mera alanlarımız buna paralel artış göstermediği gibi çeşitli nedenlerle daralmakta, aşırı ve erken otlatma nedeniyle verimsizleşebilmektedir. Bu proje ile Belçika'da hayvancılık işletmelerine ve tarım teşkilatına yönelik bir dizi ziyaretlerimiz olmuştur. Brüksel Tienem sınırları içerisinde bulunan besi hayvancılığı işletmesinin besi ahırları ve bu işletmenin üretimini gerçekleştirdiği bitkisel üretim alanları yem bitkisi üretim alanları, çayır mera alanları ve diğer arazileri gezilmiştir. Çiftlikte etçil sığırlar olan Belçika Mavis hayvanlar görülmüştür. İlimizdeki işletmelerin arazi varlığı ve üretim değerleri ile karşılaştırma yapıldığında Belçika'da işletmelerin tarım arazilerinin düz meyilli olmadığı, işletmelerin arazileri en az 40 hektar ve verim oranı yüksektir. Hayvancılık işletmeleri hayvan beslemede mısır silajı, kuru çayır otu, hayvan pancarı ve posasını yoğun bir şekilde kullanmaktadırlar. Bunda iklimsel verilerin de çok büyük katkısı var. Yıllık yağış en düşük 950-1000 mm ve üzerinde olduğu dolayısıyla sulama ihtiyacı olmadan mısır vb. ürünler yetiştirilmektedir. Çayır ve meraların verimleri de buna paralel yüksek olup buda hayvancılıkta girdi maliyetlerini azaltmaktadır. Brüksel-Lokeren sınırları içerisinde yer alan yaklaşık 100 adet saanen keçisi yetiştiren, elde ettiği sütü hemen yanbaşında yer alan süt işleme tesisinde geleneksel bir metotla yerel bir peynir üreten, bazen de elde ettiği sütü dondurma ve çiğ süt olarak plastik Utlik ambalaj olarak soğutucularda muhafaza ederek keçi çiftliğinin yanındaki satış bölümü olan bir işletmeyi de ziyaret ettik. Belçika-Merelbeke sınırları içerisinde yer alan Belçika tarım teşkilatını ziyaret ettik. Tarım teşkilatı bir sivil toplum kuruluşu niteliğinde olup, çalışanlarda devletin personeli değildi. Tam adıyla Belçika Sivil Tarım Otoritesi VAN CONSULT (Vlaans Agrarisch Centrum Consult). Belçika içerisinde belirli

bir bölgeye hizmet veren teşkilat bir merkez üç büyük taşra teşkilatı ve yaklaşık 1000 adet danışmanla hizmet veren bir kuruluştur.

Herkesin veya bir köylünün veya çiftçinin üye olabildiği bir yapı olmayıp, en az 80 saat ders alan ve başarılı olan, yaklaşık 40 hektar arazisi olan tarım işletmesi veya tarım şirketleri bu kuruluşa üye olabilmektedir. Bu kuruluşa üye olanlar Belçika Hükümetinin ve Avrupa Birliğinin tarımla ilgili destek ve teşviğinden faydalandırıldığı ifade edilmiştir. Üye olmayanlar çiftçi sayılmadığı için herhangi bir teşvik ve destekten faydalanmadığı gibi VAC CONSULT' un da teknik desteğinden ve danışmanlarından istifade edemiyorlarmış. Bu teşkilata üye olanlara eğitim başta olmak üzere yetiştirmesi gereken ürün tavsiyesi, gübre ve ilaç kullanımı ve denetimi, ürün pazarlama, çiftçilerin (üyelerinin) alması gereken destekleme hakları, kayıt ve veriler bu teşkilat tarafından takip ediliyormuş. Teşkilata devletin katkı ve yardımı olmayıp çiftiyle yapılan hizmet sözleşmesi gereği tüm geliri çiftçilere verilen danışmanlığın karşılığı olarak alınan ücretlerdir. Her türlü destek ve ürün satışından elde edilen gelir bu kuruluşun hesabına yatırılmakta ve çiftçilere dağıtım bu kuruluş aracılığı ile yapılmaktadır. Kurulusta çalışan personelin tamamı sözleşmeli olarak çalışmaktadır. Bu ziyaretler sonucunda tarımla ilgili olarak ülkemizde böyle olmasını istediğim veya bizde neden böyle değil noktasında en önemli husus şudur; Tarım ve Hayvancılıkla uğraşan şirket ve ailelerin ölçek büyüklükleri, bizde her köylü çiftçi her çiftçi üretici her üreticide desteklenmekte. Oysaki bir tarım işletmesi en az 20 veya 30 hektar (kuru ve sulu arazisi dağılımına göre) ölçeğinde arazisi olmalıdır. Yine şu anda en önemli konu olan toplulaştırmaya devam edilirken tarım arazileri mutlak suretle mirasa konu olmaktan çıkarılmalı parsel büyüklükleri (tarlalarımız) en az 30 – 40 dekar olacak şekilde bölünemez hale getirilmelidir. Bitkisel ve hayvansal üretimde işletme ölçekleri oluşturulmalı bunun altında üretim yapanlar çiftçi sayılmamalıdır. Bu teknik geziden önce Belçika devletine ait meralar ve mevzuatını merak ederken, Belçika sınırları içerisinde devletin hüküm ve tasarrufu altında çayır ve mera bulunmadığını öğrendik. Mevcut çayır ve meraların mülkiyeti çiftlik sahiplerine aittir. Bu çayır ve meralar ikliminde etkisiyle son derece bakımlı ve yüksek verimliydiler. Sulama ihtiyacı olmadığı anlaşılmakta hatta fazla yağıştan dolayı drenaj planlamalarının yapıldığı görülmüştür. Ülkemizde ise çayır ve meralar 1998 yılında yayınlanan 4342 sayılı Mera Kanunu ile korunmaya alınmış ancak genelde sulama imkânı olmayan kuru meyilli veya çok eğimli olan alanlar olup aşırı ve erken otlatma neticesinde verimlilik değerleri düşen alanlardır. İleriki yıllarda 4342 sayılı Mera Kanunu gereğince meralarımızın tespit, tahdit ve tahsis işlemlerinin tamamlanmasıyla birlikte ıslah çalışmalarına önem ve ağırlık verilmesi ve buna paralel olarak yem bitkileri ekilişlerinin artırılması kaba yem açığının giderilmesi ve hayvancılık maliyetlerinin düşürülmesi açısından büyük önem arz etmektedir.

Belçika 2012

61

Adı Soyadı	: Osman KAYTEZ
Kurumu	: İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
Görevi	: İdari ve Mali İşler Şube Müdürü
Proje Adı	: LDV Hareketlilik Projeleri Kapsamında "Çayır-Mer'aların Bakım ve Yönetiminin Geliştirilmesi" Projesi

Avrupa Birliği Hayat Boyu Öğrenme Programı (LLP) Leonardo da Vinci (LDV) Hareketlilik Projeleri Kapsamında Müdürlüğümüz tarafından yürütülen "Çayır-Mer'aların Bakım ve Yönetiminin Geliştirilmesi" isimli ve 2012-1-TR1-LEO03-38250 numaralı VETPRO projesinin 04.04.2013 - 21.04.2013 tarihleri arasındaki Belçika çalışmalarına katıldım. Burada kaldığım süre içerisinde Brüksel'de yapılan tarım alanları, besi çiftliği, süt işletmeleri, çayır mera alanları ve bunların bağlı oldukları birlikler gezildi, toplantılar yapıldı. Ben daha önce başka bir ülkeye gitmemiştim. Kafamda farklı bir Avrupa Birliği hayal ediyordum. Her şeyleri mükemmel, tarım ve hayvancılığı bizim ülkemizden çok farklı olduğunu düşünüyordum. Fakat çok fark da yoktu.. Bizden farkı belkide Allah'ın oraya vermiş olduğu dağsız tepesiz düz bir dünya ve her gün yağan yağmur. Brüksel'in yıllık m²'ye düşen yağış ortalaması 800-

1000 kg'dır. Dolayısıyla ettikleri mısırı, arpayı, sebzeyi, meyveyi ve mera alanlarını sulama gibi bir problemleri yok. Son yıllarda Tarım Bakanlığımızın gündeme getirdiği arazi toplulaştırma işini Avrupa çoktan bitirmiş; 400 dekardan küçük arazisi olan çiftçiyi çiftçi saymıyorlar ve Birliklerine kayıt etmiyorlar. Ayrıca gezdiğimiz besi çiftliğinde Belçika mavisini dedikleri eski bir hayvan ırkını da bize gösterdiler. İç ve dış turizme yönelik hayvanat bahçesi tarzında her türlü evcil hayvanın bakım ve beslemesinin yapıldığı çiftliği gezdik. Hayvanların bakım ve beslenmesi bakımından ülkemizden bir farkının olmadığını gördüm. Ancak, tüm uygulamalarda insan ve çevre unsuruna son derece önem verildiğini gördüm. Yerleşim birimlerine yakın yerlerde hayvan yetiştiriciliği yapılmasına rağmen, çevrede ve işletmede rahatsız edici kokunun olmadığını, hayvan, insan ve çevre hijyenine önem verildiğini gördüm. Proje kapsamında ziyaret ettiğimiz Belçika'da çok sayıda farklı uluslardan insanlar yaşadığı halde kurallara uymak konusunda son derece titiz olduklarını müşahade ettim. Bunun en önemli sebebinin kuralsızlığın bedelinin çok ağır olması ve hafifletici ya da af edici bir unsurun bulunmaması olduğunu gördüm. Ülkemizde yaşayan her bir bireyin Avrupa ülkelerinden bir kaçını görmesi gerektiği inancındayım. Bu projeleri faydalı buluyorum.

Adı Soyadı	: Ramazan KAÇAR
Kurumu/Kuruluşu	: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
Proje Sahibi	: Çankırı Anadolu İmam Hatip Lisesi ve İmam Hatip Lisesi Mezunları ve Mensupları Derneği
Görevi	: Şef
Projesinin Adı	: Din Eğitimi ve Öğretiminde Yeni Ufuklar
Tarih	: 01-15 Temmuz 2012

Almanya'da kaldığım süre içerisinde temizlik, kurallara uyma ve çalışkanlık dikkatimi çekti. Her fert üzerine düşen sorumluluğu fazlasıyla yerine getirmektedir. Sokaklar tertemiz kimse elindeki çöprü sağa sola atmıyor. Yol kenarları pet şişeleri ve poşetlerle kaplı değil. Hatta evlerde biriktirilerek marketlere konulan atık değerlendirme makinelerine atılarak alışveriş fişi alınıyor. Hem ülke hem de kendi bütçelerine katkı sağlıyorlar. Bu davranışların en güzelini inancımız ve kültürümüz gereği bizim yapmamız gerektiğini düşündüğümden beni etkilemiştir. Sokakta gezerken etraftaki kirlilik beni rahatsız etmektedir. Ayrıca proje kapsamında Almanya'nın en eski Yahudi müzelerinden biri olan Augsburg Yahudi Kültür Müzesi ve Sinagoğuna gittiğimizde grubumuzu Müze Müdürü bir bayan karşılayarak profesyonel bir şekilde giriş kapısından itibaren müzenin ve sinagoğun tanıtımını yaptı. Haham efendi ile görüşürmek üzere bizi kafeteryada bir odaya aldı. Haham efendi ile yapılan 20-25 dakikalık görüşmemiz sırasında müze müdürü haham efendinin

yanında bazen onun anlattıklarını destekleyerek bazen de eksiklerini tamamlayarak işini tamamladı. Görüşme sonunda müdire hanımın bir Hıristiyan Alman vatandaşı olduğunu öğrenince çok şaşırıldı. Dışa kapalı ve tutucu olan Yahudilerin kendinden başka birine böyle önemli görevi vermeleri gerçekten bizi hayrete düşürdü. Müdire hanıma bunu söyleyince ben işimi profesyonel şekilde yapıyorum, bunlarda benim hizmetimden yararlanıyor, ben şu kapıdan dışarı çıkınca Hıristiyan Alman vatandaşı olarak hayata devam ediyorum, bunda şaşıracak ne var dedi. Benim şaşkınlığım böyle bir davranışı hiçbir zaman ülkemizde görmenin mümkün olmadığıdır. Ülkemizde de liyakat ve yeterliliğin, başarının, çalışkanlığın ön planda olmasını ve herkesin işini profesyonelce yapmasını isterim. Bütün zenginliklerimizle ülkemizin gelişerek dünya ülkeleri arasında gerektiği yeri alması en büyük arzumdur.

Adı Soyadı : Sabri CEYLAN

Kurumu : Yapraklı İlçe Müftülüğü

Görevi : Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni

Proje Adı : Din Öğretiminde Yeni Ufuklar

"Din Eğitiminde Yeni Ufuklar" AB Projesi kapsamında 22/04/2012- 05/05/2012 tarihleri arasında 14 gün süreyle Avusturya'nın başkenti Viyana' da projemiz gerçekleşmiştir. Projenin Avusturya temsilcisi ve Avusturya Anadolu Kültür Merkezi Müdürü Mehmet ŞAHİN ile birlikte Avusturya Başkonsolosu İbrahim M. YAĞLI, Avusturya'daki Müslüman Toplumunun Başkanı Dr. Fuat SANAÇ, VONDER Başkanı Yusuf KARA ve Prof Dr. İhsan Süreyya SIRMA, Avusturya Diyalog Merkezi Başkanı Dr. İsmail TOKMAK, İslam Meslek Lisesi Müdürresi Zeynep ELİBOL, IRPA İslam Yüksek Okulu Müdürresi Gül Mihri AYTAÇ ile görüşmeler yapıldı. Yapılan Ziyaretlerde ilgili kurumlar ve Avusturya da bulunan Türk ve Müslüman topluluklara nasıl hizmet verdikleri hakkında bilgi alındı. Yapılan çalışmalarda en dikkat çeken şey; hafta sonları bütün gurbetçi ailelerin çocuklarını İslami eğitim kurumlarına getirip teslim etmeleri, çocukların yaş gruplarına göre oluşturulan sınıflarda İslami eğitim almaları ve bunu her hafta yapmaları olmuştur. Gençlere ve ailelere yönelik olarak yaş gruplarına göre oluşturulmuş sınıflarda; Hadis, Kuran, Tefsir, Akaid derslerinin verilmesi de ayrıca dikkat çeken diğer hususlar olmuştur. Ayrıca genel olarak Viyana' da halkın kanun ve kurallara uymada titizlik gösterdiğine şahit oldum. Tramvay ve Belediye otobüsünde bilet sormuyorlar. Rehberimize sorduğumda tramvay veya belediye otobüsüne binen herkes günlük, aylık veya yıllık biletlerini alırlarmış. Kimse sormuyor diye suistimal yapılmazmış. Çünkü eğer bilet almazsam ileride kendisinin belediyeden hizmet alma noktasında sıkıntı yaşayacağımı bildikleri için biletlerini alırlarmış. (Tabi ağır cezalarda bu konuda caydırıcı etkiye sahip) Birde trafikte korna sesi duymadım.

Adı Soyadı	: Salim AKDOĞAN
Kurumu	: İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
Görevi	: Tekniker
Proje Adı	: LDV Hareketlilik Projeleri Kapsamında "Çayır-Mer'aların Bakım ve Yönetiminin Geliştirilmesi" Projesi

Avrupa Birliği Hayat Boyu Öğrenme Programı (LLP) Leonardo da Vinci (LDV) Hareketlilik Projeleri Kapsamında Müdürlüğümüz tarafından yürütülen "Çayır-Mer'aların Bakım ve Yönetiminin Geliştirilmesi" isimli ve 2012-1-TR1-LEO03-38250 numaralı VETPRO projesinin 04.04.2013 – 21.04.2013 tarihleri arasındaki Belçika çalışmalarına katıldım. Bölgenin tarımsal faaliyetlerinin takip edildiği, çiftçilerin, ekilecek ürünlerin, bölgesel tarım politikalarının belirlendiği, tarıma yapılacak devlet teşviklerinin evraklarının düzenlendiği, teşviklerin dağıtıldığı tüzel kişiliğe haiz tarım teşkilatını gezdik ve çalışmaları hakkında bilgi aldık. Ayrıca, besi ağırlıklı Belçika Mavisi denilen büyükbaş hayvan yetiştiriciliği yapılan çiftlik, saanen ırkı keçi yetiştiriciliği yapılan çiftlik ile çiftlikte üretimi yapılan sütlerin işlendiği mandırayı gezdik. İç ve dış turizme yönelik hayvanat bahçesi tarzında her türlü evcil hayvanın bakım ve beslemesinin yapıldığı çiftliği gezdik. Avrupa Birliği Parlamento binası gezdik ve çalışmaları hakkında bilgi aldık. Hayvanların bakım ve beslenmesi bakımından ülkemizden bir farkının olmadığı gördüm. Ancak, tüm uygulamalarda insan ve çevre unsuruna son derece önem verildiğini gördüm. Yerleşim birimlerine yakın yerlerde hayvan yetiştiriciliği yapılmasına rağmen, çevrede ve işletmede rahatsız edici kokunun olmadığını, hayvan, insan ve çevre hijyenine önem verildiğini gördüm. Proje kapsamında ziyaret ettiğimiz Belçika'da insanların kurallara uymak konusunda son derece titiz olduklarını müşahade ettim. Bunun en önemli sebebinin kuralsızlığın bedelinin çok ağır olması ve hafifletici ya da af edici bir unsurun bulunmaması olduğunu gördüm. Eğer Kurallara uyulur ve uymayanlara gerekli yasal yaptırımlar adil bir şekilde yapılırsa yaşam kalitemizin artacağını düşünüyorum. En basit örneği trafik ışığının bulunmadığı yerlerde yaya geçidine adınızı atar atmaz trafik durmaktadır.

Adı ve Soyadı : Sanem ÖZER DUMAN
Kurumu : Gümerdiğin Ortaokulu
Görevi : Öğretmen
Proje Adı : Destination Europe

Comenius Projesi kapsamında 12-16 Kasım 2012 tarihleri arasında Fransa'ya 11-15 Şubat 2013 tarihleri arasında 5 gün süre ile Almanya'ya; 25 Eylül-1 Ekim 2013 tarihleri arasında İtalya'ya; 25-29.11.2013 tarihleri arasında İspanya'ya gittim.

Projenin konuları; proje kapsamındaki ülkelerin yemek alışkanlıkları ve yemek kültürleri, ülkelerin giyim şekilleri, yaşam biçimleri, ünlü mimarları ve matematik idi.

Gittiğim ülkelerde Pascal Müzesini ziyaret ettik. İlk hesap makinesini gördük. Çikolata fabrikasını gördük. Kilise ziyareti yaptık. İtalya ziyaretinin konusu, giyimdi. Ortaklar ülkelerinin modalarını tanıtan sunum yaptılar. Gruplar halinde ülkenin önemli mimari yapılarını gezdik. Müzik binası adındaki yapı ilgi çekiciydi. Sıcak su kaynaklarını yakından gördük. Gullfoss Şelalesini gördük.

Lögretta Law Council'in ise devlet büyüklerinin toplantı yeri olduğunu öğrendik. Öğrenciler proje çalışması kapsamında kıyafet tasarladılar. Çok sakın bir şehir olduğu dikkatimi çekti. Trafik gibi bir sıkıntı yoktu. İspanya'da Gaudi'nin mimari eserlerini inceledik. Sagra'da Familia kilisesini, Guel parkı, şehir merkezini, Picasso müzesini ziyaret ettik.

Avrupa ülkelerinde dikkatimi çeken şey düzenli ve sakın bir trafiğinin olması, araç sürücülerin yayalara olan saygısı, insanlarda bisiklet sürme alışkanlığının yaygın olmasıdır. Herkesin İngilizceyi konuşabilir düzeyde bilmesi dikkatimi çeken önemli nokta oldu. Kesinlikle Türkiye'de İngilizce öğretim metodlarının değiştirilmesi gerektiğini ve İngilizce pratiğine önem verilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Almanya 2013

66

- Adı ve Soyadı** : Savaş UZUN
- Kurumu** : Çankırı Orta İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
- Görevi** : İlçe Milli Eğitim Müdürü
- Proje Adı** : Din Hizmetleri Sunumunda Verimlilik ve Etkinliğin Artırılması.

Orta İmam Hatip Lisemizin de ortağı olduğu, Orta İlçe Müftülüğünce hazırlanan "Din Hizmetleri Sunumunda Verimlilik ve Etkinliğin Artırılması" konulu proje kapsamında 02-17 Kasım 2013 tarihleri arasında Almanya'nın Frankfurt Şehri merkez alınarak ülke genelinde proje çalışmalarına katıldım. Projemiz Avrupa genelinde ve Almanya özelinde farklı dinlerin kendi din hizmetleri sunumunda nasıl tavır aldıkları, din hizmetlerini nasıl verdikleri, inananlarının dinsel ihtiyaçlarını nasıl karşıladıkları buna bağlı olarak ülkemizdeki ve oradaki insanlarımızın yaşantılarına yansımaları nasıl olmaktadır/olmalıdır? sorusu üzerine kurulmuştur. Proje kapsamında Almanya genelinde faaliyette olan DİTİB (Diyanet İşleri Türk İslam Birliği)'e bağlı olan camiler başta olmak üzere Ortodoks, Katolik, Protestan Kiliseleri, Yahudi Sinagogları, Budist Tapınağı bulunduğumuz bölge bazında ziyaretlerini gerçekleştirdik. Ayrıca dört farklı dinin din derslerinin okutulduğu bir ilkokul (Villa Kunterbundllık okulu) ziyareti gerçekleştirildi. Ziyaretlerde gidilen kurumların yerel düzeyde sorumluları kurumları hakkında

bilgiler verdiler. Karşılıklı soru cevap şeklinde kurulan diyaloglarda iyi bir bilgilendirme ve iletişim ortamı oluştu.

Diyanet İşleri Türk İslam Birliğini ziyaretlerimizde Almanya Din Ataşesi tarafından oldukça sıcak bir atmosferde karşılandık. Köln merkezde yapılan Avrupa'nın en büyük camii olan DİTİB Köln Merkez Camii ziyaret ettik. Dinimizin özellikle çocuklarımıza yönelik anlatılması üzerine yoğun çalışmaların yapıldığını bizzat gözlemledim. Bir eğitimci olarak yukarıda bahsettiğim ilkokul ziyaretinde, okulların fiziksel ihtiyaçlar bakımından ülkemizden daha geride olduğu, teknoloji kullanımının bizden daha geride olduğunu ancak öğrencilerin öz güven bakımından bizden daha ileride olduklarını gözlemledim. Ayrıca tüm mekânlarda işlevselliğin ön plana çıkarıldığını gördüm. Almanya'da gördüğüm ve üzümlere ifade etmek zorunda kaldığım bir konu ise Yehova Şahitleri isimli grubun özellikle dini anlamda boşlukta kalan insanlarımızı, gençlerimizi kandırarak din değiştirttiklerine şahit oldum. Bu ziyarette yaklaşık 60 kişilik bir Türk grubun ayine katıldıklarını müşahade ettim. Din hizmetleri adına gerek Diyanet İşlerimizin gerekse diğer kuruluşların Avrupa geneli Almanya özelinde vatandaşlarımızın ve diğer Müslümanların ihtiyaçları konusunda geç kaldıkları kanaati hâsıl oldu. Tüm bu resmi ziyaretlerin dışında kalan zamanlarda proje arkadaşlarımızla bireysel anlamda Almanya genelinde faaliyet gösteren dernekler ve cemaatler ile sivil toplum kuruluşlarını ziyaret etme fırsatı da bulduk. Almanya'da günlük hayat olarak en çok dikkatimi çeken noktalar; insanların çalışmaya endeksli yaşamaları, her hareketlerinin yaşam kalitesini artırmaya yönelik olduğunu gördüm. İnsanlar sabahın erken saatlerinde çalışmaya gidiyorlar, akşam hava kararınca kadar çalışıyorlar. İş sonrasında herkes evine çekiliyor. Çalışma günlerinde çalışmak ve dinlenmekten başka dertleri yok. Tatil günlerinde de tam anlamıyla eğleniyorlar. Kamunun vatandaşlara yönelik çalışmalarında da her şeyin insan için olduğu hissini ön planda olduğunu gördüm. Gerek Belediye hizmetlerinde gerekse trafik hizmetlerinde büyük aşamaların kat edildiğini gördüm. Kısacası toplum hayatında insana verilen değer her şeyin önünde. Bu değeri toplu taşıma araçlarında güvene dayalı taşımayı beraberinde getirmiş olduğu da gözden kaçmayacak derece de barizdi.

Adı Soyadı	: Sedat KURTLUK
Kurumu	: İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
Görevi	: Şube Müdürü
Proje Adı	: Leonardo da Vinci Eğitim Programı Girişimcilik Ruhunun Gelişimi ve İstihdama katılımın Arttırılması İçin Mikro Kredi Uygulaması

Leonardo da Vinci Eğitim Programı kapsamında Çankırı Esnaf, sanayici ve işadamları derneğinin (ÇESİAD) hazırlamış olduğu "Girişimcilik Ruhunun Gelişimi ve İstihdama Katılımı Arttırılması için Mikro Kredi Uygulaması" projesi kapsamında 21-27 Kasım 2011 tarihlerinde 7 (yedi) gün süreyle Polonya, Çek Cumhuriyeti, Avusturya ve Macaristan'a gittik. Bu ülkelerde girişimcilik örneklerini, tarihi ve kültürel yerleri ziyaret ettik. Gittiğim ülkelerde günlük yaşama dair en dikkatimi çeken şey yoğun nüfuslu şehirlerin çalışma saatleri içerisinde sanki nüfus sayısı çok azmış gibi hareketliliğin olmayıştı. Bende, bu çalışma ziyaretlerinden sonra; ekonomik alanda onlar kadar iyi olduğumuzu ancak daha çok çalışmamız ve üretmemiz gerektiğini, tarihi ve kültürel değerlerimize daha çok değer vermemiz ve sahip çıkmamız gerektiği ülkemizin sahip olduğu coğrafı, ekonomik, tarihi değerleri üst düzeyde ülkemiz çıkarlarına kullanmamız gerektiği düşünceleri oluştu. Ülkemizde bilhassa şehrimiz Çankırı'da böyle olsa dediğim en önemli uygulama Wieliczka tuz madeni bu maden Polonya'nın Krakow kentine bir saat mesafede uzaklıkta Wieliczka denen yerde bulunuyor. Dünyanın en eski tuz madenlerinden biriymiş. Maden 1996 yılında düşük tuz fiyatları ve içinde ki birçok çökme nedeniyle kapanmış. Ancak günümüzde müze haline dönüştürülmüş ve turistlerin ziyaretine açılmış. Madene modern bir lobiden giriliyor. Tek başınıza giremiyorsunuz. Kişi başı 20 Euro alınan biletle gruplar halinde giriyorsunuz. Grup başına bir tane görevli rehber veriyorlar. O size madeni gezdiriyor. 64 metrelik dönerli ve sonu gelmeyen basamaklarla iniyorsunuz. Tavanı 327 m yüksekliğinde / en dipdeki yeri ise 300 m derinlikte olan ancak turistlerin gezebildiği yol 3.5 km uzunluğunda olan, bura da tam 2040 oda ve bu odaları birbirine bağlayan 200 tane koridor sıralanıyor. Bu madenin içerisinde kiliseler duvarlara oyulmuş üç boyutlu tablolar heykeller hediyelik eşya satıcıları kantin restoran ve dinlenme alanları bulunmakta. Restoranın bulunduğu yer 120 m aşağıda olmasına rağmen cep telefonları çekmektedir. Gezi 3,5 saat sürmektedir. Rehber eşliğinde ve anlatımlarıyla 3,5 saatte gezdiğimiz bu madenden 30 sn gibi kısa bir sürede yukarı çıkıyorsunuz. 1978 yılında UNESCO tarafından Dünya Kültür Mirası

listesine giren Wieliczka tuz madeni her yıl dünyanın her bir yerinden on binlerce turist çekiyormuş. İlimizde de bulunan tuz madenimizin faal olarak kullanılmayan alanlarını bu şekilde turizme kazandırılması yapılabilecek en güzel uygulama olur. Ülkemizde yaşayan her bir bireyin Avrupa ülkelerinden bir kaçını görmesi gerektiği inancındayım. Bu projeleri faydalı buluyorum.

Adı ve Soyadı : Seher ARIKANOĞLU
Kurumu : Gümerdiğin Ortaokulu
Görevi : Öğrenci
Proje Adı : Destination Europe

Comenius Projesi kapsamında 11-15 Şubat 2013 tarihleri arasında 5 gün süre ile Almanya'ya gittim. Projenin konusu; proje kapsamındaki ülkelerin yemek alışkanlıkları ve yemek kültürleri idi. Kilise, belediye, fırın ve alışveriş merkezlerini gezdik. Almanya'da otobüslerdeki bayan şoförler ve evlerin çatıları dikkatimi çekti. Çatıların estetiği görsel güzelliği oluşturuyordu.

Adı ve Soyadı : Selvet TURHAN
Kurumu : Diyanet
Görevi : İmam Hatip
Proje Adı : Din Eğitimi ve Öğretiminde Yeni Ufuklar

Din Eğitimi ve Öğretiminde Yeni Ufuklar adlı proje kapsamında 29 Nisan-12 Mayıs tarihleri arası 15 gün olmak üzere Çek Cumhuriyetine gittik. Merkezi Prag olmak üzere sırasıyla Almanya, Avusturya, Macaristan ve Slovakya ülkelerine de ziyarette bulunduk. Bu ziyaretler esnasında kiliseleri ziyaret ettik. Canlı olarak yaptıkları ayinleri izleme fırsatımız oldu. Papazla görüşme yaptık. Türk camilerini ve Türk okullarını ziyaret ettik. Prag'taki Türk camisinde Cuma günü misafir olarak orda yaşayan vatandaşlarımıza yönelik program tertip ettik. Gittiğimiz yerlerde tarihi yerleri ziyaret ettik. Ecdadımızın ayak bastığı Macaristan'daki Budin kalesini ziyaret ettik. Ve buradan çok etkilendim. Dedim ecdadımız bizim için ne zahmet çekmişler. Bu ziyaretler çerçevesinde tabi ki dikkatimi çeken birkaç hususu yazmadan geçemeyeceğim. Öncelikle güzel ülkemle gittiğim ülkeleri kıyasladığımda, ne kadar güzel bir ülkede yaşadığımı fark ettim. Gittiğim yerlerde gördüğüm kadarıyla genellikle insanlar ferdi yaşamayı seviyorlar. Paylaşma adına, dostluk adına bir şey göremedim. Ama insan haklarına çok değer veriliyor. Örneğin bir yaya geçidinde

eğer bir yaya geçmek için bekliyorsa, araç mutlaka onun geçmesi için duruyor. Ayrıca yapı olarak şehirlerin dokusuna hiç dokunulmamış. Bu da şehirlere ayrı bir güzellik katıyor. Şehir planlamaları çok güzel yapmışlar. Ulaşımını çok hoşuma gitti. Dini hayata baktığım zamanda malesef bizim camilerde olduğu gibi onların kiliselerde yaşlı kesim hakim. Her şeye rağmen insan haklarına çok saygılılar. İnanan inanmayan, açık kapalı, kadın erkek herkes eşit muamele görüyor. Doğru ve dürüstler. Sadece inançları noktasında sıkıntı var. Malesef bizde de inancımız var ama doğruluk, dürüstlük ve insan hakları konusunda sıkıntılarımız olduğunu orada farkettim. Memleketimizde önce kendi nefsimi inandığımızı eylemimize geçiremediğimizi orada daha iyi anladım. Her şey rağmen kendi adıma güzel bir program oldu. Hakikaten kulaktan duyma bilgileri kendi gözümle gördüğümde şimdi daha sağlıklı düşünebiliyorum. Emegi geçenlere teşekkürler.

Adı Soyadı	: Serkan AYDIN
Kurumu	: İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
Görevi	: İşçi (Daimi)
Proje Adı	: Farkında mısın? (AreYouAware Of?)

Demokratik Vatandaşlık ve İnsan Hakları eğitimi Hibe Programı kapsamında 18-23 Kasım 2013 tarihinde 5 gece 6 gündüz süre ile Polonya Stanin bölgesine gittik. Projenin konusu İnsanlara ve topluma karşı duyarlılık ve farkındalığın oluşturulması ve insan haklarının korunmasıydı. Proje kapsamında Polonya Stanin Bölgesi İlköğretim Okullarını ziyaret ettik. Okulda, ailede ve günlük yaşamda mevcut demokratik uygulamaları ve insan hakları konusundaki bilinç düzeylerini yerinde gözlemledik. Günlük yaşamda insanların kurallara çok bağlı olduğunu ve israfa kaçmadan ihtiyacı kadarını kullandığını gördüm. Bu alışkanlık tüm ihtiyaçları için geçerli idi. Lükse kaçma kesinlikle yoktu. Marketten aldığım malzemeleri koyacağım poşete bile para istemeleri, israf konusunda ne kadar duyarlı olduklarına küçük bir örnektir. Ayrıca insanların mesai saatlerinde işlerinde gayet ciddi ve profesyonel oldukları, mesai bitiminde ise canlarının istediği gibi hep birlikte eğlenmeleri ve günün stresini iyice atıp yarına daha sağlıklı bir kafayla hazırlanmaları, onlar için alışkanlık haline gelmiş gibiydi. Kısacası; iş zamanı ciddi bir şekilde iş, eğlence zamanı sınırsız bir eğlence. İnsan Hakları konusunda çok titiz davransıyorlardı, haklar konusunda küçük bir çocuğun bile düşünceleri fikirleri onlar için çok ama çok önemli ve değerliydi. Vermiş oldukları önemi ve değeri yaşı kaç olursa olsun karşısındaki bireye mutlaka yansıtıyor olmaları bireylerin özgüveninde, kişiler arası iletişimde

ve yaşam kalitesindeki etkisi tartışmasız olduğu kanısındayım. Kurallara bağlı kalınarak ve diğer insanların haklarını da düşünerek, kuralların toplumun düzeni için olduğunu özümseyerek, toplum içinde huzurla yaşamayı benimsemişlerdi.

Teknolojik araçlar konusunda kesinlikle yenilikçi olmamaları, ellerindeki çalışır araçların işlerini gördüğü sürece onunla yetinmelerinden algıladığım ise gösterişe hiç önem vermemeleri ve yukarıda da belirttiğim gibi israf konusunda çok titiz olmaları. Kullandıkları arabaları, telefonları ve bilgisayarları bizzat gördüğümü ve gözlemlediğimi belirtmek isterim.

Belirde, belirlenen tüm kurallara bağlı kalarak, kuralları harfiyen daha dikkatli uygulamalıyız. Toplum olarak israf konusunda daha titiz olmalı ve ihtiyacımız olduğu kadarını kullanmayı benimsemeliyiz. Kendi haklarımız kadar etrafımızdaki insanların ve tüm toplumun haklarına sahip çıkıp, saygı duymalıyız. Önce kendimizi değil başkalarının haklarını da düşünmeli, düşüncelerine ve fikirlerine daha fazla değer vermeliyiz.

Adı Soyadı : Şaban KAYA

Kurumu : İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü

Görevi : Tekniker

Proje Adı : LDV Hareketlilik Projeleri Kapsamında "Çayır-Mer'aların Bakım ve Yönetiminin Geliştirilmesi" Projesi

Avrupa Birliği Hayat Boyu Öğrenme Programı (LLP) Leonardo da Vinci (LDV) Hareketlilik Projeleri Kapsamında Müdürlüğümüz tarafından yürütülen "Çayır-Mer'aların Bakım ve Yönetiminin Geliştirilmesi" isimli ve 2012-1-TR1-LE003-38250 numaralı VETPRO projesinin 04.04.2013 – 21.04.2013 tarihleri arasındaki Belçika çalışmalarına katıldım. Bölgenin tarımsal faaliyetlerinin takip edildiği, çiftçilerin, ekilecek ürünlerin, bölgesel tarım politikalarının belirlendiği, tarıma yapılacak devlet teşviklerinin evraklarının düzenlendiği, teşviklerin dağıtıldığı tüzel kişiliğe haiz tarım teşkilatını gezdik ve çalışmaları hakkında bilgi aldık.

Ayrıca, besi ağırlıklı Belçika Mavisi denilen büyükbaş hayvan yetiştiriciliği yapılan çiftlik, sanen ırkı keçi yetiştiriciliği yapılan çiftlik ile çiftlikte üretimi yapılan sütlerin işlendiği mandırayı gezdik. İç ve dış turizme yönelik hayvanat bahçesi tarzında her türlü evcil hayvanın bakım ve beslemesinin yapıldığı çiftliği gezdik. Avrupa Birliği Parlamento binası gezdik ve çalışmaları hakkında bilgi aldık.

Önceden sadece basın medya yoluyla bilgi sahibi olduğumuz Avrupa

ülkelerindeki gündelik yaşam ve mesleki olarak bizi ilgilendiren tarımsal yapı hakkında yakinen müşahade şansı bulduk. Ülkemizle kıyaslandığında Türkiye'nin de artık küresel dünyanın bir parçası ve ekonomik anlamda ileri ülkeler seviyesini yakaladığını ancak sosyal yaşantı olarak farklılıklarımız bulunduğuna şahit olduk. Avrupa ülkelerinde insanların hayatını kuralların belirlediğini sistemin temellerinin zamanında sağlam bir şekilde atılmış olduğunu gördük. Bilgi ve teknoloji transferi artık ülkeler arasında hızlı bir şekilde geçiş yapmaktadır. Ülkemizde tarımsal üretimini artırmak için teknolojiyi üst seviyede kullanmak bilgiyi üretime yönlentecek yetişmiş elemanlara sahip olmak durumundadır. Avrupa da olduğu gibi sağlam altyapıya sahip sistemini oturtmuş tarımsal işletmeler ancak birliklerle ayakta durabilir. Bu nedenle birliklerin faal olması gerekmektedir. Birde tarımda arazilerin veraset yolu ile parçalanmaması için daha radikal tedbirler alınmalı stratejik öneme sahip üretim alanları miras konusu olmaktan çıkarılmalıdır.

Adı ve Soyadı : Şeyma Nur ZEYDANLI
Kurumu : Çankırı Anadolu İmam Hatip Lisesi
Görevi : Öğretmen
Proje Adı : TaskBased Learning
(Comenius Hizmet-İçİ Eğitim Faaliyeti)

18/03/2012 – 24/03/2012 tarihleri arasında Çek Cumhuriyeti – Prag'da,ITC – International TEFL Certificate tarafından düzenlenen, İngilizce öğretim yöntem ve teknikleri üzerine 7 günlük bir hizmet-İçİ eğitim kursuna katıldım.

Bu tarihte, Orta Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nda görev yapıyordum.

Proje Adı : The Development of Parents-school Cooperation As a Way of Improving the Quality of Education (Comenius Regio)

03/03/2013 – 08/03/2013 tarihleri arasında Polonya- Stanin'de düzenlenen 5. proje toplantısına, Çankırı İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nü temsilen katılan ekipte yer aldım. Türkiye'den Çankırı İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve Polonya'dan Gmina Stanin'in ortaklığıyla gerçekleştirilen bu projede, eğitimin kalitesinin artırılmasında okul-aile işbirliğinin rolü üzerine çalışılmış ve velilerle okul arasında daha etkili işbirliğinin sağlanması için çeşitli faaliyetler yürütülmüştür.

Proje Adı : My Daily Teenage Life Spiced with European Sauce
(Comenius Çok Taraflı Okul Ortaklığı)

04/11/2013 – 09/11/2013 tarihleri arasında Polonya- Lubartow'da düzenlenen

proje açılış toplantısına Çankırı Anadolu İmam Hatip Lisesi'ni temsilen katıldım. Polonya, Portekiz ve İspanya'nın ortaklığında yürütülen bu projede, günlük hayatın öğrenci başarısına etkisinin ölçülmesi ve daha başarılı bireyler yetiştirmek için günlük alışkanlıklarımızın iyileştirilmesi hedeflenmiştir.

Proje Adı : Farkında mısın? (Demokratik Vatandaşlık ve İnsan Hakları Eğitimi Hibe Programı)

18/11/2013 – 23/11/2013 tarihleri arasında Polonya- Stanin'de düzenlenen proje toplantısına tercüman olarak katıldım.

*Prag'da ilk dikkatimi çeken, hem yayaların hem de sürücülerin trafik kurallarına uyma noktasında gösterdikleri hassasiyet oldu. Kısa zaman içinde, insanların sadece yaptırımı olan kurallara değil toplumsal nezaket ve görgü kurallarına da içtenlikle uyduklarını fark ettim.

*Polonya'da ise en çok dikkatimi çeken insanların misafirperverliği ve iyi niyeti oldu. Gözlemlediğim öğrenciler, öğretmenler ve idareciler, görevlerine en başta kendileri saygı duyan ve işlerini sorumluluk duygusuyla yapan kişilerdi. Yaşam kalitesini arttıran en önemli unsurun da insanların yaptıkları işe saygı duyması ve en iyi şekilde yapmaya çabalamaları olduğunu düşünüyorum.

Adı ve Soyadı : Şule İZMİRLİOĞLU

Kurumu : Çankırı Anadolu İmam Hatip Lisesi

Görevi : Öğretmen

Proje Adı : My Daily Teenage Life Spiced With European Sauce

Comenius Projesi kapsamında, 4-9 Kasım 2013 tarihleri arasında gerçekleştirilen, projemizin Polonya ayağında oradaki ortak lisemizi ziyaret ettik. Bu lisede, Portekiz ve İspanyadan gelen diğer ortak okullarımızla birlikte toplantılar gerçekleştirdik. Proje konumuz olan, öğrenci başarısını artırıcı tedbirler kapsamında, günlük yaşamlarını nasıl geçirdiklerine ilişkin anketler hazırlanarak, karşılıklı fikir alışverişinde bulunuldu. Toplantılar sonrası, bölgenin tarihi ve turistik mekanlarına geziler gerçekleştirildi. Polonya'nın, gelenek ve değerlerine ne kadar önem veren bir ülke olduğu görüldü. Ziyaretimiz esnasında dikkatimi çeken en önemli husus, görüştüğümüz insanların zamana çok dikkat etmesi ve fazlaca dakik olmaları idi. Polonya'dan ya da diğer Avrupa ülkelerinden ülkemize yansımaları gereken toplumsal uygulama, kesinlikle trafik kurallarına gösterilen özen olmalıdır. Trafikte yaya ve sürücülerin birbirlerine gösterdikleri saygı mutlaka ülkemizde de uygulanması gereken bir zorunluluktur.

Polonya 2013

- Adı ve Soyadı** : Şule KILINÇ
Kurumu : Gümerdiğin Ortaokulu
Görevi : Öğretmen
Proje Adı : Destination Europe

Comenius Projesi kapsamında 12-16 Kasım 2012 tarihleri arasında Fransa'ya, 25 Eylül-1 Ekim 2013 tarihleri arasında İzlanda'ya gittim. Projenin konuları her ülkede farklıydı. Fransa'nın konusu matematik idi. Ortak ülkelerin ünlü matematikçilerini tanıtan sunumlar izledik. Ders öğretmeninin sınıfına misafir olduk. Çarpım tablosu sınıfta büyük bir şekilde asılıydı. Bölme işlemi her ülke nasıl yaptıklarını anlattılar. Pascal Müzesini ziyaret ettik. İlk hesap makinesini gördük. Çikolata fabrikasını gördük. Kilise ziyareti yaptık. İzlanda ziyaretinin konusu ise giyimdi. Ortaklar ülkelerinin modalarını tanıtan sunum yaptılar. Gruplar halinde ülkenin önemli mimari yapılarını gezdik. Müzik binası adındaki yapı dikkat çekiciydi. Sıcak su kaynaklarını yakından gördük. Gullfoss Şelalesini gördük. Lögretta Law Council'in ise devlet büyüklerinin toplantı yeri olduğunu öğrendik. Öğrenciler proje çalışması kapsamında kıyafet tasarladılar. Çok sakin bir şehir olduğu dikkatimi çekti. Trafik gibi bir sıkıntı yoktu.

Bizlere AB projesiyle bu fırsatı verdiği için İngilizce Öğretmeni Sanem ÖZER DUMAN'a ayrıca teşekkürü bir borç bilirim.

Adı ve Soyadı	: Şükrü GÖKTAŞ
Kurumu	: Çankırı Anadolu İmam Hatip Lisesi
Görevi	: Öğretmen
Proje Adı	: Din Öğretimi ve Din Adamı Yetiştirmede Avrupa Uygulamaları 2011, Din Hizmetleri Sunumunda Verimlilik ve Etkinliğin Artırılması

Din öğretimi ve din adamı yetiştirmede Avrupa uygulamaları konusunda 2011 Temmuz ayında Almanya'nın Aursburg şehrine gittim. Bu ziyarette orada birçok farklı din adamı ile görüşme imkanım oldu. Din eğitimi konusunda bizim ülkemizden daha iyi oldukları söylenemez. Din adamları kilise okullarında yetişiyor. Bizimki gibi İHL veya İlahiyat Fakültesi seviyesinde okulları yok. Ulaşım ve çalışma disiplinlerinin iyi olduğunu gördüm. İş ahlakı açısından da iyiler. Trafik kurallarına herkes uyuyor sebebi cezalar caydırıcı ve polis korkusu çok fazla. Diğer gezimiz ise 2013 İspanya'nın Sevilla kentineydi. Orada kilise katedral ve din adamları ile görüşme ve ziyaretlerimiz oldu. Almanya'ya göre dini yaşantının daha iyi olduğu aile hayatının düzenli olduğu ve buna önem verildiğini gözlemledim. Yalnız tarihi eserlere yeterince sahip çıkılmadığı Endülsten kalan birçok tarihi eser ve caminin yıkıldığı veya camilerin kilise ve katedral'e dönüştüğünü gördüm. Arazinin çok verimli ve düz olması, gemilerin denizden 150 km içerideki Sevilla kentine nehirden gelebilmesi taşımacılık açısından beni etkileyen konulardı.

Adı ve Soyadı	: Yalçın CEBE
Kurumu	: Ticaret Meslek Lisesi
Görevi	: Öğretmen
Proje Adı	: "The Development of Parents-school Cooperation As a Way of Improving the Quality of Education." (Eğitimde Kalitenin artırılmasında Veli-Okul İşbirliği)

20-25 Mayıs 2012 tarihleri arasında 5 günlük bir ziyareti kapsayan Eğitimde Kalitenin Artırılmasında Veli-Okul İşbirliği proje çalışmaları için Polonya'nın Lukov kentinin Stanin bölgesine gittik. Bize karşı misafirperver bir şekilde davrandılar.

Özellikle yemek konusunda hassasiyetimizi bildiklerinden ikramlarını itina ile seçtiler. İşlerini yaparken ciddi olmaları, zamana uymaları dikkat çekiciydi. Sokakların temiz olması, trafikte önceliğin yayalarda olması, insanların birbirlerine saygılı olması dikkatimi çekti. Belediyeyi ve birkaç tane köy okulunu ziyaret ettik. Bu ziyaretimizde Türk olduğumuzu öğrendiklerinde adeta gözlerinin içi gülüyordu. Bizleri çok sıcak karşıladılar. Polonya'ya gitmeden önce kafamdaki düşünce bir Avrupa Birliği Ülkesi olması nedeniyle ekonomik olarak daha gelişmiş olması idi. Ancak gidip gördükten sonra ülkemizin ekonomik olarak daha gelişmiş ve eğitim materyalleri kalitesinin de daha iyi olduğunu gördüm. Etkilendiğim bir şey de Türkçemizde bulunan bazı kelimelerin de onların bazı kelimeleri ile ortak olması idi. Polonya'da geçen beş günlük bir sürede değişik bir kültürü tanımanın hazzını yaşadım.

Proje Adı : Consumer Protection Without Borders (Tüketici Haklarında Sınırları Ortadan Kaldırıyoruz)

20-23 Kasım 2012 tarihleri arasında Tüketici haklarında sınırları ortadan kaldırıyoruz projesi kapsamında Avusturya'nın Güssing bölgesinde bizdeki karşılığı çok programlı lise olan bir meslek lisesine gittik. Daha önce gittiğim Polonya'nın aksine burada daha resmi bir karşılama vardı. İnsanlar sadece işiyle ilgileniyordu. Okulda gördüğüm ve etkilendiğim şeyler vardı. Örneğin öğrencilerin yaptığı çalışmalar sonucunda ürettiği ürünler bir sergide pazarlanıyordu. Ayrıca öğrencilerin ders dinlemeleri ve okuldaki davranışları gayet ciddi idi. Branşımın ilgili alanı ziyaret ettiğimizde öğrenim materyallerinin bizdekinden çok daha zengin olduğunu gördüm. Bence bu ülke eğitimde kaliteyi yakalamıştı. Ayrıca öğrencilerin de öğrenme isteğiyle dolu olduğunu hissettim. Büyük bir okul olmasına rağmen tenefüs zamanlarında hiçbir gürültü, koşma ve kargaşa görmedim.

İnsanların birbirine saygılı ve işlerini yaparken gayet ciddi olduklarını gözlemledim. Ayrıca trafikte önceliğin yayalara verildiğini, temiz bir çevrenin olduğunu ve tarihi dokunun özenle korunduğunu gördüm.

Adı Soyadı : Yaşar ÖZKAN

Kurumu : İl Müftülüğü /Çankırı

Görevi : Kur'an Kursu Öğreticisi

Proje Adı : Din Eğitimi ve Öğretiminde Yeni Ufuklar

Çankırı İmam Hatip Lisesi Ve Anadolu İmam Hatip Lisesi Mezunları Ve Mensupları Derneğinin proje sahibi olduğu 'Din Eğitimi ve Öğretiminde Yeni Ufuklar' konulu proje kapsamında 29/04/2012 - 12/05/2012 tarihleri arasında iki hafta süreyle Çek Cumhuriyetinin başkenti Prag'a gittim.

Gezimiz çok güzeldi. Değişik seminerlere katılarak Avrupa'daki yaşantı hakkında dolu dolu bilgi sahibi olma şansını yakaladık. Oradaki bir okulu ziyaret ederek, okuldaki etkili öğretim metotlarının analizi, okulun kütüphane, spor salonu, laboratuvar, derslik, atölye, araç ve gereçlerin incelenmesi, bunlardan etkili olarak yararlanılması hakkında bilgiler aldık. Din görevlilerine ait bazı birlik, vakıf, dernek ve sendikaları ziyaret ettik. Karşılıklı bilgi ve deneyim paylaşımında bulunduk. Çeşitli dinlere ait ibadethaneleri ziyaret ederek; insanların bu ibadethanelerden faydalanmalarının yerinde inceleme fırsatı bulduk. Ev sahibi ülkenin din eğitim uygulamaları, din öğretimi yapan okullar, din adamlarının istihdamı, din adamlarının sosyal ve ekonomik yapıları, merkezi hükümetlerin din eğitimi politikaları, ülkede insanların din hizmetlerinden yararlanmaları hakkında bilgi aldık. İzlenimlerimle ilgili kısaca şunları söylemek mümkün; Tarihi yapıları gerçekten görülmeğe değer. Aslı hiç bozulmadan günümüze kadar korunmuş. Ulaşım konusunda herhangi bir sıkıntı yok.

Adı ve Soyadı	: Yunus Emre KARADELİ
Kurumu	: Çankırı Ticaret Meslek Lisesi
Görevi	: Öğrenci
Proje Adı	: Consumer Protection Without Borders

Consumer Protection Without Borders projesi kapsamında 17.02.2013 ile 22.02.2013 tarihleri arasında Macaristan'da bulundum. Tüketici hakları hangi ülkede nasıl korunuyor nasıl bir sistem içerisinde çalışıyor projemizin konusu buydu. Okul, belediye binası, eski hükümet binası gibi yerleri ziyaret ettik. Dikkatimi çeken en büyük şey ülkedeki trafik kurallarıydı. Herkes kurallara tamamıyla itimat ediyordu. Ayrıca otobüsleri bayanlarda kullanıyordu. Otobüse binerken hiçbir ödeme yapılmıyor, herkes bir kart gösteriyordu. Ama bu karta ne şoför bakıyordu ne de bir yere okutuyorlardı. Bu benim için ilginç gelmişti. Diğer bir husus da herkes mesai saatlerine riayet ediyordu. Mesai saatlerinin dışında kimse iş yapmıyordu. Her zaman Avrupa insanının katı soğuk insanlar olduğunu düşünürdüm. Ama projedeki ortaklarımızın hepsi Türk dostları ve sıcak insanlardı. Bence ülkemiz de uygulanması gereken en önemli şey iş konusunda. Herkes kendi işini yapmalı başkasının işine karışılmamalı. Ve karışındaki kim olursa olsun yapılması gereken işlem harfi harfine uygulanmalı. Trafik cezaları daha da ağırlaştırılmalı ve kati suretle uygulanmalı. Bu şekilde ülkemizde hayat daha da kolaylaşacaktır...

Adı ve Soyadı : Yunus Emre KÖSEOĞLU
Kurumu : Gümerdiğin Ortaokulu
Görevi : Öğrenci
Proje Adı : Destination Europe

Comenius Projesi kapsamında 11-15 Şubat 2013 tarihleri arasında 5 gün süre ile Almanya'ya gittim. Projenin konusu; proje kapsamındaki ülkelerin yemek alışkanlıkları ve yemek kültürleri idi. Kilise, belediye, fırın ve alışveriş merkezlerini gezdik. Almanya'da otobüslerdeki bayan şoförler dikkatimi çekti, bizim ülkemizde de bayan şoförlere öncelik verilmesini istedim.

Adı ve Soyadı : Yurdagül ESKİZENGİN
Kurumu : İl Millî Eğitim Müdürlüğü
Görevi : Tesis Müdürü
Proje Adı : Improving the Quality of Vocational Education in Cooperation With Labor Market
Proje Tarihi : 04-09 Kasım 2012

Romanya'ya yaptığımız 5 günlük bu proje gezisi ile hayatımda ilk defa uçakla yolculuk yapma imkanını buldum. Bükreş'e indiğimiz anda bizi güler yüzle ve sıcacık karşılayan insanları gördüğüm anda yabancı dil bilmemenin yanı sıra neyle ve nasıl insanlarla karşılaşacağım konusunda yaşadığım bütün tedirginliğim kayboldu. Projenin amacı olan meslek liselerinde okuyan (gittiğimiz okul bizdeki tarım meslek lisesi ile ticaret meslek lisesi karışımı) öğrencilerin okullarını ve mesleki eğitim almak üzere gittikleri iş yerleri ile okulun kendi eğitim alanlarını yerinde görüp incelemek, ülkemizdeki okullarla kıyaslamak olduğundan, okulu ve ek eğitim alanlarını incelemek, öğrencilerin staja gittikleri işyerlerini görmek fırsatımız oldu. Okulun uygulama bahçesi ve öğrencilerin staj için gittikleri seralar ziyaret ettik. Bükreş'teki proje okulunun bahçesinde bulunan çok amaçlı salonda gerçekleştirilen etkinlikte ev sahibi okulun ve proje ortağı olan Portekiz, Bulgaristan ile Slovakya'dan gelen öğrencilerin hazırladıkları gösteriler izledik. Yapılan gezi ile Romanya'nın Raspow ili ve bu ilin çevresinde bulunan tarihi ve turistik yerleri görme imkanımız oldu. Romanya'da dikkatimi çeken ve hoşuma giden ve bizde de böyle olsa dediğim şey ise; trafiğin bize göre daha düzenli ve sürücülerin yayalara gösterdiği saygıdır.

Adı ve Soyadı	: Yusuf KOÇ
Kurumu	: Gümerdiğin Ortaokulu
Görevi	: Öğrenci
Proje Adı	: Destination Europe

Comenius Projesi kapsamında 25 Eylül- 01 Ekim 2013 tarihleri arasında 5 gün süre ile İzlanda'ya gittim. Projenin konusu; proje kapsamındaki ülkelerin modaları idi. Kilise, sıcak su kaynakları ve İzlanda modasını görmek için mağazaları gezdik. En çok ilgimi çeken okulda öğrencilerin ayakkabılarını çıkarması oldu. Hayallerimi gerçekleştirdiğime inanıyorum. Türkiye'de de okula ayakkabısız girebiliriz. Keşke bizim ülkemizde de İzlanda da olduğu gibi sakın bir trafik olsa.

Adı ve Soyadı	: Zeki AYDIN
Kurumu	: Çankırı Polis Meslek Eğitim Merkezi Müdürlüğü
Görevi	: Komiser
Proje Adı	: Polislikte Uygulamalı Eğitim ve Göreve Yansımaları

04.11.2012 günü İtalya'nın Lecce iline AB projesi Leonardo da vinci (hayat boyu öğrenme) kapsamında yurt dışındaki polis temel eğitimleri ve göreve yansımalarının incelenmesi amacıyla gittik. 13 gece İtalya'nın güneyinde Lecce ilinde bulunan bir pansiyonda konakladık. Bu gezi sırasında bir kez Lecce cezaevi müdürlüğüne bir kez de emniyet müdürlüğüne ziyarette bulunduk. İtalyan yetkililerce tarafımıza mesleki anlamda genel bilgiler verildi. Leccede tarihi bina ve kilise sayısının oldukça fazla olmasına rağmen nerdeyse tamamı kullanılabilir durumda ve bakımlıydı. Yolları ve kaldırımları yine çok eski olmasına karşın (100-150 yıllık) halen kullanılmaktaydı. Hiçbir yol ve kazı çalışmasına rastlamadık. Günlük yaşama dair en çok dikkat çekici hususların başında ise trafik konusu gelmektedir. Şehirde trafik son derece düzenli, trafik ışığı olan yerler dışında da nerde olursa olsun karşıdan karşıya geçişlerde yayalara öncelik veriliyordu. Öyle ki; yayalar kaldırımdayken bile sürücüler, yayaların karşıya geçeceğini hissettiği an durup yayaların geçişini bekliyorlardı. Korna kullanımının çok azdı. Ülkemizde sokak aralarında araçların hızını kesmek için asfalta çakılan hız kesici kasislerden yollarının hiçbir yerinde bulunmamaktaydı. Cuma, cumartesi ve pazar günleri sayıları oldukça fazla olan kafelerin önlerine masa sandalye koyarak geç saatlere kadar burada eğleniyorlar. Giyim kuşamlarına

çok dikkat ediyorlar ve genel olarak sık giyimliydim. İlerde emniyet ve asayiş yönü itibarıyla genel olarak herhangi bir sorun gözüküyordu. Aşırı alkol tüketimine rağmen insanların birbirini rahatsız etmediklerinden herhangi bir asayiş sorunu yoktu. Ülkemizde neredeyse her sokak ve caddede birden fazla eczane bulunmasına karşın yine ilginç olmakla birlikte Lecce de eczaneye sağlık kurumuna gezilerimiz esnasında rastlamadık. Refah ve eğitim seviyelerinin yaşam koşulları göz önüne alındığında oldukça ileri seviyede olduğunu genel olarak gözlemledim.

Adı ve Soyadı	: Zeynep TÜRKSOY
Kurumu	: İl Milli Eğitim Müdürlüğü
Görevi	: Öğretmen
Proje Adı	: Europe is a Home We Live in

Okulumuzun ortak olduğu " Europe is a Home We Live in" (Avrupa içinde yaşadığımız bir evdir) isimli Comenius projemiz kapsamında 23 - 30 Kasım tarihleri arasında üç öğrencimle birlikte iki öğretmen olarak Litvanya'da bulduk. Ankara Esenboğa Havaalanında başlayan yolculuğumuzun en keyifli yönü, daha önce hiç uçağa binmemiş öğrencilerimizin heyecanına tanık olmaktı. 11-12 yaşlarındaki öğrencilerin o inanılmaz şaşkınlıkla bakan gözlerindeki ışıltı Litvanya'da bulunduğumuz sürece hiç sönmedi. Hatta şunu söyleyebilirim ki üzerinden 1 ay geçmiş olmasına rağmen bu çocukların gözleri hala parlıyor... Projemizin ilk ziyaretinin birinci ve ikinci gününde koordinatör okulumuz olan Visaginas şehrindeki "Gerosios Vilties Secondary School" da idik. Diğer ortaklarımızla birlikte iki gün boyunca proje faaliyetlerimizi gerçekleştirdik.

Litvanya'daki öğrenciler ve öğretmenler okul olarak o kadar güzel karşıladılar ki bizi misafirperverliklerini unutmak mümkün değil. Öğrencilerimiz ve biz oradaki okula girince hepimiz aynı şeyi düşündüğümüzü akşamları günlük yaptığımız değerlendirmelerde öğrendik. "Ev gibi bir okul..." O kadar renkli, o kadar sıcak, o kadar güzel dekora edilmiş ki okul her şeyin öğrenciler ve öğretmenler için dizayn edildiği rahatça görülebiliyordu. Birkaç öğrenciyle muhabbet ederken verecekleri cevabı merak edip, "Devamsızlık hakkınız kaç gün?" diye sordum. Bir öğrencinin verdiği cevap çok hoşuma gitti; "Devamsızlık neden bir hak olsun, hasta olmadığım sürece neden okula gelmezlik yapayım ki..." Okula şevkle gelen öğrencilerin sınıflarında işlenen dersin tadını siz düşünün artık. İkinci gün bizim için hazırladıkları programları izledik. 1. Sınıf öğrencilerinden lise öğrencilerine kadar hepimiz aynı salondaydık. Bir

tane öğretmenin "Susun! Yerlerinize oturun artık!" diye bağırdıklarını duymadık. Küçükünden büyüğüne bütün öğrenciler nerede, nasıl davranacaklarını biliyor. Çok hoşuma giden bir diğer öğrenci davranışydı. Akla gelen sorular; "Biz bunu Türkiye'de neden başaramıyoruz? Kültür mü sebebi? Aile mi? Öğretmenler mi? Okul kültürü neden oluşturulamıyor?"...

İkinci gün belediye başkanını ziyarete gittik. Toplantı salonunda bütün ortaklarımızla oturmuş başkanın gelmesini beklerken bir bay içeri girecek diye bekliyordum, zarif bir hanımefendi girdi ve belediye başkanı olarak kendini tanıttı. Çok şaşırdım ve aynı zamanda Litvanya'nın başbakanının da bayan olduğunu öğrendim. Bir şaşkınlık daha... Okul müdürleri de bayandı. Öğretmenlerin çoğu bayandı. Bayanların iş hayatında çok aktif olduklarını söylememe gerek kalmadı sanırım.

Üçüncü gün Visaginas şehrinde başkent Vilnius'a hareket ettik. Vilnius de Visaginas gibi eski binalarla doluydu. Çok genç bir ülke olmasına rağmen bu kadar eski binaların varlığı da şaşırtıcıydı. Tarihlerini mi koruyorlar(!)

İki gün de başkent Vilnius'te kaldıktan sonra Türkiye'ye döndük. Çok soğuk bir ülkeydi; ama insanların sıcak tavırları, sevgi dolu bakışları ve saygıları orayı sıcak hatırlamam için yeterli. Koordinator okul "Gerosios Vilties" deki öğrenciler başta olmak üzere müdüre hanıma, öğretmenlere ve okul çalışanlarına oradaki hayatımızı kolaylaştırdıkları ve orayı güzel hatırlamamızı sağladıkları için teşekkür ederim.

Litvanya 2013

AVRUPADAN PROJE ORTAKLARININ ÇANKIRI ZİYARETLERİ

